

Konkurransesgrunnlag

Prosjekt: Rv.4 Lunner grense – Jaren

Parsell: Fv.2300 Miljøgate Gran

Tilbudsnummer: 21/64354

Maldokument byggekontrakter – Over EØS-terskelverdi – 8406 – Konkurransen med forhandling

---

A Prosjektinformasjon

A0 Innholdsliste

A Prosjektinformasjon

[A0 Forside og innholdsliste](#)

[A1 Dokumentliste](#)

[A2 Innbydelse til konkurranse](#)

[A3 Orientering om prosjektet](#)

B Konkurranseregler

[B1 Konkurranseregler](#)

[B2 Krav til leverandørens kvalifikasjoner – anbudskonkurranse](#)

[B3 Krav til tilbud og spesielle konkurranseregler](#)

C Kontraksbestemmelser – NS 8406:2009

[C1 Almennelige kontraksbestemmelser](#)

[C2 Spesielle kontraksbestemmelser for bygging, Statens vegvesen](#)

[C3 Avtaledokument](#)

D Beskrivende del

D1 Beskrivelse

[D2 Tegninger og supplerende dokumenter](#)

E Svardokumenter

[E1 Svardokumenter for leverandørens forespørsel om deltakelse](#)

[E2 Svardokumenter for leverandørens tilbud](#)

F Prosjektinformasjon til leverandøren

[F1 Avtale mellom SVV, Gran kommune og Innlandet Fylkeskommune](#)

[F2 YM-plan](#)

A Prosjektinformasjon

A1 Dokumentliste

Noen av de generelle kontraktsdokumentene finnes på følgende link

<https://www.vegvesen.no/fag/veg-og-gate/prosjektering-og-bygging/generelle-kontraktsdokumenter/>.

Statens vegvesens håndbøker finnes på følgende link

<https://www.vegvesen.no/fag/publikasjoner/handboker/handboker-fullstendig-liste/>.

Følgende dokumenter utgjør til sammen konkurransegrunnlaget:

DOKUMENT	DATO
1 Konkurransgrunnlag – Kap A-E ESPD-skjema	26-04-2023
2 Datafiler med mengder fra kap D1	26-04-2023
3 Prosesskoden: Håndbok R761 – Prosesskode 1 Håndbok R762 – Prosesskode 2	2018 2018
4 N200 Vegbygging (Digitale vegnormaler)	2022
5 N301 Arbeid på og ved veg (Digitale vegnormaler)	2022
6 V770 Modellgrunnlag: krava til grunnlagsdata og modeller	2015
7 R700 Tegningsgrunnlag	2007
8 N101 Trafikksikkerhet sideterreng og vegsikringsutstyr (Digitale vegnormaler)	2022
9 Statens vegvesen rapport 800 – Dokumentasjon og kontroll av asfalt (Brage)	2021
10 Veileder for levering av avdragsnota på elektronisk format	2021
11 Konteringsbilag for entreprenørfaktura – utførelsesentreprise	2022
12 Fastsatte skjema som skal brukes: • R15 – Avfallsrapportering (ELRAPP) • R18 – Melding om uønsket hendelse/forhold i entreprisvirksomheten (ELRAPP) • R19 – HMS-månedrapport (ELRAPP) • Utslippsrapport utbygging (vedlegg til R19 – HMS-månedrapport) • Målebrev • Avviksmelding • Krav om endringsordre • Endringsordre	URL

Statens vegvesen Utbygging

Rv.4 Lunner grense – Jaren

Fv.2300 Miljøgate Gran

26-04-2023

DOKUMENT	DATO
• Skjema for Inntakskontroll • Avklaring • Protokoll for overtakelse • Prisforespørsel • Kontrollørmelding • Forenklet klimagassbudsjett utførelsesentreprise, entreprenør	
13 Norske og internasjonale standarder som det er vist til i tilbudsdokumentene	
14 Utlysingsannonsen som gjengitt i DOFFIN / TED databasen	
15 Brukerveiledning ELRAPP (tilpasset versjon), lastes ned fra http://www.vegvesen.no/elrapp	
16 Objektkodeliste	
17 Objektliste	Siste gjeldende

Det kan forekomme referanser til utdaterte håndboknummer og navn, da det totale omfang av referanser i dokumentene er stort. Av praktiske grunner skal derfor referanser til utdaterte håndboknummer og navn være likestilt med referanser til gjeldende nummer.

Det vil fortsatt være dokumenter med referanser til tidligere håndboknummer, som f.eks. rundskriv. Gyldigheten av disse, og mulige krav som fremgår av disse, endres ikke av omnummereringen.

A2 Innbydelse til konkurranse med forhandling

Statens vegvesen Utbygging inviterer til konkurranse med forhandling om følgende kontraktarbeid:

Bygging av parsell fv.2300 Miljøgate Gran

På det tidspunktet konkurransen kunngjøres er det noe usikkerhet i markedet for materialpriser og tilgang på ressurser. Dette med bakgrunn i Covid-19 -pandemien og/eller som konsekvens av krigen i Ukraina. Det kan også være iverksatt tiltak og anbefalinger knyttet til håndteringen av disse situasjonene.

Vi forventer at tilbyder hensyntar disse i tilbudet og priser inn konsekvenser, både for tiltak som er iverksatt på tilbudstidspunktet, samt for tiltak som det er allment kjent at innføres.

Som en reaksjon på Russlands folkerettsstridige angrep på Ukraina, har EU innført omfattende sanksjoner som Norge også har implementert. Gjeldende sanksjoner er implementert i sanksjonsloven av 16. april 2021 nr. 18 med tilhørende forskrifter («sanksjonslovgivningen»).

Byggherre forutsetter at entreprenøren setter seg inn i sanksjonslovgivningen og de endringer som til enhver tid skulle bli vedtatt, og tar hensyn til gjeldende sanksjonslovgivning ved utarbeidelse av forespørsel om deltakelse, utarbeidelse av tilbud og ved gjennomføring av kontrakt.

Entreprenørene må også påregne at byggherre vil be underentreprenører som engasjeres etter kontraktsinngåelse om å bekrefte at de overholder sanksjonslovgivningen. Videre må entreprenør påregne at byggherre vil kunne be om dokumentasjon på hvem som er reelle rettighetshavere i underentreprenører som engasjeres etter kontraktsinngåelse.

Anskaffelsen gjennomføres med prosedyren konkurranse med forhandling. Vi viser til konkurransegrunnlagets kap. B3 for utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av konkurransen, herunder også konkurransens tildelingskriterier og tilhørende dokumentasjonskrav.

Statens vegvesen ønsker tilbud fra entreprenører med de kvalifikasjoner som er nødvendige for å oppfylle kontrakten. I denne konkurransen vil det bli gjennomført en prekvalifisering før tilbuds-/forhandlingsfasen. Det vises til konkurransegrunnlagets kap. B2 for utfyllende bestemmelser om prekvalifiseringen, herunder også konkurransens kvalifikasjonskrav med tilhørende dokumentasjonskrav.

Konkurransen gjennomføres i henhold til lov om offentlige anskaffelser (LOV 2016-06-17-73 med evt. senere endringer, heretter benevnt som «anskaffelsesloven») samt forskrift om offentlige anskaffelser (FOR 2016-08-12-974 med senere endringer, heretter benevnt som «anskaffelsesforskriften»).

Følgende legges til grunn:

Type anskaffelse:	Bygg- /anleggsarbeider
Over terskel:	Iht anskaffelsesforskriften §5-3
Anskaffelsesprosedyre:	Konkurranse med forhandling, iht. anskaffelsesforskriften. § 13-1 jf. § 13-2

Konkurransen gjennomføres ved bruk av Statens vegvesens konkurransegjennomføringsverktøy (KGV). Innlevering av forespørsler om deltakelse i konkurransen, tilbudsinnlevering og all annen kommunikasjon, skjer via KGV, se kap. B1.

Det vil ikke bli avholdt tilbudskonferanse.

Påmelding til tilbudskonferansen skjer via KGV.

Alle frister i konkurransen er angitt i KGV. **Fristene kan bli endret på grunn av situasjonen med CoVid-19.**

Oppdragsgiver har følgende tentative fremdriftsplan for anskaffelsen:

Planlagte milepæler	Tentative datoer
Frist for innlevering av forespørsel om deltakelse i konkurransen	07.06.2023
Meddelelse om kvalifisering og invitasjon til utvalgte kvalifiserte leverandører om å inngi tilbud	23.06.2023
Separate avklaringsmøter med inviterte leverandører	08.08.2023– 10.08.2023
Frist for innlevering av første tilbud	28.08.2023
Separate forhandlingsmøter med leverandører som har inngitt tilbud	18.09.2023– 20.09.2023
Frist for innlevering av andre tilbud	06.10.2023
Separate forhandlingsmøter med leverandører som har inngitt tilbud	23.10.2023– 25.10.2023
Frist for innlevering av endelig tilbud	14.11.2023
Meddelelse om tildeling av kontrakt	07.12.2023
Kontraktsignering	19.12.2023

Statens vegvesen Utbygging, 26.04.2023

Underskrift

A Prosjektinformasjon

A3 Orientering om prosjektet

Innhold

1. Arbeidenes art og omfang.....	2
2. Entrepriseform og kontraktstype.....	3
3. Tidspunkt for igangsettelse og tidsfrister	3
4. Avvik i kontraktens rammebetingelser	4
5. Forskudd.....	4
6. Engasjerte rådgivere	4
7. Byggherrens organisering av HMS-arbeidet	4
8. Byggeplassens og anleggsområdets beliggenhet og adkomstmuligheter	4
9. Andre entrepriser eller byggherrens egne arbeider	4
9.1. Glitre Energi Nett	4
9.2. Viken fiber/OneCo	4
9.3. Fjernvarmeanlegg	5
9.4. Pågående og planlagte entrepriser	5
10. Spesielle forhold	5
10.1. Pilotprosjekt utslippsfri anleggsplass	5
10.2. Omkjøringsveg for rv.4	6
10.3. Aktiviteter i Gran sentrum	6
10.4. Følgende søknader om fravik fra gjeldende håndbøker foreligger	7
10.5. Avtale om dypstabilisering mellom SVV, GK og IFK	7
10.6. Forskrift om politivedtekter	7
10.7. Eksisterende tele/fiber/høyspent, fjernvarmeanlegg og vann- og avløpsanlegg	7

1. Arbeidenes art og omfang

Fv.2300 Miljøgate Gran ligger i Gran kommune og er blir en del av fylkesveg 2300. Vegen skal fungere som omkjøringsveg for rv.4 Granstunnelen.

Reguleringsplanen (med teknisk plan) ble endelig vedtatt 13. juni 2013. Planen bygger i hovedsak på kommunedelplanen for sentrum. Dette medfører at fv.2300 blir liggende delvis i ny trasé (sør) og delvis i tidligere trasé for rv.4 (nord) gjennom Gran sentrum. I den søndre, flate delen av planområdet er det tidligere myr og svært dårlige grunnforhold.

Fv.2300 Miljøgate Gran er planlagt bygget med normalbredde på 6,5 m. I tillegg kommer gang- og sykkelveg + fortau, samt grøntrabatter. Vegen dimensjoneres med gateutforming tilpasset fartsgrense 40 km/t og ÅDT 6000 kjøretøy/døgn. Dette innebærer prinsipløsninger med delvis blandet trafikk og kryssing i plan.

Med parsell fv.2300 Miljøgate Gran vil det bli etablert sammenhengende tilbud for gående/syklende, med godt definerte krysningspunkter i alle tverrforbindelser. Smalt gatetverrsnitt og rundkjøring innbyr til lav hastighet. Prinsippene om universell utforming legges til grunn ved alle tiltak innenfor planområdet, for hele transportsystemet, slik at de kan benyttes av flest mulig.

I arbeidet med planleggingen, er det tatt høyde for etappevis bygging. Parsell fv.2300 Miljøgate Gran er delt i to etapper:

- Etappe 1 går fra eksisterende fv.2300 i profil 1090 til 1470. Ny parsell føres fram til nord for Hovsgutua i ny trasé. Det planlegges for nytt kryss i profil 1375 for sammenkobling av fv.2300/Hovsgutua/Smiegata.
Etappe 1 skal bygges med metoden dypstabilisering. Dette gjelder oppbygging av veg, GS-veg og fortau. Metoden er valgt og beskrevet av Innlandet fylkeskommune og avviker fra SVV sine håndbøker. Statens vegvesen og utførende entreprenør har begrenset ansvar for feil som måtte oppstå som følge av valgt metode. Utførelsen er beskrevet i prosesser i kap. D1 og modell med supplerende tegninger. Avtalen mellom Statens vegvesen, Innlandet fylkeskommune og Gran kommune om byggeledelse og ansvarsfordeling ligger som vedlegg F1. Ansvarsfordeling, entreprenørens garantiansvar med mer er beskrevet i kap. C2 pkt. 41.
- Etappe 2 går fra profil 1470 til 1740. Ny parsell føres fram i gammel trasé til Hovsvegen/Jernbanegata hvor det planlegges ny rundkjøring. Kobles etter dette til eksisterende fv.2300.

I tillegg skal det i denne entreprisen bygges en forlengelse av Storgata i Gran sentrum, som bygges for Gran kommune.

Hovedmengdene av kontraktsarbeidene er:

- Omlegging av kommunalt vann- og avløpsanlegg, herunder overvannsanlegg.
- Forberedelser til omlegging av tele/fiber/høyspent/fjernvarme.
- Vegbygging med og uten fortau.
- Bygging av gang- og sykkelveg.
- Dypstabilisering (25 cm) av veg, gang- og sykkelveg samt fortau, i etappe 1.

Prosjektet er et pilotprosjekt i Statens vegvesen for utslippsfri anleggsplass. Dette innebærer begrensning på bruk av fossilt drivstoff på anleggsplassen gjennom bruk av utslippsfrie løsninger for anleggsdrift og transport. Se også A3-pkt. 10.1 Pilotprosjekt utslippsfri anleggsplass og C2 pkt. 33.6 Krav til kjøretøy og maskiner.

2. Entrepriseform og kontraktstype

Entrepriseform er utførelsesentreprise.

Kontraktstype er enhetspriskontrakt.

3. Tidspunkt for igangsettelse og tidsfrister

Arbeidet kan settes i gang når avtale er inngått og garantierklæring og kopi av forsikringsbevis er levert byggherren. Det vises i tillegg til utfyllende krav under punktene om samhandling, kvalitetsplan, HMS og fremdriftsplan i kap. C.

Frist for ferdigstilling er 30.11.2024.

Følgende delfrister gjelder: 15.08.2024 Omkobling av fjernvarme

Fristene kan bli endret på grunn av situasjonen med CoVid-19 og krigen i Ukraina.

Leverandøren skal som en del av tilbudet angi byggetid jf. Kap. B3 pkt. 9.4. Byggetid skal begrunnes ut fra:

- Optimalisering av kostnader.
- SHA, herunder også ivaretagelse av sikkerhet og fremkommelighet for tredjepart.
- Ytre miljø.

Leverandøren skal vise hvordan byggetid gir mulighet til optimalisering av sin ressursbruk.

Hvis leverandørens tilbudte dato for ferdigstilling avviker fra byggherrens angitte frist for ferdigstilling over, skal leverandørens nye ferdigstillingsfrist erstatte byggherrens angitte frist.

---

4. Avvik i kontraktens rammebetingelser

Hvis myndighetenes bevilgninger tilsier avvik i kontraktens utførelse, skal det forhandles om eventuelle økonomiske konsekvenser. Entreprenøren har ikke rett til å heve kontrakten ved mindre vesentlig endring av bevilgningstakt.

5. Forskudd

Det kan om ønskelig utbetales forskudd, se kapittel C2.

6. Engasjerte rådgivere

Alle henvendelser mellom entreprenøren og byggherrens engasjerte rådgivere skal gå gjennom byggherrens representant, dersom annet ikke er avtalt.

7. Byggherrens organisering av HMS-arbeidet

Byggherrens organisering av HMS-arbeidet er vist i plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-planen). Denne planen finnes som del av konkurransegrunnlaget i kap. D2.

8. Byggeplassens og anleggsområdets beliggenhet og adkomstmuligheter

Anleggsområdet ligger i tettstedet Gran på Hadeland, i Gran kommune, Innlandet fylke. Det er adkomst via fv.2300 og omkringliggende fylkes- og lokalveger.

I umiddelbar nærhet til anleggsområdet ligger Hadeland videregående skole med ca. 800 elever og omfattende skolebusstrafikk. Det er også et bolig- og næringslivsområde.

9. Andre entrepriser eller byggherrens egne arbeider

9.1. Glitre Energi Nett

Glitre Energi Nett (GEN) vil legge om deler av sitt forsyningsnett langs anleggsområdet, både høy- og lavspent. Graving og legging av kabler, ledninger og trekkerør er inkludert i denne entreprisen, men kobling av kabler i kabelskapene vil bli utført av GEN. Det må påregnes koordinering av tidspunkt for gjenfylling av kabelgrøfter ved koblingsskap.

9.2. Viken fiber/OneCo

Viken fiber/OneCo vil legge om deler av sitt forsyningsnett langs anleggsområdet, Graving og legging av kabler, ledninger og trekkerør er inkludert i denne entreprisen, men kobling av kabler i kabelskapene vil bli utført av ledningseier. Det må påregnes koordinering av tidspunkt for gjenfylling av kabelgrøfter ved koblingsskap.

9.3. Fjernvarmeanlegg

Solør Bioenergi Gran AS har fjernvarmeanlegg i området som skal legges om på to steder. Innkjøp og montering av rørarbeidene gjøres i egen entreprise av entreprenør kontrahert av Solør Bioenergi Gran AS. Etablering av alt av grøftarbeider og heising av rørmateriell for fjernvarme inngår i kontraktsarbeidene i kap. D1. I kontraktsarbeidene inngår også koordinering av fremdrift av rørarbeidene, og HMS arbeid jfr. kap. C2 pkt. 32.4. Deler av ledningstraséen skal legges om. Selve omkoblingen av rørene (med driftsstans på fjernvarmeanlegget) skal skje innenfor perioden 15. juni til 15. august 2024. Se kap. A3 punkt 3. Entreprenøren utfører alt av grøftarbeider for fjernvarmetraséen og Solør Bioenergi Gran AS utfører selve rørarbeidene. Det må påregnes koordinering av tidspunkt for gravearbeidene.

9.4. Pågående og planlagte entrepriser

- Sør for Gran har Statens vegvesen pågående entreprise for ny riksveg 4, Roa–Gran Grense. Denne entreprisen er planlagt ferdig i slutten av 2023.
- Nord for Gran planlegges det bygging av riksveg 4, E03 Almenningsdelet – Lygnebakken. Byggestart for denne entreprisen er planlagt rundt årsskiftet 2023/2024.
- Drift og vedlikehold av rv.4, inkludert Granstunnelen – Statens vegvesen drift Øst/Mesta AS. Drift og vedlikehold vil foregå løpende i anleggsperioden.
- Drift og vedlikehold av kommunal veger – Gran kommune. Drift og vedlikehold av kommunale veger i anleggsområdet, vil foregå på veger som er åpne for allmenn ferdsel.
- Drift og vedlikehold av fylkesveger – Innlandet fylke/Mesta AS. Drift og vedlikehold av fylkesveger i anleggsområdet, vil foregå på veger som er åpne for allmenn ferdsel.

10. Spesielle forhold

10.1. Pilotprosjekt utslippsfri anleggsplass

Prosjektet er et pilotprosjekt i Statens vegvesen for utslippsfri anleggsplass. Dette innebærer begrensning på bruk av fossilt drivstoff på anleggsplassen gjennom bruk av utslippsfrie løsninger for anleggsdrift og transport. For å oppnå dette etablerer byggherren nettstasjon med lader på riggområdet ved Granvang og stiller til rådighet ladetilhengere og annen ladeinfrastruktur til entreprenørens disposisjon i anleggsdriften.

Prosjektet er en del av samferdselsdepartementets satsning på utslippsfrie anleggsplasser gjennom en tilskuddsordning hvilket medfører nye krav til utslipp og rapportering. Gjennom dette vil Statens vegvesen utvikle kunnskap på bruk av nullutslippsløsninger. Dette gjelder både teknologi ved bruk av ulike typer maskiner og utstyr, samt effekten av stilte krav. Pilotprosjektet skal undersøke effekten på bruken av batteritilhengere med hensyn på effektivitet, miljø og kostnader.

Kunnskap om kombinasjon av batteritilhengere, ladecontainer og stasjonær ladestasjon for å oppnå en effektiv nullutslipps anleggsplass vil være viktig for alle typer anleggs- og byggeprosjekter. Tiltakene vil bidra til å redusere klimagassutslippet fra drivstoff betraktelig siden nesten alle maskinene vil være nullutslipp. Kan prosjektet vise til at en effektiv nullutslipps anleggsplass er fullt mulig, med hensyn på ladelogistikk, fremdrift, kostnader og risiko vil dette kunne føre til store og varige klimagassreduksjon i andre anleggs- og byggeprosjekter. Uttesting av batterihengere vil gi kunnskap om ladelogistikken som må til for å oppnå en effektiv maskinpark uten behov for at elektriske gravemaskiner må beltes til ladestasjon eller bruk av strømkabel.

Byggherren forbeholder seg retten til å be om at entreprenøren synliggjør kostnadsdifferanse tilknyttet krav om utslippsfritt anlegg, i forhold til tradisjonelt anlegg uten krav til utslippsfri anleggsplass.

Se for øvrig kapittel C2 punkt 33.6 Krav til kjøretøy og maskiner.

10.2. Omkjøringsveg for rv.4

Fv.2300 gjennom Gran sentrum er regulert som omkjøringsveg for rv.4 ved stenging av Granstunnelen. Ved tunnelstenginger (planlagte eller akutte), vil trafikken bli omdirigert gjennom Gran sentrum. Datoer for planlagte tunnelstengninger er ikke fastsatt. BH varsler leverandør om planlagte tunnelstenginger, når tidspunktet for disse foreligger. Akutte stenginger vil bli varslet av VTS og Mesta AS. Ved planlegging av midlertidig trafikkavvikling forventes det at entreprenøren tar hensyn til behov fra tredjeparter.

10.3. Aktiviteter i Gran sentrum

Med grunnlag i planlagte aktiviteter i Gran sentrum, vil Storgata (fv.2306) være stengt for trafikk og vil ikke være mulig å benytte som omkjøringsveg i følgende datoer/perioder:

- 17.05.24
- 12.06.24–15.06.24
- 11.09.24–14.09.24
- 15.11.24

Det er også et krav at det skal være full adgang til parkeringsplassene rundt Granstunet kjøpesenter under aktivitetsdagene nevnt over. Dette er særlig aktuelt under arbeidene med forlengelsen av Storgata.

Overnevnte datoer skal hensyntas i utarbeidelse av fase- og fremdriftsplaner for prosjektgjennomføring. Entreprenøren skal også hensynta å redusere trafikkbelastning på sideveger til fv.2300 i utarbeidelse av fase- og fremdriftsplaner.

10.4. Følgende søknader om fravik fra gjeldende håndbøker foreligger:

- Vegoppbygging – etappe 1
- Grøfteløsning – etappe 1 og etappe 2
- Skilt – etappe 2 (N300)
- Sporing i rundkjøring – etappe 2

Se søknadene i vedlegg D2.7.

10.5. Avtale om dypstabilisering mellom SVV, GK og IFK

Statens vegvesen har inngått en avtale med Gran kommune og Innlandet fylkeskommune om byggeledelse og ansvarsfordeling for den delen av etappe 1 som berøres av metoden med dypstabilisering. Bakgrunnen for avtalen er at byggemetoden med dypstabilisering ikke er fullt ut innenfor Vegvesenet sin håndbok N200. Blant annet reduserer avtalen Vegvesenet og entreprenøren sitt ansvar for eventuelle feil som måtte oppstå som følge av metoden dypstabilisering. Avtalen legges til informasjon i kapittel F. De deler av avtalen som har betydning for konkurransen er tatt inn i kapittel C2 punkt 41.

10.6. Forskrift om politivedtekter

Forskrift om politivedtekter, Gran kommune, Innlandet fylkes § 3–4 Avsperring av offentlig sted, § 3–5 Byggevirkksomhet og § 3–6 Sprengningsarbeider for gjennomføring av prosjektet.

10.7. Eksisterende tele/fiber/høyspent, fjernvarmeanlegg og vann- og avløpsanlegg

Eksisterende tele/fiber/høyspent, fjernvarmeanlegg og vann- og avløpsanlegg vil være driftssatt i anleggsperioden. Leverandøren må derfor hensynta brukerne av overnevnte anlegg i forbindelse med gjennomføring av prosjektet. Frakoblinger og omkoblinger skal kun skje etter avtale med BH og ledningseiere.

]

B Konkurranseregler

B1 Konkurranseregler

Innhold

1. Konkurranseregler	2
2. Prosedyre	2
3. Oppdragsgivers konkurransegjennomføringsverktøy (KGV)	2
3.1 Bruk av KGV til gjennomføring av konkurransen	2
3.2 Tilgjengeliggjøring av konkurransegrunnlag	2
3.3 Kommunikasjon	2
3.4 Innlevering av forespørsel om deltakelse og tilbud i KGV	3
4. Rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget	3
5. Risiko for egen forståelse av konkurransegrunnlaget og varsling om mangler/uklarheter	3
6. Kompensasjon ved deltakelse i konkurransen	4
6.1 Kompensasjon for forespørselen om deltakelse i konkurransen	4
6.2 Kompensasjon for deltakelse i konkurransen	4
7. Kommunikasjon	4
8. Språkkrav	4
9. Avvik	5
10. Avklaringer	5
11. Klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser	5
12. Avlysning av konkurransen	5

1. Konkurranseregler

For denne konkurransen gjelder anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften del I og del III, med de suppleringer og tillegg som er gitt i følgende dokumenter:

- Kapittel **B1** Generelle konkurranseregler, som inneholder en beskrivelse av de generelle konkurransereglene.
- Kapittel **B2** Krav til leverandørens kvalifikasjoner, som inneholder kvalifikasjonskrav med tilhørende bestemmelser.
- Kapittel **B3** Gjennomføring av konkurranse og valg av tilbud, som inneholder tildelingskriteriene og de øvrige konkurransereglene.

Byggherre gjør videre oppmerksom på at sanksjonslovgivningen medfører begrensninger av hvilke selskap som byggherre kan tildele og gjennomføre av kontrakter med. Leverandører som rammes av sanksjonslovgivningens forbud eller som har underleverandører som omfattes av sanksjonslovgivningens forbud risikerer avvising/ krav om utskifting av underleverandør.

Byggherre kan avvise tilbud fra virksomheter som ikke er rettighetshavere etter anskaffelsesloven § 3.

2. Prosedyre

Konkurransen gjennomføres etter følgende prosedyre:

Konkurranse med forhandling

3. Oppdragsgivers konkurransegjennomføringsverktøy (KGV)

3.1 *Bruk av KGV til gjennomføring av konkurransen*

Konkurransen gjennomføres ved bruk av oppdragsgivers konkurransegjennomføringsverktøy (KGV). Innlogging i KGV gjøres via følgende internettsadresse:

<https://eu.eu-supply.com/login.asp?B=VEGVESEN>

3.2 *Tilgjengeliggjøring av konkurransegrunnlag*

Konkurransegrunnlaget vil være tilgjengelig for leverandørene i KGV.

3.3 *Kommunikasjon*

All skriftlig kommunikasjon og informasjonsutveksling mellom oppdragsgiver og leverandør i forbindelse med konkurransen skal skje ved bruk av KGV, med mindre oppdragsgiver beslutter en annen kommunikasjonsform.

Oppdragsgiver vil publisere eventuelle spørsmål og svar i konkurransen i anonymisert form i KGV.

3.4 Innlevering av forespørsel om deltakelse og tilbud i KGV

Leverandørens forespørsel om deltakelse i konkurransen (jf. kapittel B2) og leverandørens tilbud (jf. kapittel B3) skal leveres i KGV.

Frist for innlevering av forespørsel om deltakelse og tilbud fremgår av KGV og i kapittel B2 og B3. Ved motstrid gjelder fristene som fremgår av KGV.

Leverandøren er ansvarlig for at komplett forespørsel om deltakelse i konkurransen og komplett tilbud blir levert innenfor de angitte tidsfristene.

Forespørsel om deltakelse i konkurransen og tilbud ansees som rettidig levert dersom disse er levert i KGV innen fristens utløp. Innlevering på annen måte eller for sent innlevert forespørsel om deltakelse og for sent innleverte tilbud vil medføre avvisning.

Oppdragsgiver anbefaler at leverandøren starter med utfylling og opplasting av dokumenter i KGV i god tid før utløp av angitte frister for innlevering.

Oppdragsgiver gjør leverandørene oppmerksom på at hver enkelt fil ikke kan være større enn 2,14 Gigabyte (GB).

Filer som er større enn dette må deles i flere filer. Videre må leverandørene merke seg at systemet ikke tillater mer enn 200 mapper i forbindelse med innlevering.

4. Rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget

Før tilbudsfristens utløp kan oppdragsgiver foreta rettelser, suppleringer og endringer av konkurransegrunnlaget som ikke er vesentlige, jf. anskaffelsesforskriften § 14–2 (1).

Rettelser, suppleringer og endringer av konkurransegrunnlaget vil bli publisert via oppdragsgivers konkurransegjennomføringsverktøy eller doffin.no, jf. punkt 3 ovenfor.

Oppdragsgiver kan ikke foreta vesentlige endringer av konkurransegrunnlaget eller på annen måte vesentlig endre forutsetningene for konkurransen.

Leverandør skal ta hensyn til alle publiserte/utsendte endringer av konkurransegrunnlaget.

5. Risiko for egen forståelse av konkurransegrunnlaget og varsling om mangler/uklarheter

Oppdragsgiver forventer at leverandøren setter seg godt inn i hele konkurransegrunnlaget.

Det understrekes at leverandøren bærer risikoen for sin egen forståelse av konkurransegrunnlaget. Leverandøren kan ikke senere gjøre gjeldende forhold han burde blitt oppmerksom på.

Dersom en leverandør oppdager mangler eller uklarheter i konkurransegrunnlaget, skal han umiddelbart varsle oppdragsgiver om dette.

6. Kompensasjon ved deltakelse i konkurransen

6.1 Kompensasjon for forespørselen om deltakelse i konkurransen

Oppdragsgiver dekker ikke kostnader for utarbeidelse av forespørselen om deltakelse i konkurransen.

6.2 Kompensasjon for deltakelse i konkurransen

De utvalgte leverandører som blir invitert til å levere tilbud, men som ikke tildeles kontrakten, vil bli honorert med kr 100 000,- inkl. eventuell mva. for deltakelse i konkurransen dersom alle de følgende tilleggsvilkårene er oppfylt:

1. Har deltatt i alle møter og avklaringer før første tilbudsfrist jf. kapittel B3 punkt 2.
2. Har deltatt i alle forhandlingsmøter jf. kapittel B3 punkt 8.
3. Har levert et endelig tilbud som ikke avvises.

Ut over eventuell kompensasjon etter første ledd må leverandøren selv dekke alle kostnader han påføres ved å delta i konkurransen.

7. Kommunikasjon

All skriftlig kommunikasjon og informasjonsutveksling mellom oppdragsgiver og leverandør skal skje ved bruk av oppdragsgivers konkurransegjennomføringsverktøy, med mindre oppdragsgiver beslutter en annen kommunikasjonsform.

Oppdragsgiver vil publisere eventuelle spørsmål og svar i anonymisert form i KGV.

8. Språkkrav

Forespørsel om deltakelse i konkurransen skal utformes på norsk.

For den senere konkurransefasen og kontraktgjennomføringen skal kommunikasjon med oppdragsgiver, og dokumentasjon til og fra oppdragsgiver, være på norsk.

Tilbudet med tilhørende dokumenter skal utformes på norsk, med mindre annet klart er angitt i konkurransedokumentene.

Kontrakt mellom oppdragsgiver og valgte leverandør vil bli inngått på norsk.

9. Avvik

Eventuelle avvik fra konkurransegrunnlaget i tilbudet skal fremgå uttrykkelig av leverandørens tilbudsbrief. Leverandøren kan ikke gjøre gjeldende avvik som ikke fremkommer av tilbudsbriefet. Eventuelle avvik skal prises av leverandøren.

Avvik som ikke er prissatt vil bli kostnadmessig vurdert av oppdragsgiver i forbindelse med valg av tilbud. Tilbud med vesentlige avvik vil bli avvist, jf. anskaffelsesforskriften § 24–8 (1) bokstav b.

10. Avklaringer

Eventuelle avklaringer av leverandørens forespørsel om deltakelse eller tilbud vil bli gjennomført i tråd med anskaffelsesforskriftens bestemmelser, jf. § 23–5.

11. Klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Ved eventuelle klager vedrørende konkurransen som bringes inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) skal følgende benyttes i forhold til angivelse av innklagede i klagen:

Statens vegvesen Utbygging

12. Avlysning av konkurransen

Dersom det foreligger saklig grunn kan oppdragsgiver avlyse konkurransen med øyeblikkelig virkning.

B Konkurranseregler

B2 Krav til leverandørens kvalifikasjoner – anbudskonkurranse

Innhold

1. Om kapittel B2	2
2. Kvalifikasjonskrav	2
2.1. Generelt	2
2.2. Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling	2
2.3. Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet	3
2.4. Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner	3
2.4.1. Relevant erfaring	3
2.4.2. Byggherrers erfaringer	4
2.5. Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og kvalitet	5
2.5.1. HMS-system	5
2.5.2. Ulykkesfrekvens (H2-verdi)	5
2.5.3. Miljøstyringssystem	6
2.5.4. Kvalitetsstyring	6
3. Øvrige bestemmelser	7
3.1. Dokumentasjon for fravær av avvisningsgrunner	7
3.2. Skatteattester – anskaffelsesforskriften § 7–2	7
3.3. Fullmakt for innhenting av utvidet skatteattest	8
3.4. Redegjørelse for eierskap og kontroll	9
4. Støtte fra andre virksomheter og deltakelse i fellesskap	9
4.1. Støtte fra andre virksomheter for oppfyllelse av kvalifikasjonskrav	9
4.2. Fellesskap av leverandører	9
5. Særlig om nyetablerte leverandører	10
6. Krav til leverandørens forespørsel om deltakelse i konkurransen	11
6.1. Det europeiske egenerklærings skjemaet (ESPD)	11
6.2. Krav til leverandørens dokumentasjon av kvalifikasjonskravene	11
7. Frist for innlevering av forespørsel om deltakelse i konkurransen	11
8. Avklaringer	12
9. Utvelgelse av leverandører	12
10. Frist for begjæring om midlertidig forføyning	12

1. Om kapittel B2

Kapittel B2 inneholder konkurransens kvalifikasjonskrav og bestemmelser for forespørsel om deltakelse i konkurransen. Med mindre annet er angitt skal hvert enkelt kvalifikasjonskrav i kapittelet oppfylles.

Alle paragrafhenvvisninger i kapittel B2 er til anskaffelsesforskriften, om ikke annet er angitt.

Frister og øvrige bestemmelser, herunder krav til utformingen av leverandørens tilbud følger av kapittel B1 og B3.

2. Kvalifikasjonskrav

2.1. Generelt

Kvalifikasjonskravene for konkurransen er angitt i B2 punkt 2.2 til 2.5 nedenfor. Hvert enkelt kvalifikasjonskrav må være oppfylt for at leverandøren vil bli vurdert som kvalifisert.

Leverandører som ikke tilfredsstiller kvalifikasjonskravene vil bli avvist, jf. § 24-2 (1) bokstav a).

2.2. Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling

Kvalifikasjonskrav:

Leverandøren skal være et lovlig etablert foretak eller bestå av et fellesskap av leverandører som er lovlig etablerte foretak.

Kravet gjelder også virksomheter som leverandøren støtter seg på, jf. B2 punkt 4.1.

Leverandøren skal ikke være en enhet som rammes av forbudet i § 8n i sanksjonsforskrift Ukraina.

Dokumentasjonskrav:

1. Attest fra Foretaksregistret eller tilsvarende attest for lovbestemt registrering i det land hvor leverandøren eller de virksomheter som i fellesskap vil utgjøre leverandøren, jf. B2 punkt 4.2, er etablert, samt tilsvarende attest for alle virksomheter som leverandøren støtter seg på for å bli kvalifisert, jf. B2 punkt 4.1.
2. Utfylt tabell i kapittel E1 punkt 3.2 og eventuelt utfylt punkt 3.3 og 3.4.
3. Utfylt egenerklæring om forholdet til gjeldende sanksjonslovgivning.
4. Etter forespørsel fra byggherre skal leverandør dokumentere hvem som er reelle rettighetshavere i leverandøren, selskaper i leverandørens konsern eller selskaper som leverandøren har kontrollerende eierskap eller myndighet i, selskap som leverandøren

støtter seg på, kontraktmedhjelpere og enhver annen i leverandørkjeden, samt informasjon om hvem som er daglig leder, styreleder og andre ledende ansatte hos leverandøren.

2.3. Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet

Kvalifikasjonskrav:

Leverandøren skal ha tilstrekkelig økonomisk og finansiell kapasitet for å gjennomføre kontrakten, og skal i tillegg også oppfylle følgende krav:

1. Leverandøren skal ha en egenkapitalandel i prosent på minst 10 %.
2. Leverandøren skal ha en gjennomsnittlig årlig omsetning på minimum NOK 70 mill. de siste tre regnskapsår.

Dokumentasjonskrav:

1. Leverandørens årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning for de siste tre år og nyere opplysninger (kvartalsregnskaper) som har betydning for leverandørens regnskapstall.
2. En kortfattet redegjørelse vedrørende informasjon om økonomiske forhold eller tap som ikke er dokumentert andre steder, og som kreves dokumentert i henhold til norske og/eller internasjonale regnskapsstandarder.
3. En oversikt over eventuelle nylig gjennomførte, pågående eller forestående skattemessige eller offentlige gjennomganger av leverandørens virksomhet.
4. En oversikt over eventuelle hendelser av betydning som har funnet sted etter utgivelse av det siste reviderte årsregnskapet.
5. Utfylt tabell i kapittel E1 pkt. 4.

Dersom leverandøren har saklig grunn til ikke å fremlegge den dokumentasjonen oppdragsgiveren har krevd, kan han dokumentere sin økonomiske og finansielle kapasitet ved å fremlegge ethvert annet dokument som har relevans til foretakets regnskapstall/økonomi og som oppdragsgiver anser egnet. Leverandøren skal begrunne hvorfor han ikke kan fremlegge den dokumentasjonen oppdragsgiver har krevd.

2.4. Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner

2.4.1. Relevant erfaring

Kvalifikasjonskrav:

Leverandøren skal ha tilstrekkelig erfaring av relevant art og vanskelighetsgrad, herunder fra følgende sentrale arbeider:

1. Vegbygging i og langs trafikkert veg i tettbygde strøk
2. Vann og avløp

3. Arbeidsvarsling og trafikkomlegging
4. Dypstabilisering

Leverandøren skal selv ha erfaring fra utførelsen av de sentrale arbeidene som nevnt ovenfor. Det er ikke tilstrekkelig at leverandøren kun har erfaring fra, for eksempel, å styre underentreprenørens utførelse av de sentrale arbeidene. Hvis leverandøren kun har erfaring fra, for eksempel, å styre underentreprenører, må leverandøren støtte seg på andre virksomheter som har den nødvendige erfaringen fra utførelse av de aktuelle sentrale arbeidene, se B2 pkt. 4.1.

Dokumentasjonskrav:

En liste over inntil 8 og ikke mindre enn 3 kontrakter som leverandøren har gjennomført eller gjennomfører i løpet av de siste fem årene regnet fra tilbudsfristen. Minimums- og maksimumsbegrensningen gjelder totalt antall referanseprosjekter, og er lik uavhengig av om Leverandøren oppfylder kvalifikasjonskravet alene eller støtter seg på andre for å oppfylle kvalifikasjonskravet

Listen skal, jf. skjema inntatt i kapittel E1 pkt. 5, inneholde følgende for hver av kontraktene:

- Navn på mottaker (oppdragsgiver)
- Beskrivelse av hva kontraktarbeidene gikk ut på, herunder relevansen i forhold til kvalifikasjonskravet.
- Hvilke arbeider som ble utført av leverandøren selv, og hvilke arbeider som ble utført av underleverandører (kontraktsmedhjelpere).
- Tidspunkt for leveransen.
- Kontraktens verdi.
- Referanseperson/kontaktperson hos oppdragsgiver med kontaktdata (telefonnummer og e-postadresse), og angivelse av vedkommende sin rolle hos oppdragsgiver under kontrakten. Leverandøren er ansvarlig for at referansepersonen er tilgjengelig og avgir referanse.

2.4.2. Byggherrers erfaringer**Kvalifikasjonskrav:**

Statens vegvesens og andre byggherrers erfaringer med tilbyder vil bli vurdert.

Det kreves at tilbyder kan vise til referanser til relevante kontrakter som han selv har gjennomført på tilfredsstillende måte.

Forhold som vil bli vurdert er knyttet til bl.a.:

- dokumentasjon av utført kvalitet
- oppfyllelse av kontrakter
- etterlevelse av bestemmelser og rutiner for HMS
- etterlevelse av bestemmelser for lønns- og arbeidsvilkår

- overholdelse av frister
- oppfølging i reklamasjonstiden
- bruk av lærlinger

Dokumentasjonskrav:

Kvalifikasjonskravet dokumenteres gjennom listen beskrevet ovenfor under B2 punkt 2.4.1.

2.5. Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og kvalitet**2.5.1. HMS-system****Kvalifikasjonskrav:**

Leverandøren skal ha et HMS-system som tilfredsstiller kravene i Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften). Systemet skal være gjenstand for jevnlig revisjon.

Dokumentasjonskrav:

1. Beskrivelse av leverandørens system for ivaretagelse av HMS, og eventuelt ISO 45001-sertifikat.
2. Dokumentasjon på revisjon de siste år med bekreftelse fra den/de som har foretatt revisjon.

2.5.2. Ulykkesfrekvens (H2-verdi)**Kvalifikasjonskrav:**

Leverandøren, og de leverandørene han støtter seg på for å oppfylle kravet til tekniske og faglige kvalifikasjoner i B2 punkt 2.4 jf. 4.1, skal ha en gjennomsnittlig H2-verdi for de siste tre år lavere enn 12.

Dersom H2-verdien er høyere enn 12, skal det redegjøres for utviklingstendensen for H2-verdien. I slike tilfeller vil oppdragsgiver foreta en helhetsvurdering basert på leverandørens redegjørelse, og vil på bakgrunn av dette likevel kunne kvalifisere leverandøren på dette punkt. Særskilte hendelser og trender som fremgår av redegjørelsen vil bli vektlagt i helhetsvurderingen.

Dersom leverandøren er et arbeidsfellesskap (leverandørgruppe), gjelder kravet for hver enkelt av deltakerne.

H2-verdien er definert som antall arbeidsulykker med og uten fravær, dividert på utførte timeverk multiplisert med 10^6 .

Dokumentasjonskrav:

1. Oversikt over H2-verdi for de tre siste år, for leverandøren, og for eventuelle leverandører han støtter seg på for å oppfylle kravet til tekniske og faglige kvalifikasjoner i B2 punkt 2.4 jf. 4.1.
2. Dersom H2-verdien er høyere enn 12 skal der redegjøres for utviklingstendensen for H2-verdien. Det skal i tilbudet ligge en egen beskrivelse av om det er iverksatt forbedringstiltak, og dersom det foreligger, skal det vedlegges dokumentasjon på effekten av tiltakene basert på «ferske» ulykkefall.

2.5.3. Miljøstyringssystem**Kvalifikasjonskrav:**

Leverandøren skal være sertifisert etter ISO 14001 (2015), EMAS (EU Eco-Management and Audit Scheme for environmental management), eller Miljøfyrtårn, med relevans for tilsvarende samferdselsprosjekter.

Dokumentasjonskrav:

1. Attest utstedt av uavhengig organ som dokumenterer at leverandøren er sertifisert i henhold til ISO 14001 (2015), EMAS (EU Eco-Management and Audit Scheme for environmental management) eller Miljøfyrtårn. Det uavhengige organet må være akkreditert av Norsk akkreditering eller tilsvarende organer i andre EØS-stater.
2. Annen dokumentasjon for tilsvarende miljøledelsestiltak aksepteres dersom leverandøren ikke har mulighet til å få slike attester innen fristen, og dette ikke skyldes leverandøren selv. Dette forutsetter at leverandøren dokumenterer at disse tiltakene tilsvarer de etterspurte miljøsystemene eller – standardene. Leverandøren skal begrunne hvorfor han ikke hadde mulighet til å få slike attester innen fristen, og hva dette skyldes.

2.5.4. Kvalitetsstyring**Kvalifikasjonskrav:**

Leverandøren skal være sertifisert etter ISO 9001 (2015), med relevans for tilsvarende samferdselsprosjekter.

Dokumentasjonskrav:

1. Attest utstedt av uavhengig organ som dokumenterer at leverandøren er sertifisert i henhold til ISO 9001 (2015). Det uavhengige organet må være akkreditert av Norsk akkreditering eller tilsvarende organer i andre EØS-stater.
2. Annen dokumentasjon for tilsvarende kvalitetssikringstiltak aksepteres dersom leverandøren ikke har mulighet til å få slike attester innen fristen, og dette ikke skyldes leverandøren selv. Dette forutsetter at leverandøren dokumenterer at disse tiltakene tilsvarer ISO 9001 (2015). Leverandøren skal begrunne hvorfor han ikke hadde mulighet til å få slik attest innen fristen, og hva dette skyldes.

3. Øvrige bestemmelser

3.1. Dokumentasjon for fravær av avvisningsgrunner

Bestemmelsene om avvisning på grunn av forhold ved leverandøren fremgår av anskaffelsesforskriften § 24–2. Det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD) gjelder som foreløpig dokumentasjon bl.a. for at det ikke foreligger slike avvisningsgrunner.

Ytterligere krav til dokumentasjon for fravær av avvisningsgrunner fremgår av anskaffelsesforskriften § 24–7, eventuelt også § 24–5 (1) dersom dokumentasjon av slike tiltak er aktuelt. Dokumentasjonen skal leveres i tråd med kommunikasjonsbestemmelsene angitt i kapittel B1 og i henhold til den frist som oppdragsgiver fastsetter, for det tilfelle oppdragsgiver krever dette fremlagt. Attester som nevnt i § 24–7 (1) bokstav a) og b) skal ikke være eldre enn 6 måneder regnet fra frist for levering av forespørsel om deltakelse i konkurransen.

Dersom de nødvendige attester/dokumenter for å dokumentere fravær av avvisningsgrunner ikke utstedes i leverandørens hjemstat eller den staten hvor han er etablert, eller dersom de ikke dekker alle avvisningsgrunnene som nevnt i anskaffelsesforskriften § 24–2 (1) bokstav b), (2) og (3) bokstav a) og b), gjelder det utfylte ESPD skjemaet som dokumentasjon for disse forholdene.

Oppdragsgiver vil kunne foreta egne undersøkelser knyttet til leverandørens virksomhet, herunder deltakere i et leverandørfellesskap og støttede virksomheter til leverandøren, samt øvrige forhold som er relevant for å vurdere hvorvidt leverandøren kan kvalifiseres.

3.2. Skatteattester – anskaffelsesforskriften § 7–2

Leverandøren skal sammen med forespørselen fremlegge skatt- og merverdiavgiftsattest. Attesten må være utstedt av kompetent organ i leverandørens hjemstat eller det land hvor leverandøren er etablert som viser at leverandøren har oppfylt sine forpliktelser til å betale skatter, avgifter og trygdeavgifter.

For de tilfeller at attesten som nevnt i forrige ledd ikke utstedes i leverandørens hjemland eller den staten hvor leverandøren er etablert eller dersom de ikke dekker alle avvisningsgrunnene som nevnt i anskaffelsesforskriften § 24–2 (1) bokstav b) og (3) bokstav a), skal leverandøren fremlegge en erklæring avgitt under ed eller en forsikring avgitt for et kompetent organ i leverandørens hjemstat eller den stat hvor leverandøren er etablert, som bekrefter at slike forhold ikke foreligger, jf. anskaffelsesforskriften § 24–7 (2).

Attesten skal ved forespørsel om fremleggelse ikke være eldre enn 6 måneder.

For norske leverandører bestilles attesten via skatteetatens hjemmesider, www.skatteetaten.no og via www.altinn.no.

Oppdragsgiver ber alle leverandørene være oppmerksomme på at dersom man blir tildelt kontrakten, vil oppdragsgiver be om å få fremlagt tilsvarende skatt- og merverdiavgiftsattest som leverandøren selv har fremlagt, for enhver underleverandør som vil utføre arbeider under kontrakten for mer enn NOK 500 000,- eksl.mva jf. anskaffelsesforskriften § 7-2 tredje ledd.

3.3. Fullmakt for innhenting av utvidet skatteattest

Som et ledd i Statens vegvesens kamp mot arbeidslivskriminalitet, herunder svart arbeid og sosial dumping, er det inngått en samarbeidsavtale mellom Statens vegvesen og Skatteetaten. I denne forbindelse krever Statens vegvesen av alle sine leverandører en signert fullmakt som gir Statens vegvesen en utvidet rett til et ubegrenset antall ganger å innhente opplysninger om sine leverandørers og underleverandørers skatte- og avgiftsmessige forhold som angitt i fullmakten.

Fullmakten skal signeres av vinnende leverandør etter at tildelingsbrev er mottatt, men før kontraktsignering. Fullmakten sendes til vinnende leverandør sammen med tildelingsbrevet. Signert fullmakt sammen med fargekopi av pass, bankkort, førerkort eller nasjonalt ID-kort (sistnevnte for statsborgere innen EU/EØS/EFTA), skal returneres til oppdragsgiver så raskt som mulig og innen 3 virkedager. Fødselsnummer kan slettes på kopi av ID-dokumentasjon, slik at bare fødselsdato fremkommer.

Det gjøres oppmerksom på at kravet om signert fullmakt også gjelder for alle hovedleverandørens underleverandører. Hovedleverandøren skal kontraktsfeste signeringsplikten nedover i leverandørkjeden. Før signering av kontrakt kreves det dog kun signert fullmakt fra hovedleverandør, med mindre underleverandøren benyttes for å oppfylle et kvalifikasjonskrav i konkurransen. I så fall skal signert fullmakt foreligge fra både hovedleverandør og underleverandør. Signert fullmakt fra øvrige underleverandører må imidlertid være levert og godkjent av oppdragsgiver før de kan benyttes i kontrakten/prosjektet.

Oppdragsgiver gjør oppmerksom på at det kan være aktuelt å avvise den leverandør og eventuelle underleverandører som i tildelingsbrevet er innstilt som vinner av konkurransen, dersom det etter tildeling, men forut for signering av kontrakt, mottas opplysninger fra Skatteetaten om manglende oppfyllelse av skatte- og avgiftsforpliktelser mv. Tildelingen kan derfor ikke anses endelig før det foreligger en vurdering av de innhentede opplysninger som ikke endrer oppdragsgivers tildelingsbeslutning.

Det presiseres at hvis det ikke mottas signert fullmakt fra hovedleverandør og eventuelle underleverandører som er benyttet i kvalifiseringen, vil dette kunne anses som et vesentlig forbehold til kontrakten som vil medføre at både hovedleverandør og eventuelle underleverandører avvises fra konkurransen.

3.4. Redegjørelse for eierskap og kontroll

Leverandør som innstilles til kontrakt må, før kontraktsinngåelse, påregne å redegjøre for forhold som sannsynliggjør at leverandøren vil handle i overensstemmelse med sanksjonslovgivningen. Herunder vil det måtte redegjøres for eierskap og kontroll ved leverandør selv, selskaper i leverandørs konsern eller som leverandør har kontrollerende eierskap eller myndighet i, selskap leverandøren støtter seg på, kontraktsmedhjelpere og enhver annen i leverandørkjeden. Leverandør skal også redegjøre for hvem som er daglig leder, styreleder og andre ledende ansatte hos leverandør og i de nevnte selskaper.

4. Støtte fra andre virksomheter og deltakelse i fellesskap**4.1. Støtte fra andre virksomheter for oppfyllelse av kvalifikasjonskrav**

Leverandøren kan om nødvendig støtte seg på andre virksomheters kapasitet for å oppfylle kravene til økonomisk og finansiell kapasitet og/eller kravene til tekniske og faglige kvalifikasjoner som er gjengitt i punkt 2.3 og 2.4 ovenfor, jf. § 16–10 (1).

Følgende dokumentasjon skal leveres:

- Attest fra Foretaksregistret eller tilsvarende attest for lovbestemt registrering i det land hvor leverandøren eller de virksomheter som i fellesskap vil utgjøre leverandøren.
- Dokumentasjon som viser at leverandøren råder over de nødvendige ressursene til virksomhetene han støtter seg på, for eksempel ved å fremlegge en forpliktelserklæring fra disse virksomhetene.
- Hver sine versjoner av det europeiske egenerklæringskjemaet (ESPD) som en del av forespørselen om å delta i konkurransen, jf. B2 punkt 6.
- Dokumentasjon som viser at virksomheten(e), som leverandøren støtter seg på, oppfyller de relevante kvalifikasjonskravene.
- Dokumentasjon i henhold til 2.5.2 for de virksomheter som leverandøren støtter seg på for å oppfylle kvalifikasjonskrav 2.4.1.
- Der leverandøren støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle kravene til økonomisk og finansiell kapasitet, må det leveres en signert solidaransvarserklæring, jf. § 16–10 (4).

Dersom en leverandør støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle kravene til relevant erfaring, jf. B2 punkt. 2.4.1, skal disse virksomhetene utføre tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som krever slike kvalifikasjoner, jf. § 16–10 (5).

4.2. Fellesskap av leverandører

Flere leverandører kan delta i konkurransen i fellesskap, jf. § 16–11. Fellesskapet må sørge for nødvendig dokumentasjon av at alle kvalifikasjonskravene er oppfylt.

Oppdragsgiver vil vurdere hver enkelt leverandør i fellesskapet opp mot bestemmelsene om avvisning, jf. § 24–2, dette med unntak av bestemmelsen i § 24–2 (1) bokstav a) oppfyllelse av kvalifikasjonskrav, som vil bli anvendt på fellesskapet samlet sett.

Leverandørene som deltar i fellesskap, vil bli vurdert under ett for kvalifikasjonskravene. Kvalifikasjonskravene i punkt 2.2 og punkt 3, skal likevel oppfylles av den enkelte leverandør. Oppdragsgiver krever at den deltaker som oppfyller det enkelte av kravene til tekniske og faglige kvalifikasjoner i 2.4.1 også skal utføre de arbeider som krever slike kvalifikasjoner. Oppdragsgiver krever i tillegg at alle leverandørene som skal utføre arbeid, oppfyller kvalifikasjonskravene i punkt 2.5.1. og 2.5.2.

Fellesskapet av leverandører kan om nødvendig støtte seg på andre virksomheter i henhold til punkt 4.1 for å oppfylle kvalifikasjonskravene.

Følgende dokumentasjon skal leveres:

- Hver av de virksomheter som deltar i arbeidsfellesskapet, skal levere europeisk egenerklæringsskjema (ESPD) som en del av forespørselen, jf. punkt 6.
- Redegjørelse om fellesskapet, herunder den enkelte deltakers rolle.
- Erklæring om solidaransvar ovenfor oppdragsgiver
- Samme dokumentasjon som for individuelle leverandører skal leveres for hver enkelt leverandør som deltar i fellesskapet.

5. Særlig om nyetablerte leverandører

En leverandør som er nyetablert og som ikke kan framlegge all dokumentasjon som påkrevet under punkt 6 nedenfor, må være særlig nøye med å dokumentere og sannsynliggjøre at han likevel har forutsetninger for å gjennomføre kontrakten.

Det er særlig viktig at slike leverandører kan dokumentere en tilstrekkelig stor arbeidsstyrke for gjennomføring av kontrakten, herunder faglig og teknisk kompetanse. For nyetablerte leverandører presiseres det at det er leverandørens evne som sådan til å gjennomføre kontrakten som vurderes, ikke enkeltpersoners kompetanse isolert sett.

Dersom en nyetablert leverandør har erfaring fra kontrakter, skal de mest relevante kontraktene som leverandøren måtte ha erfaring fra, fylles ut i henhold til dokumentasjonskravene i punkt 2. Dette selv om kontraktene er av en slik art at de ikke oppfyller de nærmere angitte kravene.

Manglende eller utilstrekkelig dokumentasjon på ett eller flere kriterier kan medføre at leverandøren blir avvist. Mangelfull eller uriktig utfylt svarskjema vil også kunne medføre avvisning.

6. Krav til leverandørens forespørsel om deltakelse i konkurransen

6.1. Det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD)

Oppdragsgiver har i forbindelse med kunngjøringen av konkurransen tilgjengeliggjort et ESPD-skjema, som alle leverandørene skal fylle ut og levere sammen med forespørselen om å delta i konkurransen.

Dersom flere leverandører deltar i konkurransen i fellesskap og/eller leverandøren(e) støtter seg på kapasitet til andre virksomheter, skal det utfylles et skjema pr. virksomhet.

6.2. Krav til leverandørens dokumentasjon av kvalifikasjonskravene

Leverandøren skal dokumentere oppfyllelse av kvalifikasjonskravene gjennom:

1. Utfylt ESPD-skjema.
2. Utfylt svarskjema, slik dette er angitt i kapittel E1.
3. Skatteattest, jf. punkt 3.2 ovenfor.

Dokumentasjon som etterspørres i henhold til nr. 1, 2 og 3 skal leveres som en del av forespørselen om å delta i konkurransen innen fristen, jf. kapittel B2 punkt 7.

Innsendte vedlegg/dokumenter skal navngis og nummeres tydelig i forhold til det kvalifikasjonskrav vedlegget/dokumentet hører inn under, slik dette fremkommer av kapittel E1.

Det er viktig for bedømmelsen at opplysningene i dokumentasjonen er korrekt og fullstendig. Uriktige, misvisende eller manglende opplysninger kan medføre avvisning, jf. § 24-2 (3) bokstav g.

Oppdragsgivers vurdering av om leverandørene oppfyller kvalifikasjonskravene vil som utgangspunkt kun bli gjennomført basert på innlevert dokumentasjon, herunder eventuelle oppgitte referanser. Oppdragsgiver forbeholder seg likevel retten til å legge vekt på eventuelle egne erfaringer (positive og negative) med leverandøren (og evt. samarbeidende foretak, jf. B2 punkt 4). Tilsvarende gjelder for andre offentlige oppdragsgivers erfaringer. Oppdragsgivers adgang til å be om ettersending og avklaring fremgår av B2 punkt 8 med videre henvisning.

7. Frist for innlevering av forespørsel om deltakelse i konkurransen

Frist for levering av forespørsel om deltakelse i konkurransen er:

07.06.2023 kl. 12.00

Fristen kan bli endret på grunn av situasjonen med CoVid-19.

Forespørselen om deltakelse i konkurransen skal leveres i oppdragsgivers elektroniske konkurransegjennomføringsverktøy (KGV), jf. kapittel B1 punkt 3.

8. Avklaringer

I vurderingen av leverandørens kvalifikasjonskrav gjelder kapittel B3 punkt 7 tilsvarende.

9. Utvelgelse av leverandører

For denne konkurransen vil oppdragsgiver velge ut 3 kvalifiserte leverandører som vil bli invitert til å inngi tilbud og delta i forhandlingene, jf. konkurransegrunnlagets kapittel B3.

Utvelgelsen blant de kvalifiserte leverandører vil skje ut fra oppdragsgivers evaluering av hvem av de kvalifiserte leverandørene som best oppfyller følgende utvelgelseskriterium:

- Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner iht. kvalifikasjonskrav B2 punkt 2.4.1.

Vurderingen vil bli basert på dokumentasjonen for tilsvarende kvalifikasjonskrav, jf. B2 punkt 2.4.1.

10. Frist for begjæring om midlertidig forføyning

En begjæring om midlertidig forføyning mot oppdragsgivers beslutning om å avvise en forespørsel om å delta i konkurransen, eller ikke å velge ut en leverandør, må fremsettes innen 15 dager regnet fra dagen etter oppdragsgiver sender en meddelelse om avvisning eller utvelgelse.

B Konkurranseregler

B3 Krav til tilbud og spesielle konkurranseregler

Innhold

1. Om kapittel B3	2
2. Møter og avklaringer før første tilbudsfrist.....	2
3. Frister.....	2
3.1. Tilbudsfrist	2
3.2. Vedståelsesfrist	3
4. Krav til utforming av leverandørens tilbud	3
5. Alternative tilbud.....	3
6. Taktisk prising	3
7. Avklaringer.....	3
8. Gjennomføring av forhandlinger	4
9. Grunnlag for tildeling av kontrakt – tildelingskriterier	4
9.1. Fremgangsmåte ved valg av tilbud – beregning av konkurransesum.....	4
9.2. Kriterium K1: Tilbudssum.....	5
9.3. Kriterium K2: Organisering og tilbudt nøkkelpersonell.....	5
9.4. Kriterium K3: Gjennomføring av oppdraget.....	7
9.5. Kriterium K4: Ivaretagelse ytre miljø og reduksjon av klimagassutslipp i prosjektet	8
10. Avslutning av konkurransen	8
10.1. Meddelelse om valg av leverandøren	8
10.2. Karensperiode	9

1. Om kapittel B3

Reglene i dette kapittelet gjelder for gjennomføringen av konkurransen og oppdragsgivers valg av tilbud.

2. Møter og avklaringer før første tilbudsfrist

Forut for første tilbudsfrist, jf. B3 punkt 3.1 nedenfor, vil leverandørene bli innkalt til et separat møte med oppdragsgiver. Møtet kan bli gjennomført digitalt på grunn av situasjonen med CoVid-19.

Formålet er å sikre at alle leverandørene har en felles forståelse av de forutsetninger som gjelder for konkurransen, herunder CoVid-19 og krigen i Ukraina slik at leverandørene får et best mulig grunnlag for å utarbeide tilbud i tråd med konkurransegrunnlagets bestemmelser.

Oppdragsgiver vil gjennomgå utvalgte deler av konkurransegrunnlaget, herunder prosjektinformasjon. Oppdragsgiver oppfordrer leverandørene til å sette seg godt inn i konkurransegrunnlaget før møtet med oppdragsgiver.

Det understrekes at oppdragsgiver overfor de øvrige leverandørene ikke kan avsløre fortrolige opplysninger som en leverandør gir oppdragsgiver, uten leverandørens samtykke.

3. Frister

3.1. Tilbudsfrist

Frist for levering av første tilbud er:

28.08.2023, kl. 12:00

Denne fristen kan bli endret som følge av situasjonen med CoVid-19.

Frist for eventuelle reviderte tilbud vil bli opplyst om i løpet av forhandlingen. Ved avslutning av forhandlingene vil oppdragsgiver opplyse om frist for levering av endelig tilbud.

Tilbudet skal leveres i tråd med kommunikasjonsbestemmelsene angitt i kapittel B1. Tilbudet er rettidig levert dersom det er levert innen angitt frist og sted.

For sent innlevert tilbud vil medføre avvisning fra konkurransen, anskaffelsesforskriften § 24-1 (1) bokstav a).

3.2. Vedståelsesfrist

Tilbudet skal være bindende 8 uker etter frist for endelig tilbud.

Denne fristen kan bli endret som følge av situasjonen med Covid-19.

4. Krav til utforming av leverandørens tilbud

Leverandørens tilbud skal inngis på tilbudsskjemaer angitt i kapittel E2. Leverandøren skal som del av tilbudet levere et forpliktende tilbudsbrev.

Tilbudet skal være datert og underskrevet.

Ved innlevering av tilbud skal leverandøren levere et komplett tilbud.

5. Alternative tilbud

Det er ikke anledning til å gi alternative tilbud.

6. Taktisk prising

Tilbud skal prises i henhold til de retningslinjer som fremgår av kontrakten, jf. håndbok R761/762 kapittel 4.3.

Tilbud kan bli avvist når det er åpenbart misforhold mellom enhetspris og det enhetsprisen skal dekke, slik at prisene ikke gjenspeiler de faktiske kostnadene, jf. anskaffelsesforskriften § 24–8 (2) bokstav b). Leverandøren vil ved slik avvissingsgrunn bli gitt anledning til å redegjøre for den angitte pris, jf. anskaffelsesforskriften § 24–9.

Særskilt om prising av tilrigging:

Post for tilrigging, prosess 12.11, skal ikke være høyere enn NOK 10 mill. eks. mva. Dersom denne posten er priset høyere vil tilbudet bli avvist.

Særskilt om timepriser for mannskap og maskiner

Timepris for mannskap og maskiner, jf. kapittel E2, blir vurdert på samme måte som øvrige enhetspriser.

7. Avklaringer

Oppdragsgiver kan skriftlig be leverandøren om å ettersende, supplere, avklare eller utfylle mottatte opplysninger og dokumentasjon, jf. anskaffelsesforskriften § 23–5 første ledd.

Ved slik skriftlig anmodning vil leverandøren bli gitt en kort tidsfrist, oversittelse av oppsatt frist medfører at eventuelle supplerende opplysninger eller avklaringer ikke tas med i evalueringen av tilbudet.

Leverandørene kan ikke gjennom eventuelle avklaringer eller suppleringer forbedre tilbudet.

8. Gjennomføring av forhandlinger

Oppdragsgiver vil gjennomføre forhandlinger med alle leverandører som rettidig har levert tilbud.

Forhandlingene er i utgangspunktet planlagt gjennomført som ett eller flere separate, fysiske møter mellom oppdragsgiver og hver av leverandørene i lokaler som oppdragsgiver stiller til disposisjon. Møtene kan bli gjennomført digitalt.

Det understrekes at oppdragsgiver ikke kan, overfor de øvrige leverandørene avsløre løsninger eller andre fortrolige opplysninger som en leverandør gir oppdragsgiver, uten leverandørens samtykke.

Forhandlingene planlegges gjennomført i henhold til den foreløpige planen som angitt i konkurransegrunnlagets kapittel A2. Oppdragsgiver vil forbeholde seg retten til å gjennomføre ytterligere forhandlingsmøter og be om ytterligere reviderte tilbud ved behov.

Nærmere informasjon om gjennomføringen av forhandlingen vil bli gitt i løpet av tilbudsfasen.

Hensikten med forhandlingsmøtet er at leverandørene skal få tilbakemeldinger som gjør at de kan levere et forbedret tilbud..

I forhandlingsmøtet vil oppdragsgiver gi leverandøren tilbakemelding på hvordan oppdragsgiver har vurdert leverandørens tilbud opp mot tildelingskriteriene.

Forhandlingsfasen avsluttes ved at oppdragsgiver fastsetter en frist for innlevering av endelig tilbud.

9. Grunnlag for tildeling av kontrakt – tildelingskriterier

9.1. Fremgangsmåte ved valg av tilbud – beregning av konkurransesum

Kontrakt tildeles tilbyder med det tilbud som gir det beste forholdet mellom pris og kvalitet, jf. anskaffelsesforskriften § 18-1 bokstav c).

Følgende tildelingskriterier legges til grunn for evalueringen:

K1: Tilbudssum

K2: Organisering og tilbudt nøkkelpersonell

K3: Gjennomføring av oppdraget

K4: Ivaretagelse ytre miljø og reduksjon av klimagassutslipp i prosjektet

I evalueringen vil oppdragsgiver vurdere tilbudene på grunnlag av tildelingskriteriene og beregne hvert av tilbudenes *konkurransesum*. Tilbudet med den laveste *konkurransesummen* vil gi det beste forholdet mellom pris og kvalitet, og leverandøren med lavest *konkurransesum* vil derfor tildeles kontrakten.

I beregningen av *konkurransesum* vil oppdragsgiveren fastsette en konkret verdi på leverandørens besvarelse av tildelingskriteriene K2 – K4 innenfor de nærmere angitte verdigrenser. Den oppnådde verdien på det enkelte kriteriet kommer til fradrag til leverandørens tilbudssum. Leverandørene honoreres bare for forhold som representerer en konkret og forpliktende merverdi i tilknytning til kontrakten. Et tilbud som ikke representerer noe merverdi for oppdragsgiver vil ikke bli gitt noe fradrag. Øvrige fradrag vil bli fastsatt med utgangspunkt i disse ytterpunktene.

Konkurransesummen S beregnes på følgende måte:

$$S = K1 - K2 - K3 - K4$$

9.2. Kriterium K1: Tilbudssum

Tildelingskriterium:

Leverandørens tilbudssum

Dokumentasjonskrav:

Følgende dokumentasjon skal leveres på følgende skjema i kapittel E2:

1. Beskrivelse med utfylte priser, jf. skjema E2 punkt 1.
2. Prisskjema: Timepriser for mannskap og maskiner, jf. skjema E2 punkt 2.
3. Utfylt tilbudsskjema, jf. skjema E2 punkt 3.

Kontrollregnet tilbudssum brukes som tilbudssum (K1) i beregningen av konkurransesum.

Eventuelle avvik kan bli tillagt vekt ved evalueringen.

9.3. Kriterium K2: Organisering og tilbudt nøkkelpersonell

Tildelingskriterium:

Kvalitet på leverandørens organisering av prosjektet og nøkkelpersonellets kompetanse.

Dokumentasjonskrav:

Statens vegvesen Utbygging

Rv.4 Lunner grense – Jaren

Fv.2300 Miljøgate Gran

26-04-2023

Følgende dokumentasjon skal leveres og merkes «K2»:

1. En beskrivelse av leverandørens prosjektorganisasjon for kontrakten, herunder organisasjonsplan og nøkkelpersoner.
2. En beskrivelse av hvordan planlagt organisering, bemanning og kapasitet sørger for effektiv styring av kontraktsarbeidet, både for planlagte aktiviteter og uforutsette forhold, med blant annet vekt på utfordringene med Covid-19. Sidebegrensning, 5 stk A4 sider, skriftstørrelse minimum 10. Bilder og illustrasjoner er ikke inkludert.
3. CV på nøkkelpersonell for prosjektet. Som nøkkelpersonell for dette prosjektet defineres:
  - Prosjektleder
  - Anleggsleder veg
  - Anleggsleder vann –og avløp
  - Ansvarlig arbeidsvarsling og trafikkavvikling
  - HMS-rådgiver
  - YM-rådgiver

Sidebegrensning per CV: 3 stk A4 sider skriftstørrelse minimum 10.

For nøkkelpersonell gjelder minimumskrav til erfaring som angitt i kapittel C2 punkt 4.

CV skal som minimum inneholde:

- Utdanning, år, stillingsbetegnelse og ansvarsområder.
- Beskrivelse av tidligere utførte oppdrag med angivelse av byggherre, størrelse, verdi, oppgaver, type/art og medarbeiderens rolle.

For nøkkelpersonell skal det leveres referanseliste med minimum 3, og ikke mer enn 5, relevante referanseprosjekter pr. nøkkelperson. Det skal oppgis kontaktopplysninger (e-post og telefon) på referansene.

Byggherre forbeholder seg retten til å sjekke utvalgte referanser.

Byggherre forplikter seg kun til å sjekke én referanse for hver nøkkelperson fra hver tilbyder.

Byggherre forbeholder seg retten til å vektlegge egen erfaring med tilbudt personell uavhengig av tilbyders oppgitte referanser.

Leverandøren er ansvarlig for at oppgitte referansepersoner besvarer evt. henvendelse fra byggherre. Dersom oppgitte referanser ikke besvarer denne henvendelsen, pures en gang på e-post. Dersom svar ikke mottas innen 3 dager etter purring vektas ikke referansen i evalueringen.

Frdragssum for vekting av kriterium K2

Besvarelsen av K2 kan gi et frdrag med inntil kr. 6 000 000,- fra leverandørens tilbudssum ved beregning av tilbudets konkurransesum. Leverandørene honoreres bare for forhold som representerer en konkret og forpliktende merverdi i tilknytning til kontrakten. Et tilbud som ikke representerer noe merverdi for oppdragsgiver vil ikke bli gitt noe frdrag. Øvrige frdrag vil bli fastsatt med utgangspunkt i disse ytterpunktene.

9.4. Kriterium K3: Gjennomføring av oppdraget Tildelingskriterium:

Leverandørens plan for gjennomføring av oppdraget, herunder fremdriftsplanlegging og ivaretagelse av HMS:

1. Leverandørens konkrete tiltak som sikrer at utfordringer i prosjektet ivaretas på en god måte, med blant annet vekt på utfordringene med Covid-19 og krigen i Ukraina.
2. Kvalitet på fremdriftsplan, tilbudt sluttfrist og leverandørens konkrete tiltak for å redusere risiko for oversittelse av kontraktens delfrister og sluttfrist.
3. Leverandørens konkrete tiltak for å redusere risiko som gjelder sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA).
4. En plan for gjennomføring av utslippsfritt anlegg. Se kap. C2 pkt. 33.6

Dokumentasjonskrav:

Følgende dokumentasjon skal leveres og merkes «K3»:

Redegjørelse for gjennomføring av oppdraget, (på totalt maks 20 stk A4 sider, skriftstørrelse minimum 10, bilder og illustrasjoner er ikke inkludert i sidebegrensning), herunder:

1. Beskrivelse av konkrete tiltak som sikrer at utfordringer i prosjektet ivaretas på en god måte. Identifiserte utfordringer er trafikkavvikling, vann- og avløpsarbeider, dypstabilisering og bistand til omlegging av fjernvarme. Leverandøren skal beskrive eventuelle ytterligere utfordringer og hvordan disse vil bli håndtert.
2. Fremdriftsplan med angivelse av prosjektets enkelte faser, hoved- og underaktiviteter, kontraktens frister, tidskritiske avhengigheter, kritisk linje og slakk. Fremdriftsplanen skal være utarbeidet i MS Project eller tilsvarende og skal leveres både i originalt filformat og som pdf. Redegjørelse for konkrete tiltak for å redusere risikoen for at kontraktens frister oversittes. Redegjørelsen skal knyttes opp mot fremdriftsplanen. Leverandøren skal angi en bindende frist for ferdigstilling med tilhørende risikovurdering, jfr. kap. A3 pkt. 3.
3. Leverandørens konkrete tiltak for å redusere risiko som gjelder sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA).
4. En redegjørelse for gjennomføring av utslippsfritt anlegg

Frdragssum for vekting av kriterium K3

Besvarelsen av K3 kan gi et frdrag med inntil kr. 11 000 000,- fra leverandørens tilbudssum ved beregning av tilbudets konkurransesum. Leverandørene honoreres bare for forhold som representerer en konkret og forpliktende merverdi i tilknytning til kontrakten. Et tilbud som ikke representerer noe merverdi for oppdragsgiver vil ikke bli gitt noe frdrag. Øvrige frdrag vil bli fastsatt med utgangspunkt i disse ytterpunktene.

9.5. Kriterium K4: Ivaretagelse ytre miljø og reduksjon av klimagassutslipp i prosjektet Tildelingskriterium

1. Leverandørens ivaretagelse av ytre miljø på prosjektet.
2. Leverandørens reduksjon av klimagassutslipp.

Dokumentasjonskrav

Følgende dokumentasjon skal leveres og merkes «K4»:

1. Identifikasjon av risikoforhold vedrørende ytre miljø og beskrivelse av tiltak og plan for å redusere slik risiko.
2. Klimagassutslipp
  - Klimagassbudsjett utformet i henhold til C2 punkt 33.4.3.
  - Klimagassreducerende tiltak utover klimagassbudsjett og en beskrivelse av hvordan tiltakene skal gjennomføres. Klimagassreduksjonen til hvert enkelt tiltak skal beregnes og vises i dokumentasjonen.

Frdragssum for vekting av kriterium K4

Besvarelsen av K4 vil kunne gi et frdrag med inntil kr. 3 000 000,- fra leverandørens tilbudssum ved beregning av tilbudets konkurransesum. Leverandørene honoreres bare for forhold som representerer en konkret og forpliktende merverdi i tilknytning til kontrakten. Et tilbud som ikke representerer noe merverdi for byggherre vil ikke bli gitt noe frdrag. Øvrige frdrag vil bli fastsatt med utgangspunkt i disse ytterpunktene.

10. Avslutning av konkurransen**10.1. Meddelelse om valg av leverandøren**

Oppdragsgiver vil skriftlig informere alle kvalifiserte leverandører i konkurransen om valg av leverandør for kontrakten.

10.2. Karensperiode

Karensperioden er på 10 dager, regnet fra dagen etter meddelelsen i henhold til B3 punkt 10.1 ble sendt leverandørene. Før utløpet av karensperioden kan oppdragsgiver ikke inngå kontrakt med den valgte leverandør(ene), jf. anskaffelsesforskriften § 25-2.

C Kontraksbestemmelser NS 8406:2009

C1 Almannelige kontraksbestemmelser

Som almannelige kontraksbestemmelser gjelder NS 8406:2009 Forenklet norsk bygge- og anleggskontrakt.

C2 Spesielle kontraksbestemmelser for bygging, Statens vegvesen

Innhold

1. Definisjoner (se NS 8406, pkt. 2)	6
2. Språkkrav	6
3. Opplysninger gitt i tilbudet	6
4. Entreprenørs representant og nøkkelpersonell.....	6
4.1 Nøkkelpersonell.....	6
4.2 Entreprenørens representant (NS8406 pkt. 5).....	8
5. Bestemmelser om arbeidstakere	8
5.1. Personell.....	8
5.2. Lønns- og arbeidsvilkår	8
5.3. Rapportering av utenlandsk virksomhet.....	9
5.4. Språkkrav for arbeidstakere	10
5.5. Sanksjoner ved brudd på bestemmelsene i 5.1, 5.2, 5.3 og 5.4.....	10
6. Lærlinger.....	11
6.1. Krav til bruk av lærlinger	11
6.2. Kompensasjon for bruk av lærlinger	12
7. Tillatelser, løyver og dispensasjoner	12
8. Midlertidige avtaler med grunneiere	12
9. Uttalelser til media	12
10. Registrering i datasystem.....	13
11. Byggemøter (se NS 8406 pkt. 6).....	13
12. Oppstartmøte med tilhørende samhandlingsprosess	13
13. Samarbeidsmøter	15
14. Møter, faglige samlinger og kurs	16
15. Varsler og krav (se NS 8406 pkt. 7).....	16
16. Sikkerhetsstillelse (se NS 8406 pkt. 8)	16
16.1. Entreprenørens sikkerhetsstillelse	16
16.2. Byggherrens sikkerhetsstillelse	17
17. Forsikring (se NS 8406 pkt. 9).....	17
18. Kvalitetssikring (se NS 8406 pkt. 11)	17

18.1. Generelle krav.....	17
18.2. Kvalitetsplan	17
18.3. Dokumentasjon og rapportering.....	18
18.3.1. Generelle bestemmelser	18
18.3.2. Sjekklistor	21
18.3.3. Avviksmelding	21
18.4. Arbeider med bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner	21
18.4.1. Kvalitetssystem.....	21
18.4.2. Spesielle kompetansekrav.....	21
18.5. Bestemmelser for asfaltarbeider	22
18.5.1 Krav til dokumentasjon.....	22
18.5.1.1 Frister for dokumentasjon	22
18.5.1.2 Kontrollgrunnlag	23
18.5.1.3 Polymermodifisert bitumen, PMB	23
18.5.2 Reklamasjonskontroll	24
18.5.3 Regler ved mangler og avvik.....	24
18.6. Bestemmelser for elektroarbeider – Elektriske anlegg.....	25
18.6.1. Elektriske lavspenningsinstallasjoner.....	25
18.6.2. Fordelinger	25
18.6.3. Ekomanlegg.....	25
18.6.4. Maskiner.....	25
19. Bruk av underentreprenør (se NS 8406 pkt. 12)	25
20. Påslag for byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av andre entrepriser (se NS 8406 pkt. 16)	26
21. Spesielle krav i fremdriftsplanen (se NS 8406, pkt. 17)	27
22. Byggherrens ytelser.....	27
22.1. Grunnforhold (se NS 8406, pkt. 18.1)	27
22.2. Tidspunkt for byggherrens ytelser	28
23. Tidligere ferdigstilling eller overskridelse av ferdigstillingsfristen	28
24. Forsering (se NS 8406 pkt. 21).....	28
25. Regulering av tidsfrister for tunnelarbeider.....	28
26. Priser (se NS 8406 pkt. 23)	29
26.1. Generelle bestemmelser	29

26.2. Prisregulering (se NS 8406, pkt. 23.1)	29
27. Fremdriftsbetaling og fakturering (se NS 8406 pkt. 23.3)	30
27.1. Fremdriftsbetaling	30
27.2. Fakturering	30
28. Regningsarbeider (se NS 8406 pkt. 23.4)	32
29. Sluttoppgjør (se NS 8406, pkt. 25)	33
30. Tvisteløsning.....	33
30.1. Minnelige løsninger	33
30.2. Tvisteløsning	34
30.3. Parter i tvister	34
31. Helse, miljø og sikkerhet (HMS) – generelt	34
32. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø	35
32.1. Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, risikovurdering og SHA-plan.....	35
32.2. HMS-kort.....	36
32.3. Føring av oversiktsliste	36
32.4. Hovedbedrift og samordningsansvar	36
32.5. Besøkende til anleggsområdet	37
32.6. Opplæring og kompetanse	37
32.7. Arbeidstid	38
32.8. Arbeidsvarsling.....	38
32.9. Personlig vernetøy og verneutstyr.....	38
32.10. Kjemiske produkter	39
32.11. Sikring av arbeidsstedet.....	39
32.12. Orden og renhold	40
32.13. Vernerunder	40
32.14. Merking og kontrollrutiner.....	40
32.15. Kompetansekrav for ledebilssjåfører og trafikkdirigenter	40
32.16. Spesielle krav knyttet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø	41
33. Ytre miljø	41
33.1. Oppfølging av ytre miljø i kvalitetsplanen.....	41
33.2. Hensyn til omgivelsene	41
33.3. Avfallshåndtering.....	42

33.4 Kontraksarbeidenes klimagassutslipp.....	42
33.4.1 Generelt.....	42
33.4.2 Miljødeklarasjon – Environmental Product Declaration (EPD)	43
33.4.3 Forenklet klimagassbudsjett- og regnskap, med bonus og trekk	43
33.4.3.1. Forenklet klimagassbudsjett	43
33.4.3.1.1. Endringer i forenklet klimagassbudsjett	44
33.4.3.2. Klimagassregnskap, forenklet.....	44
33.4.3.2.1. Dokumentasjonskrav for konstruksjonsbetong i klimagassregnskapet	44
33.4.3.2.2. Dokumentasjonskrav for asfalt i klimagassregnskapet.....	45
33.4.3.3. Klimabonus og –trekk	45
33.4.4. Klimagassbudsjett- og regnskap iht. VegLCA	45
33.4.5. Utslippsrapport i ELRAPP	46
33.5 Krav til materialer	46
33.6 Krav til kjøretøy og maskiner	47
34. Fellesbestemmelser for SHA og YM	48
34.1. Beredskapsplan og øvelser	48
34.2. Rapportering og oppfølging av uønskede hendelser	49
34.3. Undersøkelse av dødsulykker og hendelser med stort risikopotensiale	50
34.4. Byggherrens sanksjonsrett.....	50
35. Forbedringer og utviklingsarbeider	51
36 Sprengningsarbeider	51
36.1. Transport av sprengstoff	51
36.2. Sprengningsplaner.....	51
36.3. Salveplaner	52
36.4. Bergsprengningsleder	52
36.5. Bergsprenger	52
36.6. Arbeid hvor det er mulighet for å påtreffe sprengstoff fra tidligere entreprise	52
36.7. Oppstartsmøter ved sprengningsarbeid.....	52
37. Transport knyttet til kontrakten	53
38. Andre bestemmelser	54
38.1. Riggplass	54
38.2. Tilknytninger til offentlig nett, elkraft, mm.....	56

38.3. Kontor og laboratorium for byggherren	56
38.4. Sanksjoner knyttet til mangelfull rapportering.....	56
38.5 Sanksjoner knyttet til representant og nøkkelpersonell	56
38.6 Sanksjoner ved kvalitetsavvik på asfalt	57
38.7. Arbeidstegninger	59
38.8. Massedisponeringsplan	59
39 CoVid-19 og krigen i Ukraina	59
39.1. Rapportering.....	59
39.2. Partenes krav på fristforlengelse på grunn av Covid-19 og/eller konsekvenser av krigen i Ukraina (se NS 8406 pkt. 20)	59
39.3. Vederlagsjustering som skyldes CoVid-19 og/eller konsekvenser av krigen i Ukraina (se NS 8406 pkt. 22.1)	60
40. Sanksjonsloven med tilhørende forskrifter	60
40.1. Entreprenørsplikt til å etterleve sanksjonslovgivningen med tilhørende forskrifter	60
40.2. Vesentlig mislighold	60
40.3. Erstatning	60
40.4. Heving	60
40.5. Utskifting av kontraktmedhjelpere.....	60
40.6. Informasjonsplikt.....	61
40.7. Dokumentasjon	61
40.8. Sanksjon for manglende dokumentasjon	61
41. Avtale med Gran kommune og Innlandet fylkeskommune.....	61

---

1. Definisjoner (se NS 8406, pkt. 2)

Kontraktssum

Kontraktssum defineres eksklusiv merverdiavgift og eksklusivt priser for mannskap og maskiner (jf. E2 pkt. 2.1, 2.2 og 2.3).

2. Språkkrav

Kontraktens språk er norsk. All formell kommunikasjon under gjennomføringen av kontrakten skal skje på norsk.

3. Opplysninger gitt i tilbudet

Opplysninger gitt av entreprenøren i tilbudet, og som er grunnlag for byggherrens vurdering av kvalifikasjoner og av tilbudet iht. fastsatte tildelingskriterier er forpliktende for entreprenøren.

Dette innebærer bl.a. at i gjennomføringsfasen skal personer som er oppgitt eller personer med minst tilsvarende erfaring og kompetanse, ha de roller som fremgår av oversikt over tilbudte kvalifikasjoner.

Entreprenøren kan ikke uten byggherrens skriftlige samtykke skifte ut eller forflytte personell oppgitt i entreprenørens tilbud. Byggherre kan nekte samtykke dersom det foreligger saklig grunn.

Skifter entreprenør ut eller forflytter tilbudt personell til tross for at byggherre har saklig grunn til å nekte samtykke, skal entreprenøren betale en dagmulkt på kr 10 000 per dag. Dette gjelder ikke dersom forholdet rettes innen en rimelig frist fastsatt av byggherren.

Samlet dagmulftsansvar etter denne bestemmelse er begrenset til 10 % av kontraktssummen eksklusiv merverdiavgift. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Dersom byggherre ikke har saklig grunn til å nekte samtykke, plikter entreprenøren å erstatte tilbudt personell med personer med minimum tilsvarende erfaring og kompetanse som angitt i tilbudet.

4. Entreprenørs representant og nøkkelpersonell

4.1 Nøkkelpersonell

Entreprenørs nøkkelpersonell er personell hos entreprenøren som innehar overordnede roller i gjennomføringen av kontrakten. Dette er blant annet rollene som er angitt nedenfor, eller tilsvarende roller. Nøkkelpersonellet skal delta i gjennomføringen av kontrakten.

Entreprenørens opplysninger om personell iht. fastsatt tildelingskriterium i B3, er forpliktende for entreprenøren. Dette innebærer at tilbudt personell skal ha de roller i gjennomføringsfasen som fremgår av tilbudet, med mindre det foreligger saklig grunn for utskifting.

Nøkkelpersonell skal ha gode samarbeidsevner og tilstrekkelig kompetanse. I tillegg gjelder følgende minstekrav til kompetanse:

Nøkkelpersonell	Kompetansekrav:
Prosjektleder	Minst 5 år som leder i prosjekter av tilsvarende art, omfang og vanskelighetsgrad.
Anleggsleder (alle fag)	Tilstrekkelig kompetanse og relevant erfaring innen bygg og anlegg, som leder i prosjekter av tilsvarende art, omfang og vanskelighetsgrad.
Ansvarlig for arbeidsvarsling og trafikkavvikling	Tilstrekkelig kompetanse og relevant erfaring fra prosjekter av tilsvarende art, omfang og vanskelighetsgrad.
YM-rådgiver	Tilstrekkelig kompetanse og relevant erfaring fra prosjekter av tilsvarende art, omfang og vanskelighetsgrad.
HMS-rådgiver	Tilstrekkelig kompetanse og relevant erfaring fra prosjekter av tilsvarende art, omfang og vanskelighetsgrad.

Utskiftning av representant og nøkkelpersonell

Byggherren skal godkjenne entreprenørens bruk av alt nøkkelpersonell som ikke er oppgitt i tilbudet. Videre skal all eventuell senere utskifting av nøkkelpersonell godkjennes av byggherren.

Dersom entreprenøren ønsker å skifte ut nøkkelpersonell, skal byggherren gis 4 ukers varsel. Varselet skal inneholde dokumentasjon som viser at kontraktens krav til entreprenørens representant eller nøkkelpersonell er oppfylt, og at nytt personell har kompetanse i henhold til tilbudet, og en begrunnelse for utskifting.

Byggherren skal skriftlig forhåndsgodkjenne entreprenørens utskifting. Byggherren kan nekte å godkjenne utskifting av entreprenørens nøkkelpersonell dersom det foreligger saklig grunn. Utbytte av nøkkelpersonell i strid med kontraktens bestemmelser sanksjoneres iht. punkt 38.5.

Entreprenøren skal til enhver tid og på eget initiativ sørge for utskifting av personell som opptrer klanderverdig eller viser seg uegnet til å utføre sine arbeidsoppgaver.

Byggherren kan, hvis det foreligger saklig grunn, nekte entreprenøren å benytte angitte personer i de aktuelle stillingene eller kreve at personene blir skiftet ut. Omkostningene ved dette skal bæres av entreprenøren.

Entreprenøren skal for egen regning sørge for nødvendig opplæring og innføring i kontrakten før utskifting foretas.

4.2 Entreprenørens representant (NS8406 pkt. 5)

Tillegg til NS 8406 punkt 5;

For utskifting av entreprenørens representant gjelder punkt 4.1 tilsvarende.

5. Bestemmelser om arbeidstakere

5.1. Personell

Arbeidet skal utføres av entreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold. Deler av arbeidet kan utføres av underentreprenør, innleide arbeidstakere eller utsendte arbeidstakere. Arbeidskraften skal være lovlig.

Entreprenørens egne ansatte som inngår i oversiktslistene skal utføre minst 25 % av timeverkene i kontraksarbeidet regnet totalt i utførelsestiden. Som egne ansatte regnes ansatte hos kontraktspart som gitt i tilbud og avtaledokument C3. Der entreprenøren er et arbeidsfellesskap (leverandørgruppe) regnes kravet om 25 % av timeverkene samlet for deltakerne.

Person(er) med det daglige administrative ansvaret og gjennomføringsansvar for kontrakten skal være ansatt hos entreprenøren.

Entreprenøren skal til enhver tid kunne sannsynliggjøre at kontraktens krav med hensyn til arbeidstakere, vil bli ivaretatt.

Kravene til arbeidstaker gjelder også underentreprenør.

5.2. Lønns- og arbeidsvilkår

Entreprenøren skal sørge for at ansatte, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere i egen og eventuelle underentreprenørers og underleverandørers organisasjon, som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med denne bestemmelse. Bestemmelsen gjelder for arbeider som utføres i Norge.

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank. Alle avtaler entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal entreprenøren ha lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med gjeldende forskrifter.

På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal entreprenøren ha lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Entreprenøren skal ha prosedyrer for, og gjennomføre nødvendige kontroller av underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere. Entreprenøren skal dokumentere resultatet av kontrollene, og oversende dokumentasjonen til byggherren. På byggherrens forlangende skal entreprenøren gjennomføre nærmere spesifiserte kontroller av underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere.

Byggherren har adgang til å føre tilsyn og kontroll med entreprenøren og skal til enhver tid gis adgang til innsyn i nødvendige dokumenter for å påse at kontraktens krav til lønns- og arbeidsvilkår er oppfylt. Herunder plikter entreprenøren på forespørsel å gi byggherren kopi av ansettelseskontrakter til de arbeidstakerne som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, deres lønns slipper, arbeidsplaner og timelister, samt dokumentasjon på ordnet innkvartering for dem. I tillegg kan byggherren kreve å få adgang til lokaler som benyttes til innkvartering av ansatte. Byggherrens rett til dokumentasjon og inspeksjon skal også gjelde overfor underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere.

5.3. Rapportering av utenlandsk virksomhet

Entreprenøren skal snarest og senest 14 dager etter at arbeidet er påbegynt dokumentere overfor byggherren at skatteforvaltningslovens § 7–6 krav til rapportering av oppdragstakere er oppfylt. Opplysningene oversendes ligningsmyndighetene, med kopi til byggherren, på rapporteringsskjemaet RF 1199 fra Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Ved endringer av opplysninger i skjema RF 1199 i løpet av kontraktstiden, skal entreprenøren sende inn oppdaterte opplysninger til Sentralskattekontoret, med kopi til byggherren.

For underentreprenører i alle ledd skal entreprenøren snarest og senest innen 14 dager etter at den aktuelle leveranse eller underentreprenørens arbeide er påbegynt, dokumentere overfor byggherren at Skatteforvaltningslovens krav til rapportering av oppdrag og oppdragstakere er oppfylt. Opplysningene oversendes ligningsmyndighetene på den til enhver tid fastsatte rapporteringsmåte.

Entreprenøren forplikter seg til å holde byggherren skadesløs for ethvert krav eller annen sanksjon pålagt av ligningsmyndighetene og som er foranlediget av entreprenørens eller

noen av hans kontraksmedhjelperes brudd på noen bestemmelse gitt i Skatteforvaltningsloven og tilhørende forskrifter.

Byggherren har rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen som følge av forhold nevnt under dette punkt, i henhold til bestemmelser for dette i NS 8406 pkt. 23.3 Byggherrens tilbakeholdsrett.

5.4. Språkkrav for arbeidstakere

Det kreves at minst en av arbeidstakerne på det enkelte arbeidslag kan kommunisere slik at vedkommende forstår og kan gjøre seg forstått på norsk i tillegg til eventuelle andre språk hos øvrige medarbeidere på arbeidslaget. Arbeidstakere som er avhengige av å direkte kommunisere med hverandre, skal kunne kommunisere med hverandre på et språk alle forstår.

Med arbeidslag forstås arbeidere som er organisert slik at de umiddelbart kan oppnå kommunikasjon med hverandre uten bruk av elektroniske eller andre kommunikasjonsmidler. Språkkravet gjelder også for de som utfører arbeid alene på arbeidsstedet og for stedlig ledelse hos entreprenøren.

Alle som arbeider med trafikkdirigering skal kunne kommunisere på norsk.

Alt HMS-arbeid, eksempelvis opplæring, vernerunde, informasjon og gjennomgåelse av risikovurdering og SJA skal foregå på et språk arbeidstakeren forstår.

5.5. Sanksjoner ved brudd på bestemmelsene i 5.1, 5.2, 5.3 og 5.4

Dersom kravet til andel timeverk utført av egne ansatte ikke er oppfylt ved overtakelse, reduseres vederlaget i sluttoppgjøret med 2,5 % av kontraktssummen, begrenset oppad til 25 mill. kroner eksklusive mva.

Byggherrens økonomiske krav knyttet til entreprenørens kontraksbrudd, gjelder også brudd på kontraksbestemmelser knyttet til:

- personell, jf. punkt 5.1.
- ansatte og deres lønns- og arbeidsvilkår, jf. punkt 5.2.
- rapportering i samsvar med skatteforvaltningsloven, jf. punkt 5.3.
- språkkrav, jf. punkt 5.4.

Dersom entreprenøren eller underentreprenører ikke etterlever nevnte bestemmelser kan byggherren iverksette følgende tiltak:

1. Fastsette kort frist for å bringe forholdet i samsvar med kontraksbestemmelsen. Dersom forholdet ikke er rettet innen fristen løper dagmulkt som er 1 promille av kontraktssummen men ikke mindre enn 10 000 kr pr. hverdag. Mulkten løper til forholdet er brakt i samsvar med kontraksbestemmelsen. Mulkt påløper for hver ulik

- kategori (punktene 5.1 – 5.4) kontraksbruddene er knyttet til. Entreprenøren er tilsvarende ansvarlig for sine underentreprenører hvor kontraksbrudd er konstatert.
2. Dersom fastsatt frist etter punkt 1 overskrides med mer enn 5 arbeidsdager kan byggherre i tillegg kreve at arbeidet omfattet av kontraksbruddet stanses inntil forholdet er i samsvar med kontraksbestemmelsen. Dersom byggherre anser kontraksbruddet som en sikkerhetsrisiko, kan arbeidet for berørte arbeidere kreves stanset umiddelbart.
  3. Dersom fastsatt frist etter punkt 1 overskrides med mer enn 10 arbeidsdager kan byggherre heve kontrakten i den grad forholdet kan anses som vesentlig mislighold iht. NS 8406 pkt. 29.

6. Lærlinger

6.1. Krav til bruk av lærlinger

Denne bestemmelse gjelder for kontrakter med verdi på over 1,1 mill. kroner eksklusive mva. og med varighet over tre måneder.

Det kreves at entreprenøren er tilknyttet en lærlingordning og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet.

Kravet kan oppfylles av entreprenør eller en eller flere av hans underentreprenører.

Utenlandske entreprenører kan oppfylle lærlingekravet ved å benytte lærlinger som er tilknyttet offentlig godkjent lærlingeordning i Norge eller tilsvarende ordning i annet EU- eller EØS-land.

Entreprenøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktarbeidet, dokumentere at kravene er oppfylt.

Ved avslutning av kontrakten skal det fremlegges oversikt over antall timer utført av lærlinger. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Kravet gjelder ikke dersom entreprenøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes. Tilsvarende gjelder dersom entreprenøren har inngått lærekontrakt, men på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under kontraksarbeidene.

Byggherren vil gjennomføre nødvendig kontroll av om krav om bruk av lærlinger overholdes. Ved brudd på plikten skal entreprenøren rette forholdet innen den frist byggherren fastsetter. Der entreprenøren selv oppdager brudd på plikten, skal entreprenøren uten opphold opplyse byggherren om forholdene og rette forholdene innen den frist byggherren fastsetter.

Brudd på denne bestemmelsen som ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren, vil få konsekvenser for framtidig deltakelse i konkurranser for Statens vegvesen.

6.2. Kompensasjon for bruk av lærlinger

Ved bruk av lærlinger gis en kompensasjon på 50 kroner pr. time innenfor et antall timeverk for lærlinger på 7 % av totalt antall timeverk på kontrakten. Timeverk for underentreprenører inkluderes i regnskapet.

Timeverkene på kontrakten dokumenteres som timeverkene i Månedsrapport–HMS (R19). Timeverkene for lærlinger dokumenteres ved timelister for hver lærling.

For hver lærling skal det dokumenteres ved kopi av lærlingkontrakt at arbeidstakeren oppfyller krav i «Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa» § 4-1, eller tilsvarende for utenlandske lærlinger.

Kompensasjonen skal ikke prisreguleres og inngår ikke i kontraktssummen.

Kompensasjonen faktureres på egen faktura for hver av de aktuelle vegeierne. Når det er flere vegeiere, fordeles kompensasjonen prosentvis på tilsvarende måte som fordelingen av de øvrige kontraks fakturaene for hver enkelt vegeier i den samme perioden.

7. Tillatelser, løyver og dispensasjoner

Entreprenøren må selv sørge for å skaffe seg nødvendige tillatelser, løyver og dispensasjoner for de maskiner, personell og utstyr som skal brukes til utførelse av kontraktarbeidet.

8. Midlertidige avtaler med grunneiere

Hvis entreprenøren inngår midlertidige avtaler med grunneiere i tilknytning til gjennomføring av kontraktarbeidet, skal byggherren informeres med kopi av avtalen før den trer i kraft.

9. Uttalelser til media

Generelt skal det henvises til byggherren om forhold vedrørende kontraktarbeidet. Entreprenøren skal ikke uttale seg til media om slike forhold uten på forhånd å ha konferert med byggherren.

10. Registrering i datasystem

I forbindelse med oppfølgingen av kontraksarbeidet vil Statens vegvesen registrere entreprenøren med kontaktperson, adresse og telefonnummer i byggherrens eget elektroniske verktøy. Opplysninger om sine registrerte data, kan entreprenøren få ved henvendelse til byggherren. Disse opplysningene blir ikke utlevert til andre.

11. Byggemøter (se NS 8406 pkt. 6)

Byggemøter holdes vanligvis hver 14. dag under ledelse av byggherren. Byggherren fører referat fra byggemøter. Referat sendes til partenes representanter innen 5 hverdager etter møtet.

Faste punkter på agendaen skal være:

- Organisasjon
- SHA
- Ytre miljø
- Kvalitetssikring
- Fremdrift
- Endringer
- Avvik
- Status vedrørende CoVid-19
- Status vedrørende krigen i Ukraina
- Annet

Representantene for partene og relevant nøkkelpersonell skal stille i byggemøtene. Dette gjelder også representanter fra entreprenørens sentrale kontraksmedhjelpere. Partene er for øvrig forpliktet til å stille med relevant fagpersonell.

I henhold til avtale mellom Statens vegvesen, Gran kommune og Innlandet fylkeskommune så kan representanter fra kommune og fylkeskommune stille på byggemøte. For avtale, se kapittel F.

Byggemøter holdes primært i byggherrens lokaler.

12. Oppstartmøte med tilhørende samhandlingsprosess

Samhandling skal gjennomføres før kontraksarbeidet igangsettes. Partene skal sette av tilstrekkelig tid til dette. Agenda for samhandlingsmøte skal avklares og avtales i oppstartsmøte. Samhandlingen skal som minimum omfatte:

- 1) Personer, roller, samarbeid
  - a. Bli kjent
  - b. Samhandling som grunnlag for samarbeid i gjennomføringsfasen

-
- c. Møtestruktur
  - d. Roller, ansvar og fullmakter
  - e. Kommunikasjon
  - f. Avklare behov for ytterligere samhandling for enkelte og spesielle arbeidsoperasjoner
- 2) Gjennomgang av kontrakten
- a. Gjennomgang av prosjektspesifikke forutsetninger og rammebetingelser, herunder CoVid-19 og krigen i Ukraina.
  - b. Gjennomgang av sentrale arbeidsoperasjoner i kontraktsarbeidet
  - c. Entreprenøren presenterer sin kvalitetsplan
- 3) Helse, miljø og sikkerhet (SHA og YM)
- a. Partenes ansvar
  - b. Kontroll og oppfølging
  - c. Hvordan unngå ulykker og andre uønskede hendelser? Kan partene hjelpe hverandre?
- 4) Håndtering av tvister
- a. Gjennomgang av kontraktens tvisteløsningsmekanismer – kontraktens bestemmelser kapittel C2, pkt. 13 Samarbeidsmøter
  - b. Hvordan håndtere tvister av mellommenneskelig art
  - c. Rutiner for varsler og svar – håndtering som ikke bidrar til at uenighet eskalerer
  - d. Målsetting er at kun prinsippaker skal komme til rettsvesenet

Dette skal gjennomføres uten at fordeling av ansvar og risiko i kontrakten endres i forhold til konkurransegrunnlaget.

Underentreprenører som det er inngått avtale med når samhandlingsprosessen gjennomføres, skal delta i denne.

Entreprenøren må i forbindelse med samhandlingen påregne deltakelse på separate møter med andre entreprenører i området i den grad arbeider må koordineres.

For å dokumentere partenes enighet om gode og tjenlige rutiner for gjennomføring av kontraktsarbeidene, utarbeides det en skriftlig oppsummering som undertegnes av partene ved avslutning av samhandlingsprosessen. Samhandlingsdokumentet skal forankres i første byggemøte og senere være tema på samtlige byggemøter. Dokumentet suppleres og oppdateres ved behov etter at arbeidene er igangsatt.

Dokumentet skal forelegges og aksepteres av senere valgte underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere som forutsetning for deres engasjement i gjennomføringen av kontraktsarbeidene.

For denne kontrakten er det avsatt 3 uker til samhandling regnet fra underskriving av kontrakten. Når partene er enige om det, kan samhandlingen avsluttes tidligere og kontraksarbeidet startes. Tilsvarende kan partene bli enige om at samhandlingen forlenges.

Ved enighet mellom partene om forlengelse av samhandlingen, må det samtidig avklares om dette gir grunnlag for å avtale nye delfrister og ferdigstillelsesfrist.

Tidsbruk til denne fasen avregnes etter timepriser gitt i kapittel E2. Avregningen gjøres etter medgått tid fra møtestart på morgenen til avslutning av siste møte samme dag. Omforent timeforbruk til møteforberedelse honoreres etter de samme timesatser. Kostnader etter statens satser til nattillegg, diett og reiseutlegg dekkes av byggherren. Kostnader til tidsbruk for reiser dekkes av den enkelte deltaker. Dette faktureres på egen faktura, og regnes ikke som endring.

Samhandlingen skal som hovedregel ledes av en prosjektuavhengig prosessleder fra Statens vegvesen.

13. Samarbeidsmøter

For kontrakter med varighet mer enn 1 år skal det holdes samarbeidsmøte hver 3. måned det første året. I tillegg skal det holdes samarbeidsmøte når en av partene ber om slikt møte. Første møte skal holdes innen en måned etter at samhandlingen i tidligfase er avsluttet og kontraksarbeidet igangsatt. **CoVid-19 og krigen i Ukraina skal være fast tema på alle møtene.**

Samarbeidsmøtene skal benyttes til planlegging og gjennomgang av hvordan samarbeidet mellom partene skal skje. Møtene skal sikre at partene når sine felles målsetninger, og at kontraktens krav oppfylles både hva gjelder kvalitet, fremdrift og økonomi.

Et sentralt tema i samarbeidsmøtene skal være gjennomgang av det som er nedfelt i samhandlingsdokumentet og de forhold som er avtalt og omforent. Ev. bekymringer knyttet til samarbeidsforhold og mulige tvister under utvikling skal også frembringes, protokolleres og tiltak skal drøftes og eventuelt iverksettes. Hvis forholdet mellom partene fungerer godt uten spesielle bekymringer knyttet til samarbeidsforhold, mulige tvister etc., kan hyppigheten av samarbeidsmøtene tas opp til vurdering etter det første året. Hyppigheten kan imidlertid ikke reduseres til mindre enn 2 møter pr. år.

For kontrakter med varighet på inntil 1 år holdes det første samarbeidsmøtet innen en måned etter at samhandlingen er avsluttet og kontraksarbeidet igangsatt. I tillegg skal det holdes samarbeidsmøte når en av partene ber om det og senest halvveis i kontraksperioden.

I samarbeidsmøtene skal alltid representant(er) fra byggherrens og entreprenørens ledelse delta, i tillegg til partenes stedlige prosjektledelse. Underentreprenører som er

engasjert ved tidspunkt for samarbeidsmøter, kan delta på møtet – eller deler av møtet – hvor dette er hensiktsmessig. Når en av partene vil nekte underentreprenør deltakelse på deler av et samarbeidsmøte, skal dette være saklig begrunnet.

Evaluering av oppdraget i karakterboka skal skje både underveis og ved avslutning av kontrakten. Samarbeidsmøtet skal inneholde en evalueringsprosess hvor byggherre gjennomgår sin evaluering av entreprenør gjort i karakterboka. Entreprenøren skal få mulighet til å uttale seg til evalueringen i etterkant av samarbeidsmøtet.

Evalueringen kan legges til grunn for vurdering av entreprenøren i senere oppdrag for Statens vegvesen og andre statlige byggherrer.

14. Møter, faglige samlinger og kurs

Entreprenøren skal gjennomføre og delta på faglige møter og kurs som bestemt i kontrakten.

I tillegg kan entreprenør og byggherre i samarbeid arrangere faglige samlinger.

Er ikke annet avtalt, dekker entreprenøren alle egne kostnader ved deltagelse på kurs, møter og samlinger.

Entreprenør må ved behov ha særmøter med Gran kommune og Innlandet fylkeskommune.

15. Varsler og krav (se NS 8406 pkt. 7)

Varsel og krav skal gis på byggherrens fastsatte skjema.

Ved varsler skal det tas hensyn til hvor tidlig varselet bør være for at den annen part best mulig skal kunne ivareta sine interesser. Varselet skal også ha et slikt innhold at den annen parts interesser blir best mulig ivaretatt.

16. Sikkerhetsstillelse (se NS 8406 pkt. 8)

16.1. Entreprenørens sikkerhetstillelse

Entreprenøren skal for egen regning stille sikkerhet for sine kontraksforpliktelser, herunder forsinkelsesrenter og inndrivelsesomkostninger ved mislighold. Entreprenøren skal stille sikkerhet før kontraksarbeidene start og ikke senere enn 28 dager etter at kontrakt er inngått. Se for øvrig A3 pkt. 3.

Sikkerhet skal stilles av bank, forsikringselskap eller annen kredittinstitusjon som godkjennes av byggherren. Sikkerhet stilles på Standard Norges Byggblankett 8406 B, Formular for entreprenørens sikkerhetsstillelse i utførelsestiden og i reklamasjonstiden.

Som sikkerhet aksepteres også garantibeløpet plassert på sperret konto til fordel for byggherren. Renter tilfaller entreprenøren.

For arbeidsfellesskap skal sikkerhet stilles på vegne av arbeidsfellesskapet, ikke de enkelte deltakende firmaer.

16.2. Byggherrens sikkerhetsstillelse

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

17. Forsikring (se NS 8406 pkt. 9)

Entreprenøren skal levere byggherren kopi av forsikringsbevis før kontraktarbeidene start og ikke senere enn 28 dager etter at kontrakt er inngått.

Byggherren skal oppdateres med kopi ved endringer og fornyelse av forsikringsbevis.

18. Kvalitetssikring (se NS 8406 pkt. 11)

18.1. Generelle krav

Entreprenøren skal utarbeide en kontraktspesifikk kvalitetsplan som beskriver prosesser, prosedyrer og tilhørende ressurser som skal anvendes av hvem og når for å oppfylle kravene i kontrakten. Entreprenøren skal overlevere kvalitetsplan til byggherren før kontraktarbeidene kan påbegynnes. Byggherren kan nekte oppstart av aktiviteter hvor ikke tilstrekkelig arbeidsprosedyre eller arbeidsbeskrivelse foreligger, eller hvor entreprenøren ikke etterlever kontraktens krav til kvalitetssikring.

18.2. Kvalitetsplan

Kvalitetsplanen skal være så enkel og kortfattet som mulig og ikke være i strid med bestemmelsene i NS-ISO 9000-serien. Kvalitetsplanen skal vise entreprenørens systematiske ivaretagelse både av kvalitet og HMS. Kvalitetsplanen skal dekke alle arbeidsoperasjoner og minst inneholde følgende:

Organisasjonsplan	Organisasjonsplan skal gi oversikt over nøkkelpersoner på kontrakten samt kort stillingsbeskrivelse for lederfunksjonene, deres ansvar, og fullmakter og formelle kontaktlinjer.
Kontrollplan	Kontrollplan skal omfatte prosesser for overvåking, måling, analyse og forbedring som er nødvendig for • å bevise overensstemmelse for produktet

- å sørge for overensstemmelse for systemet for kvalitetssikring
- kontinuerlig å forbedre virkningen av systemet for kvalitetssikring

Kontrollplan for arbeidene skal minimum vise prosess eller arbeidsoperasjon, kontraktmengde, prøveomfang, krav og toleranser og ansvarlig for kontrollen.

Kontrollplanen skal videre inneholde rubrikker for kontrollresultat og godkjenning og utsjekking for de enkelte prosessene, henvisning til avviksmeldingsnummer samt merknader.

Arbeidsprosedyrer Arbeidsprosedyrer skal dokumentere at arbeidsoperasjonene er gjennomtenkt og planlagt slik at alle kvalitetskrav kan overholdes.

Avviksbehandling Det skal etableres prosedyre for avviksbehandling. Avviksbehandlingen skal sikre kontinuerlig forbedring gjennom korrigerende og forebyggende tiltak, sikre overensstemmelse med krav og byggherrens aksept ved utbedring av avviket, samt dokumentere eventuelle endringer i forhold til planene.

18.3. Dokumentasjon og rapportering

18.3.1. Generelle bestemmelser

Dokumentasjon på at kontraktens kvalitetskrav er oppfylt, skal leveres byggherren fortløpende. Eventuelle avvik skal tydelig fremgå av entreprenørens kvalitetsdokumentasjon.

For hver kalendermåned skal entreprenøren levere en statusrapport. Statusrapporten skal foreligge innen syv dager etter hvert månedsskifte.

Entreprenørens månedlige rapportering fritar ikke entreprenøren fra kontraktens varslingsregler.

Månedsrapporten skal minimum inneholde:

- 1) Sammendrag (hovedsaker i rapporten)
- 2) Status organisering, bemanning og maskinressurser – herunder underentreprenører
  - Lærlingeandel
  - Gjennomført kontroll av lønns- og arbeidsvilkår

- Bemanningsplaner og histogrammer som viser faktisk mot opprinnelig planlagt
  - Maskinoversikt og histogram som viser faktiske maskintimer mot opprinnelig planlagt
  - Underentreprenører
- 3) Status SHA og ytre miljø
- Uforutsette hendelser
  - Risikoarbeider som skal utføres de neste åtte uker, herunder status for risikovurderinger og planlagte tiltak.
  - Antall maskintimer og antall kjørte km for utslippsfrie maskiner og kjøretøy. Leverandøren plikter å rapportere på bruk, hver måned.
  - Det skal i tillegg leveres en sluttrapport på leverandørens erfaringer med kravene som er stilt vedrørende denne piloten og intensjonene nevnt i kapittel A3 punkt 10.1.
- 4) Status kvalitet
- Utførelse
  - Dokumentasjon
- 5) Status fremdrift
- Utførte arbeider, herunder hovedmengder
  - Detaljert fremdriftsplan for arbeid neste måned (hvis ikke annet er avtalt)
  - Oppnådd fremdrift holdt opp mot gjeldende plan
  - Oppdatert overordnet fremdriftsplan.
  - Dersom reell fremdrift avviker fra planlagt skal entreprenøren redegjøre for årsak, eventuelle konsekvenser, og hvilke tiltak som vil iverksettes.
- 6) Status avvik fra kontraktens krav
- Oversikt over innmeldte avvik, status på avviksbehandling
- 7) Status eventuelle risikoforhold
- Kritiske elementer og/eller avklaringer
- 8) Status over avsluttede og ikke-avsluttede saker (kravsoversikt)
- 9) Bilder og annen dokumentasjon
- Status på endelig dokumentasjon (som bygget og FDV)
  - Fotografier av byggeaktiviteter
- 10) CoVid-19
- Risikovurdering og SHA-tiltak
  - Eventuell påvirkning på fremdrift, kostnader, ressurstilgang og kvalitet i gjennomføringen av kontraksarbeidene
- 11) Krigen i Ukraina
- Eventuell påvirkning på fremdrift, kostnader, ressurstilgang og kvalitet i gjennomføringen av kontraksarbeidene

Innmålinger og registreringer

Innmålinger og registreringer utføres i henhold til håndbok V770 kapittel 20 samt håndbok R761 og R762 Prosesskoden

Innmålingsdata som dokumenterer kvalitet på utførelsen, utførte mengder samt avvik eller endringer i forhold til prosjekterte løsninger skal fortløpende sammenstilles med prosjekterte modeller og presenteres i programvare/web-løsning. Byggherren skal kunne se på eller laste ned dokumentasjonen ved behov.

Som utført-dokumentasjon

Entreprenør skal levere «som utført» -dokumentasjon i henhold til teknisk beskrivelse, prosess 11.3 Innmåling og 11.5 Sluttdokumentasjon.

Kvalitetskrav

Dokumentasjonen skal utarbeides og leveres i henhold til kvalitetskrav gitt i Statens vegvesens håndbøker og andre styrende dokumenter det refereres til i kontrakten.

Dataformat

Dokumentasjonen skal leveres Statens vegvesen på digital form. Dokumentasjonen leveres på programvarens originalformat (det vil si det dataformatet som programvaren normalt lagrer data på), og på et åpent, standardisert format. Se håndbok V770 Modellgrunnlag.

Koordinatreferansesystem

Prosjektert geometri, registrert (innmålt) geometri og annen stedfestet (koordinatbestemt) dokumentasjon, skal leveres i prosjektets vedtatte koordinatreferansesystem, se håndbok V770 Modellgrunnlag. Prosjektets vedtatte koordinatreferansesystem finnes i kontraktens kapittel D.

Organisering av objekter i 3D-modeller

Objekter i modeller og innmålte objekter organiseres etter mal for objektkodeliste, som angitt i håndbok V770 Modellgrunnlag.

Katalogstruktur

Ved levering av data i katalogstruktur benyttes «Mal for katalogstruktur», som angitt i håndbok V770 Modellgrunnlag.

Filnavn

Datafiler skal navngis etter regler i håndbok V770 Modellgrunnlag.

Opplysninger om dokumentasjonen

All dokumentasjon skal ha opplysninger (metadata) som identifiserer hvilket prosjekt den tilhører, hvem som har utarbeidet den med mer, som angitt i håndbok V770 Modellgrunnlag.

Dokumentasjonstyper

Se håndbok V770 Modellgrunnlag kapittel 2.2 for definisjon av dokumentasjonstyper som benyttes i vegprosjekter.

18.3.2. Sjekklistor

Kvaliteten på utførelsen skal dokumenteres ved sjekklistor. Entreprenøren utarbeider sjekklistor. Sjekklistor skal inneholde plass for kontrollsignatur og skal undertegnes av den person som har utført kvalitetssikringsarbeidet samt entreprenørens ansvarlige representant. Entreprenøren skal fremlegge kopi av sjekklistor ved viktige milepæler, før videre arbeider kan startes. Kopi kan kreves oversendt byggherren fortløpende for alle arbeider.

Sjekklistor skal utfylles med måleverdier og dokumentere krav gitt i kontrakten, samt inneholde verdiene i kravene i kontrakten.

18.3.3. Avviksmelding

Fastsatt skjema «Avviksmelding» skal brukes.

18.4. Arbeider med bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner

18.4.1. Kvalitetssystem

For bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner skal den del av entreprenørens organisasjon som har ansvar for disse arbeidene ha et kvalitetssystem som er i samsvar med kravene i NS-EN ISO 9001:2015 «Ledelsessystemer for kvalitet – Krav».

Kvalitetssystemet med tilhørende planer skal være innført i organisasjonen ved kontraktarbeidens start. Systemet skal omfatte alle bruarbeider med tilhørende produkter som entreprenøren har ansvar for.

18.4.2. Spesielle kompetansekrav

Kravene gjelder arbeider med bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner som portaler, støttemurer, kulverter, mv. og kommer i tillegg til øvrige kompetansekrav som stilles for utførelse av de aktuelle arbeidene. Kompetansekrav utover forskrifter er bl.a. nedfelt i relevante standarder, ev. med nasjonale tillegg.

Konstruksjoner i grunnen (peler, støttevegger, etc.)

Arbeider for konstruksjoner i grunnen skal ha en faglig leder med nødvendige teoretiske kunnskaper og praktisk erfaring i de aktuelle arbeider og problemstillinger som kjennetegner norske grunnforhold. En arbeidsleder (bas) med tilsvarende kompetanse skal kontinuerlig følge arbeidene på byggeplass, og sørge for at kvalitetssikring og dokumentasjon blir gjennomført. Riggfører/boreoperatør skal ha nødvendig kompetanse og erfaring for utførelse av arbeidene. Dokumentasjon av kompetanse (CV) for ovennevnte nøkkelpersonell skal forelegges byggherren før arbeidene starter.

Kompetansekrav stilles for bergforankringsleder og for bergforankringsformann i henhold til NS-EN 1537, kapittel 1.7 og Norsk betongforenings publikasjon 14.

Bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner.

Personell som arbeider i tau skal være sertifisert til arbeidet som skal utføres i henhold til NS 9600, arbeid i tau. Dykkere skal ha dykkerbevis klasse A.

Stålkonstruksjonsarbeidere skal ha bestått fagprøve. Ikke utlærte stålkonstruksjonsarbeidere som utfører arbeid på stålkonstruksjoner, skal stå under direkte tilsyn av kvalifisert personell.

Alt sveisearbeid skal ledes av sveisekoordinator med tilfredsstillende kvalifikasjoner og som har erfaring med sveiseoperasjoner de skal overvåke, som angitt i NS-EN ISO 14731 og tabell 14 og 15 i NS-EN 1090-2. Bare sveisere som kan fremlegge gyldig sveisesertifikat etter NS-EN ISO 9606-1 kan delta i sveisearbeidet. Sveiseoperatører skal være godkjent i henhold til NS-EN ISO 14732. Det kreves godkjenning for posisjoner som det aktuelle arbeidet krever.

Personell som utfører sveiseinspeksjon, skal være kvalifisert etter NS 477 eller tilsvarende anerkjent norm.

Personell som utfører ikke-destruktiv kontroll, skal være sertifisert i henhold til NS-EN ISO 9712 eller tilsvarende. Sertifiseringsnivå er avhengig av arbeidet som skal utføres, men skal være i nivå II for operatører og nivå III for personell som utarbeider prosedyrer og som har et overordnet ansvar for kontrollarbeidet.

Alt personell som utfører overflatebehandling skal ha «Fagbrev for maskin- og industrimaler» eller kunne dokumentere tilsvarende kompetanse.

Personer som er ansvarlige for inspeksjon av overflatebehandling skal være sertifisert som FROSIO inspektør nivå III, NACE overflatebehandlingsinspektør nivå III eller ICorr inspektør nivå III.

18.5. Bestemmelser for asfaltarbeider

18.5.1 Krav til dokumentasjon

18.5.1.1 Frister for dokumentasjon

Prøvningsfrekvens for sammensetning av ferdig asfalt skal være kode Y som angitt i Tillegg A i NS-EN 13108-21.

Følgende dokumentasjon skal være overlevert byggherren minst 2 uker før start på asfaltering:

- Kvalitet på tilslagsmaterialer inklusive filler (CE-merking, ytelseserklæring, dokumentasjon av spesielle krav etc.)
- Kontrollgrunnlag (tidligere kalt masseressept/arbeidsresept)

- Typeprøvningsrapport
- Produksjonsanleggets samsvarsnivå – OCL (Operating Compliance Level)
- Egenskaper til PMB samt dokumentasjon på at bindemiddelet er tilfredsstillende for aktuell bruk.

Lagringsstabilitet på PMB skal dokumenteres som angitt i 23.4.1.3.

Dersom produksjonsanleggets samsvarsnivå – OCL (Operating Compliance Level) endres skal dette dokumenteres senest 1 uke etter at endringen har skjedd.

Leggerapport skal inneholde informasjonen som etterspørres i skjema angitt i Statens vegvesens rapporter nr. 800. Leggerapportene skal overleveres daglig mens asfaltarbeider pågår og senest 1 uke etter at det aktuelle asfaltarbeidet er ferdig.

Asfaltens massesammensetning skal dokumenteres fortløpende iht. Statens vegvesens rapporter nr. 800, og skal være overlevert byggherren innen 3 uker etter prøveuttak.

All øvrig dokumentasjon i henhold til Statens vegvesens rapporter nr. 800 skal være overlevert byggherren innen 4 uker etter at det aktuelle asfaltarbeidet er avsluttet.

18.5.1.2 Kontrollgrunnlag

Fremleggelse av kontrollgrunnlaget skal dokumentere kvaliteten på materialene, vise at tilbyder har gjort nødvendige forberedelser og proporsjonering, sannsynliggjøre at han evner å produsere asfalten innenfor de fastsatte kravene til materialer og sammensetning, og være et omforent grunnlag for eventuelle trekk dersom kontroll viser avvik i sammensetning.

Kontrollgrunnlaget skal angis på vegvesenets standardiserte skjema og inneholde alle opplysninger som er krevd for de aktuelle massetypene, i henhold til håndbok N200 og Statens vegvesens rapporter nr. 800.

For slitelag og bindlag skal toleransegrenser for korngraderingen for en enkeltprøve i henhold til Statens vegvesens rapporter nr. 800 tegnes inn på masseresseptene.

18.5.1.3 Polymermodifisert bitumen, PMB

For modifiseringer ved tilsetning i kontinuerlige prosesser som forhindrer separat kontroll av bindemiddelet, skal forbedring av deformasjonsegenskapene dokumenteres ved bruk av Wheel Tracking Test for hver 5000 tonn utlagt asfaltmasse.

Bindemiddelets egenskaper dokumenteres iht. metodene i tabell 4.53i håndbok N200 med penetrasjon, mykningspunkt, kraftduktilitet, elastisk tilbakegang og lagringsstabilitet. Denne dokumentasjonen skal ikke være eldre enn ett år.

Entreprenøren skal dokumentere at alt bindemiddel oppfyller kravet til lagringsstabilitet ved prøving av hvert 200 tonn produsert PMB minst en gang pr. måned. Disse prøveresultatene skal fortløpende oversendes til byggherren. Entreprenøren skal i tillegg yte bistand til å ta ut stikkprøver av bindemiddel når byggherren finner dette nødvendig.

18.5.2 Reklamasjonskontroll

Byggherren kan iverksette reklamasjonskontroll ved mistanke om at kvalitetskrav til asfalten ikke er oppfylt. Regler for reklamasjonskontroll er gitt i Statens vegvesens rapporter nr. 800.

Dersom det avdekkes avvik i forbindelse med reklamasjonskontrollen belastes entreprenøren alle kostnader knyttet til denne. Dette inkluderer kostnader for sperring, prøveuttak, laboratorieanalyser og rapportering av resultater. I motsatt fall belastes kostnadene byggherren. Dersom det på noen kontrollstrekninger avdekkes avvik mens andre ikke har avvik, deles kostnadene mellom entreprenøren og byggherren etter andelen kontrollstrekninger med og uten avvik.

18.5.3 Regler ved mangler og avvik

Generelt

For avvik fra krav til korngradering, hulrom og bindemiddelinnhold gjelder bestemmelsene om trekk i oppgjøret som en presisering av kap. C1 NS 8406 punkt 27.3. Trekk beregnes jf. kap. C2 punkt 38.6 ut fra trekkgrunnlag som angitt nedenfor.

Manglende heft til underlaget

Områder med manglende heft til underlaget skal utbedres og er ikke gjenstand for trekk. Metode for å avdekke manglende heft er angitt i Statens vegvesens rapporter nr. 800.

Avvik i friksjon

Krav til friksjon er angitt i håndbok N200 kap. 4.7.1.7. Områder med utilfredsstillende friksjon skal utbedres før trafikkpåsetting og er ikke gjenstand for trekk.

Der metode for friksjonsforbedring innebærer at dekkeoverflaten behandles med spyling under høyt trykk eller fresing, uten utskifting av dekket, skal det foretas trekk i oppgjøret. Trekksatsen er 10 % for den forholdsmessige lengde kjørefelt hvor fresing er brukt. Tilsvarende trekksats er 5 % der det er brukt spyling under høyt trykk.

Dersom kravene til friksjon ikke er oppfylt etter overtakelse, og dette skyldes blødninger i dekket, skal entreprenøren for egen kostnad gjøre friksjonsforbedrende tiltak slik at kravene oppfylles. Dette gjelder gjennom hele garantitiden.

Avvik i korngradering

Ved avvik fra krav til korngraderingen foretas trekk i oppgjøret. Avvik fra krav beregnes på grunnlag av midlere verdi for gjennomgang på sikt avhengig av øvre siktstørrelse i

massen, se tabell C2.18–01. Byggherren bestemmer hvilket av siktene som skal legges til grunn for vurderingen. Størrelsen på trekket er gitt i tabell C2.18–02.

18.6. Bestemmelser for elektroarbeider – Elektriske anlegg

Elektriske anlegg omfatter elektriske lavspenningsinstallasjoner inklusive føringsveier, reserve- og nødstrømsanlegg, fordelinger, ekomanlegg og maskiner.

18.6.1. Elektriske lavspenningsinstallasjoner

Elektriske anlegg skal planlegges, prosjekteres, bygges, driftes og vedlikeholdes i henhold til gjeldende lover, forskrifter og Statens vegvesens håndbøker. Dette gjelder også endringer av eksisterende anlegg.

18.6.2. Fordelinger

Fordelinger skal være utført i henhold til relevante deler i NEK 439-serien eller NEK EN 61439-serien.

18.6.3. Ekomanlegg

Ekomanlegg omfatter nett for elektronisk kommunikasjon og skal planlegges, prosjekteres, bygges, driftes og vedlikeholdes i henhold til NEK700-serien. Dette gjelder også endringer av eksisterende anlegg.

18.6.4. Maskiner

Maskiner skal utføres i henhold til NEK EN 60204–1. Risikovurdering av maskiner skal bygge på prinsippene i NS–EN ISO 12100. Kabelføringer og termineringer som utføres lokalt ved sammenstilling av maskiner skal utføres av registrerte elektroentreprenører etter montasjeanvisning fra maskinleverandør.

19. Bruk av underentreprenør (se NS 8406 pkt. 12)

Alle avtaler entreprenøren har med underentreprenører skal inneholde de samme bestemmelsene som anvendt i denne kontrakt om arbeidets utførelse, forhold på arbeidsstedet og utførelse ved underentreprise.

Bestemmelser om bruk av underentreprenør gjelder også for virksomhet som leier ut personell.

Der entreprisen utføres av et arbeidsfellesskap (leverandørgruppe), gjelder denne bestemmelsen for den enkelte deltaker i arbeidsfellesskapet.

Underleverandører behandles kontraktmessig på samme måte som underentreprenør.

Entreprenøren plikter å gi byggherren informasjon om underentreprenørens økonomi, finansielle stilling, kapasitet og teknisk kompetanse, inklusive dokumentasjon på registreringer (Brønnøysundregisteret, autorisasjon for arbeid etc.) som er nødvendig for at byggherren skal kunne vurdere spørsmål om godkjenning.

Videre skal entreprenøren klarlegge om valgte underentreprenører vil utføre alt arbeid selv, eller om disse planlegger ytterligere ledd under seg. Ytterligere ledd begrenses til ett ledd med mindre annet er spesielt avtalt med byggherren. Det kreves ikke saklig grunn for at byggherre skal nekte å inngå slik avtale. Alle former for innleie av personell regnes som eget ledd i denne bestemmelsen.

Entreprenør og kontraksmedhjelper skal levere skjema «Inntakskontroll». Skjema omhandler blant annet SHA og lønns- og arbeidsvilkår og videreføring av kontraktens krav til neste ledd. Skjema skal leveres minimum 14 arbeidsdager før kontraksmedhjelper kan starte arbeid på anlegget.

Brudd på entreprenørens plikt til å levere skjema for inntakskontroll gir byggherren rett til å kreve at entreprenøren erstatter vedkommende firma. Eventuelle økonomiske krav fra underentreprenører eller omkostninger for øvrig som følge av heving av avtaler med underentreprenører i denne forbindelse, skal bæres av entreprenøren.

Entreprenøren skal kreve skatteattester i alle underliggende entrepriseforhold ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdrag som overstiger en verdi på 500 000 kroner eksklusive mva. Dette gjelder ikke virksomhet som foretar utleie av personell. Brudd på entreprenørens plikt til å kreve skatteattester gir byggherren rett til å kreve at entreprenøren erstatter vedkommende firma med underentreprenør som kan fremlegge skatteattester. Eventuelle økonomiske krav fra underentreprenører eller omkostninger for øvrig som følge av heving av avtaler med underentreprenører i denne forbindelse, skal bæres av entreprenøren.

Entreprenøren skal i tillegg fremlegge fullmakt for innhenting av utvidet skatteattest fra alle sine underleverandører, jf. kap. B2 punkt 3.3.

Byggherren kan trekke tilbake godkjenning av underentreprenør dersom det er saklig grunn.

20. Påslag for byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av andre entrepriser (se NS 8406 pkt. 16)

Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll for omlegging av fjernvarmeledning honoreres i henhold til prosess 12.92.

21. Spesielle krav i fremdriftsplanen (se NS 8406, pkt. 17)

Entreprenøren skal levere detaljert fremdriftsplan senest to uker etter kontraktsgenerering. Fremdriftsplanen skal utarbeides med grunnlag i tilbudt fremdriftsplan. Entreprenøren foreslår og byggherren bestemmer detaljeringsgrad. Arbeidene kan ikke påbegynnes før slik fremdriftsplan foreligger.

Fremdriftsplanen skal være hensiktsmessig for anleggsarbeidene, og skal minimum vise:

- 1) Hovedaktiviteter
  - Milepæler
  - Tidskritiske avhengigheter
  - Kritisk linje
  - Viktige beslutningspunkter
  - «Slakk»
- 2) Underaktiviteter under hovedaktiviteter, både prosjektering og utførelse
  - Lengde på aktiviteter
  - Kalenderdatoer
- 3) Aktiviteter som innebærer risiko

Fremdriftsplanen skal holdes oppdatert og vise entreprenørens reelle plan for utførelse og ferdigstilling av anleggsarbeidene. Den oppdaterte fremdriftsplanen skal til enhver tid være tilgjengelig for byggherre, og skal også vedlegges statusrapporten.

Fremdriftsplanen skal til enhver tid vise både opprinnelig plan (tilbudsplan) og gjeldende plan.

22. Byggherrens ytelser

22.1. Grunnforhold (se NS 8406, pkt. 18.1)

Rapporter og eventuell beskrivelse skal gi entreprenøren grunnlag for egne vurderinger av grunnforholdenes betydning for entreprenørens arbeid. Entreprenøren skal også vurdere hvorvidt det er behov for supplerende grunnundersøkelser.

Entreprenøren kan ikke påberope at de virkelige forhold avviker fra det entreprenøren hadde grunn til å regne med, med mindre det foreligger vesentlig avvik. Dersom det foreligger et slikt avvik, behandles avviket i henhold til NS 8406, pkt. 18.2.

For geologiske rapporter gjelder:

Rapport består av en faktadel og en tolkningsdel. Faktadelen gir entreprenøren grunnlag for egne vurderinger av grunnforholdenes betydning for entreprenørens arbeid.

Tolkningsdelen er byggherrens vurdering av grunnforholdene basert på de foretatte undersøkelsene.

Utførte laboratorie- og grunnundersøkelser, vedlegg D2.2.5:

- Rapport 2011062470-4 Rv. 4 Gran Avlastet veg
- B11879-GEOT-01 Rv. 4 Miljøgate Gran sentrum, geoteknisk rapport

Disse rapportene er utarbeidet uten hensyn til valgt løsning med dypstabilisering for etappe 1. Den geotekniske rapporten er skrevet for en annen løsning. Her er det data fra grunnundersøkelsene som skal legges til grunn, og ikke valgte parametere i prosjekteringen.

22.2. Tidspunkt for byggherrens ytelser

Byggherrens ytelser vil være fordelt over hele byggetiden. Entreprenøren kan ikke kreve tidligere levering enn det som er nødvendig, og normalt ikke tidligere enn 1 mnd. før utførelse av arbeidsoperasjonen med mindre det er inngått særskilt avtale med byggherren.

23. Tidligere ferdigstillelse eller overskridelse av ferdigstillelsesfristen

Frist for ferdigstillelse og eventuelt delfrister er gitt i kapittel A3.

Ved tidligere ferdigstillelse enn kontraktsfestet kan entreprenøren ikke nekte byggherren å overta anlegget.

Ved overskridelse av ferdigstillelsesfristen vil det bli krevd en dagmulkt kr 75 000,- pr hverdag.

Tilsvarende vil det ved overskridelse av delfrist omkobling av fjernvarme innen 15.08.2024 bli krevd en dagmulkt kr 150 000,- pr hverdag.

Akseptert forlengelse av delfristen medfører ikke tilsvarende eller annen forlengelse av sluttfristen uten at dette uttrykkelig fremgår av entreprenørens krav om fristforlengelse og byggherrens aksept.

24. Forsering (se NS 8406 pkt. 21)

Før forsering etter NS 8406 pkt. 21 første ledd iverksettes, skal byggherren varsles med angivelse av hvilke forseringstiltak som planlegges og hva forseringen antas å ville koste. Entreprenøren har ikke krav på dekning til forsering ved unnlatt eller for sen varsling.

25. Regulering av tidsfrister for tunnelarbeider

Ikke aktuelt for denne kontrakten.

26. Priser (se NS 8406 pkt. 23)

26.1. Generelle bestemmelser

Prisene skal være i norske kroner.

Prisene skal inkludere alle kostnader for utførelse av arbeidet, herunder kostnader til arbeidsvarsling, trafikkavvikling og alle nødvendige sikkerhetstiltak. Prisene skal også inkludere eventuelt svinn, undermål, overmasser o.l., løpende driftsutgifter (vannavgift, fortausavgift, havneavgift, renovasjon o.l.) som er knyttet til entreprenørens produksjon.

Prisene skal inkludere kostnader tilknyttet øvrige krav og kontraksbestemmelser som ikke nødvendigvis er relatert til egen prosess i konkurransegrunnlaget, eksempelvis:

- utarbeidelse av faseplaner, fremdriftsplaner og øvrige planer
- oppfølging, inspeksjoner, kontroll, dokumentasjon og rapportering
- ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet
- deltakelse i møter, faglige samlinger, kurs

26.2. Prisregulering (se NS 8406, pkt. 23.1)

Endringer i prisnivå etter tilbudsfristens utløp, gir rett til tillegg til eller fradrag fra kontraktens priser.

Endringsbeløpet for avregningsperioden beregnes etter formelen:

$$e = A \times (T / T_0 - 1)$$

A = Summen av avdragsnotaer for avregningskvartalet basert på kontraktens priser (eksklusive merverdiavgift) og uten fradrag for eventuelt lån eller forskudd og innestående beløp.

I verdien for A inkluderes også tilleggsnotaer for utført arbeid basert på kontraktens prisgrunnlag. Eventuell kontraktmessig justering av riggkostnader (generalomkostninger) på grunn av mengdejustering tas ikke med i verdi for A.

T₀= Indekstallet for det kvartalet tilbudsfristens utløp faller i.

T= Indekstallet for avregningskvartalet.

Statistikk for veg i dagen:

Verdi av T og T₀ beregnes ut fra Statistisk Sentralbyrås "Byggekostnadsindeks for veganlegg, Veg i dagen".

Dersom overtakelse skjer tidligere enn 3 måneder etter siste regulering, beregnes T i formelen ovenfor med gjennomsnittet for de kvartal som inngår i denne perioden.

Dersom den avtalte indeksen skulle opphøre å eksistere, skal byggherren og entreprenøren i fellesskap avgjøre hvilken indeks som skal erstatte indeksen som er falt bort.

27. Fremdriftsbetaling og fakturering (se NS 8406 pkt. 23.3)

27.1. Fremdriftsbetaling

Entreprenøren skal utarbeide forslag til faktureringsplan. Faktureringsplan er å forstå som en periodisert oversikt over planlagt produksjon i henhold til fremdriftsplan.

Faktureringsplanen skal godkjennes av byggherren og benyttes som grunnlag for byggherrens budsjettering. Faktureringsplanen skal endres når det skjer endringer i fremdriftsplanen som har betydning for faktureringen.

27.2. Fakturering

Forskudd kan kreves utbetalt med 10 % av kontraksbeløpet ekskl. merverdiavgift mot en av byggherren godkjent selvskyldnerkausjon fra bank, forsikringsselskap eller annen kredittinstitusjon. Forskudd tilbakebetales med 10 % av utført arbeid på avdragsnota. Selvskyldnerkausjonen tillates redusert i takt med tilbakebetaling av forskuddet. Det svares ikke renter av forskudd som er i samsvar med forutsetningene i konkurransegrunnlaget.

Entreprenøren kan ikke kreve avdrag av kontraktssummen for det som er tilført byggeplassen av materialer og varer før de er innbygget med mindre det er egne prosesser i kapittel D1 som tilsier oppgjør før innbygging, jf. NS 8406, pkt. 23.3.

Byggherren plikter å betale innen 30 dager etter at han har mottatt faktura, se LOV- 1976- 12-17-100 Lov om renter ved forsinket betaling, § 2.

For de deler av utførelsen som ikke senere lar seg kontrollmåle, og entreprenøren ikke har varslet byggherren i tide, kan entreprenøren bare kreve oppgjør for slike mengder som byggherren måtte forstå har medgått, jf. NS 8406, pkt. 23.3.

Er ikke annet avtalt, vil måling og annen dokumentasjon i strid med kontraktens krav og måleregler ikke gi rett til betaling for utført arbeid. Der det mangler måleregler, skal måling foretas i overenstemmelse med den ved kontraktinngåelse gjeldende versjon av Statens vegvesens håndbøker R761 Prosesskode 1 – Standard beskrivelsestekster for vegkontrakter og R762 Prosesskode 2 – Standard beskrivelsestekster for bruer og kaier. Har ikke denne anvendelige måleregler, skal måling skje i henhold til allment akseptable oppmålingsregler, jf. NS8406, pkt. 23.3.

Entreprenøren skal fortløpende levere delmålebrev eller annen tilstrekkelig dokumentasjon for utførte mengder, som dokumentasjon på at det utførte er i samsvar med det som faktureres.

Entreprenøren skal videre som grunnlag for delmålebrev eller annen tilstrekkelig dokumentasjon for utførte mengder, ha utført nødvendige oppmålinger.

For prosesser som er avsluttet eller der det er fakturert for mer enn 35 % av kontraktsmengden uten at delmålebrev eller annen tilstrekkelig dokumentasjon for utførte mengder er levert, så vil byggherren holde tilbake fakturert beløp på disse prosessene.

Til faktura for regningsarbeider skal det vedlegges timelister godkjent av byggherren.

Fakturering skal skje elektronisk. For elektronisk fakturering vises det til følgende:

<http://www.vegvesen.no/om+statens+vegvesen/kontakt+oss/for-leverandorer/faktura-til-statens-vegvesen>

For å kunne behandle en faktura fra en entreprenør må den være merket med følgende informasjon:

- fakturaadresse
- navn på byggherrens representant (byggherrens attestant)
- ansvarskode
- prosjektnummer
- kontraktsnummer (MIME-nummer)
- disposisjonsnummer (ved delbestillinger/endringsordre)
- tidligere fakturerte beløp på kontraktpunktet (gjelder ved bruk av avdragsfaktura)

Disposisjonsnummer meddeles fra byggherren ved hver konkret delbestilling/endringsordre.

Faktura som ikke er merket med kontraktsnummer vil ikke bli betalt og vil bli sendt i retur.

Faktura skal også sendes byggherren på elektronisk format, jf. «Veiledning for levering av avdragsnota på elektronisk format».

Fakturering skal skje med angivelse av prosesskode, stedkode og ev. elementkode.

Av hensyn til regnskapsføring kreves at entreprenøren vedlagt hver avdragsnota og sluttnota leverer oppdatert «Konteringsbilag for entreprenørfaktura – utførelsesentreprise».

Endringer skal faktureres enkeltvis slik at hver endring faktureres i egen faktura. Ved endringsarbeider og regningsarbeider av lengre varighet kan entreprenøren kreve avdrag på grunnlag av det som er utført, men ikke oftere enn hver måned. Ved fakturering i henhold til endringsordre skal endringsordren vedlegges fakturaen, jf. NS 8406, pkt. 23.3.

28. Regningsarbeider (se NS 8406 pkt. 23.4)

Byggherren kan alltid styre utførelsen av regningsarbeid.

Regningsarbeid skal avtales skriftlig før arbeidet påbegynnes med mindre annet er avtalt. Entreprenøren plikter å varsle byggherren når regningsarbeid starter. Regningsarbeider gjøres opp etter medgåtte timer for mannskap og maskiner.

Timeprisene for mannskap og maskiner (se kapittel E2) skal inkludere alle entreprenørens utgifter samt påslag til dekning av indirekte kostnader, risiko og fortjeneste. Hver enkelt timesats for mannskap og maskiner skal gjenspeile de faktiske kostnadene for hver etterspurt timesats.

Det betales bare for effektive timer med avrunding til 0,5 time. Det betales ikke for ventetid, transport, maskinstell og reparasjon.

Eventuell prisregulering foretas iht. gjeldende bestemmelser.

Timepriser mannskap

Timepriser for entreprenørens egne og innleide mannskap inkluderer verneutstyr, håndverktøy og bærbart utstyr som strømaggregat, motorsag o.l.

Tillegg for overtidsarbeid skal ikke honoreres uten at dette på forhånd er godkjent av byggherren.

Timepriser maskiner

For byggherrens innleie av entreprenørens egne og innleide maskiner, betales i henhold til entreprenørens liste over maskintimepriser.

For ventetid som skyldes byggherrens forhold betales 50 % av de oppgitte timepriser for maskiner eksklusiv fører. Førerlønn settes lik timepris for mannskap.

Maskiner som benyttes, men som ikke er prissatt på entreprenørens liste over maskintimepriser, avregnes etter den pris som er oppgitt på den maskin som ligner mest, eventuelt med en middelvei mellom priser for lignende maskiner på listen.

Materialer

Medgåtte materialer innkjøpt av entreprenøren, betales i henhold til faktura fra materialleverandør fratrukket eventuelle rabatter med 10 % tillegg for administrasjon og fortjeneste. Det skal kun beregnes påslag eller tillegg i ett ledd.

Byggherrens rett til innsigelse

Selv om byggherren ikke innen 14 dager etter at han mottok oppgavene over arbeidstid og materialforbruk har fremsatt skriftlig innsigelse, er retten til å fremsette innsigelser i behold dersom entreprenøren ved avregningen ikke har overholdt reglene i NS 8406 pkt. 23.4.

29. Sluttoppgjør (se NS 8406, pkt. 25)

Viser sluttoppgjøret, etter fradrag for arbeider som ikke er utført på kontraktens prisgrunnlag, en økning på mer enn 10 % av kontraktssummen, reguleres kontrakten som følge av økte generelle omkostninger. Entreprenørens generelle omkostninger tillegges i så fall 10 % av utført arbeid over 10 % av kontraktssummen. Dette vederlaget beregnes etter følgende formel:

$$V = 0,1 (S - 1,1K)$$

der:

V= Vederlag for økte generelle omkostninger (kr)

S= Sluttsum for utført arbeid (kr). Her medtas kun utførte arbeider basert på kontraktens prisgrunnlag, herunder regningsarbeider basert på kontraktens prisgrunnlag.

K= Kontraktssum (kr)

30. Tvisteløsning

30.1. Minnelige løsninger

Tvister mellom partene om kontraksforholdet bør søkes løst i minnelighet.

Håndtering av tvister mellom kontraktspartene, skal prinsipielt løses, eller avklares for framtidig løsning, på lavest mulig nivå (prosjektnivå) og skal da forankres i byggemøte. Hvis en ikke kommer til enighet og løsning av saken på prosjektnivå, innenfor en tidsramme på 3 måneder, etter at saken er fremmet, skal saken løftes til samarbeidsmøte hvor byggherrens og entreprenørens ledelse deltar, i tillegg til partenes stedlige prosjektledelse.

Hvis samarbeidsmøtet heller ikke fører til en løsning av saken skal partene bringe inn en ekspert med nødvendig erfaring og kompetanse for å ta stilling til tvistes spørsmålet og komme med forslag til hvordan saken kan løses. Utvelgelse av ekspert skjer ut fra

navngitt(e) person(er) som har påtatt seg denne rollen, og som partene har blitt enig om i samhandlingen i tidligfase og opplistet i samhandlingsdokumentet.

Som grunnlag for sin vurdering av saken, skal den oppnevnte eksperten motta et kort, skriftlig, innlegg fra hver av partene innen 5 dager. Innlegget skal ha vedlagt den dokumentasjon partene vil påberope seg. Hvis nødvendig kan eksperten innhente mer informasjon fra partene, enten ved å avholde et møte, eller ved å be om ytterligere skriftlig dokumentasjon eller forklaring.

Eksperten skal gi et skriftlig råd til hvordan tvisten kan løses, innen 14 dager fra all informasjon er innhentet. Rådet skal være begrunnet og legges frem i et samarbeidsmøte hvor representant(er) fra byggherrens og entreprenørens ledelse deltar, i tillegg til partenes stedlige prosjektledelse, for endelig beslutning.

Kostnader forbundet med bruk av ekspert skal deles likt mellom partene.

30.2. Tvisteløsning

Enhver tvist mellom partene om kontraksforholdet som ikke løses i minnelighet, avgjøres ved ordinær rettergang.

Anleggsstedets verneting skal være verneting for alle søksmål som måtte utspringe av kontrakten.

30.3. Parter i tvister

For tvister som gjelder riksveg og som entreprenøren vil forfølge ved klage eller søksmål, er staten ved Samferdselsdepartementet rett part. Det samme gjelder søksmål som staten måtte ha mot entreprenøren.

31. Helse, miljø og sikkerhet (HMS) – generelt

Med HMS menes her summen av ivaretagelse av både sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) samt ivaretagelse av ytre miljø (YM). Disse behandles temavis nedenfor.

Entreprenøren skal drive et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, jf. forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Byggherrens forpliktelser følger av Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser (byggherreforskriften).

Alle avtaler med underentreprenører skal inneholde bestemmelser om arbeidets utførelse, forhold på arbeidsstedet, oppfølging og rapportering som anvendt i denne kontrakten.

Byggherren utpeker SHA-koordinator innenfor sin byggherreorganisasjon. SHA-koordinator er «koordinator» etter byggherreforskriften.

Entreprenøren skal uten ugrunnet opphold informere byggherren dersom Arbeidstilsynet eller andre tilsynsmyndigheter har foretatt kontroll eller gitt pålegg om å stoppe arbeidet, utbedre systemfeil eller liknende som gjelder gjennomføring av kontraktarbeidet.

32. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

32.1. Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, risikovurdering og SHA-plan

Før kontrahering utarbeider byggherren en SHA-plan (plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø) for kontrakten. Denne skal til enhver tid være oppdatert og være tilgjengelig og kjent for entreprenøren. Planen skal lagres på ELRAPP eller på felles WEB-hotell. I tillegg kan den være i utskrevet format.

Risikovurdering i SHA-plan skal bygge på restrisikorapport fra tidligere fase.

Entreprenøren skal sørge for at SHA-planen er kjent hos alle arbeidsgivere og emannsbedrifter. Arbeidsgivere skal informere sine arbeidstakere, herunder innleide, om planen.

Entreprenøren skal utføre risikovurdering med utgangspunkt i byggherrens risikovurdering i SHA-plan. Entreprenøren skal også vurdere om det er andre risikoforhold enn de byggherren har beskrevet som kan være av betydning, og disse skal meldes byggherren så snart som mulig.

Entreprenøren skal levere relevant informasjon fra sitt internkontrollsystem, som er relevant for byggherren, som risikovurderinger, sikker jobbanalyser og annen aktuell informasjon.

Entreprenøren skal utarbeide en plan og tiltaksbeskrivelser for håndtering av risikofylte arbeider.

Entreprenøren skal sørge for at det finnes arbeidsinstruks for aktiviteter som medfører særlig fare for liv og helse. Statens vegvesen har utarbeidet instruksjoner, som i håndbøker. Disse skal følges med mindre entreprenørens egne instruksjoner er strengere enn Statens vegvesen sine.

Arbeidsinstruksjoner skal forelegges byggherren senest en uke før oppstart av de aktuelle arbeidsoppgavene. Hvilke vurderinger som er gjort skal kunne fremlegges skriftlig. Entreprenøren kan ikke påberope fremleggelse for byggherren som begrensende for sine forpliktelser etter dette punktet. Arbeidsinstruksjoner for risikoutsatte arbeidsoperasjoner skal oppbevares hos entreprenør. Den enkelte virksomhet skal oppbevare alle aktuelle

arbeidsinstruksjer, gjennomgå og informere alle aktuelle arbeidstakere om hvordan disse arbeidsoppgavene utføres på en sikker måte.

Sikker jobbanalyse skal skje så tett opp til utførelse som mulig og involvere de som deltar i arbeidet, og signeres av disse.

32.2. HMS-kort

Entreprenøren skal sørge for at alle som utfører arbeid på kontrakten har gyldig HMS-kort fra og med første dag på arbeidsplassen. Som gyldig HMS-kort regnes kort som beskrevet i «Forskrift om HMS-kort på bygge- og anleggsplasser» med senere endringer. Byggherren har krav på innsyn og kopi av HMS-kort.

Byggherre kan bortvise personer uten gyldig HMS-kort.

Ved unntak skal personens identitet bringes på det rene, sammen med annen dokumentasjon som gir grunnlag for unntak.

Med unntak menes:

- Nyansatte og ansatte som bytter arbeidsgiver og kan fremvise en ordrebekreftelse fra utgiver av HMS-kortet
- Personer på tiltak fra NAV som kan fremvise en bekreftelse fra NAV
- Elever som har praksis som kan fremvise en bekreftelse fra skole
- Flyktninger med introduksjonsprogram som kan fremvise en bekreftelse fra kommune
- Utenlandske arbeidstakere på engangs kortvarige arbeidsoppdrag, dersom det kan fremvises kopi av RF 1198 eller utskrift fra Altinn.no hvor lengde av oppdrag fremgår
- Ferievikarer som kan fremvise dokumentasjon på arbeidsforholdets lengde

32.3. Førings av oversiktsliste

SHA-koordinatoren skal til enhver tid ha oversikt over alle som utfører arbeid på arbeidsstedet. For at byggherren skal kunne ivareta denne oppgaven på en tilfredsstillende måte, skal entreprenøren gjennom ELRAPP daglig føre oversiktsliste.

Personer som leverer varer, og andre som i kortere perioder befinner seg innenfor arbeidsområdet uten å delta i kontraktsarbeidet, omfattes ikke av disse bestemmelsene.

32.4. Hovedbedrift og samordningsansvar

Entreprenøren er hovedbedrift med ansvar for samordningen av de enkelte virksomheters helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i henhold til arbeidsmiljøloven og internkontroll forskriften.

Den person som ivaretar samordningsansvaret klarlegges i samhandlingsfasen, og navnet tas med i SHA-planen.

Entreprenør har ansvaret for inntakskontroll på byggeplassen. Dette ansvaret kan ikke delegeres. Ved inntakskontrollen skal det som minimum foretas en utsjekk av nødvendig dokumentasjon eksempelvis kompetansebevis og sertifikater for maskinførere, byggebransjens HMS-kort, lovpålagt HMS-opplæring. Det skal gis informasjon om SHA-planen, samt resultatet av samhandlingsprosessen.

Dersom byggherrens egne arbeidstakere i perioder oppholder seg innenfor kontraktens naturlige arbeidsområde, er entreprenøren ansvarlig for samordning av verne- og miljøarbeidet.

Dersom det oppstår tilfeller med flere samtidige entrepriser på samme sted, vil en av entreprenørene i de aktuelle entreprisene bli utpekt til hovedbedrift etter Arbeidsmiljøloven og Internkontrollforskriften. Dette innebærer at hovedbedriften sørger for at det tas hensyn til andre virksomheter på eller i nærheten av bygge- eller anleggsplassen.

Det kan avtales, og skal i så fall dokumenteres, at en annen av byggherrens kontraktsparter midlertidig utpekes til hovedbedrift for et avtalt tidsrom.

Byggherren sender inn forhåndsmelding til Arbeidstilsynet senest en uke før arbeidene starter. Entreprenøren skal sørge for at forhåndsmeldingen, med ajourført oversikt over alle virksomheter, til enhver tid henger oppe godt synlig på bygge- eller anleggsplassen.

32.5. Besøkende til anleggsområdet

Den som mottar besøk er ansvarlig for å varsle byggherre og hovedbedrift før de får adgang til bygge- og anleggsområdet. Vedkommende er ansvarlig for at besøkende er gjort kjent med sikkerhetsregler samt bruk av verneutstyr etc.

Alle besøkende til bygge- og anleggsområdet skal følge kravene til personlig verneutstyr.

32.6. Opplæring og kompetanse

Entreprenøren skal sørge for at det gis opplæring i risiko og helsefarer ved utførelse av kontraksarbeidet.

Entreprenøren skal utarbeide instruks og om nødvendig gi opplæring i bruk av personlig verneutstyr.

Kvalifikasjoner og gjennomført opplæring skal dokumenteres. Slik dokumentasjon skal være tilgjengelig for hovedbedrift.

Følgende krav til dokumentert opplæring gjelder for alle som utfører arbeid på kontrakten:

1. Sikkerhetsopplæring tilpasset kontrakten

2. Kurs i henhold til håndbok N301 Arbeid på og ved veg, vedlegg 2 Opplæring
  - 2.1 Kurs for alle som skal utføre arbeid på veg
  - 2.2 Kurs for ansvarshavende
  - 2.3 Kurs i manuell trafikkdirigering for de som dirigerer
3. Grunnleggende førstehjelpskurs med praktisk øvelse i hjerte- og lungeredning

Dokumentasjon på opplæring i førstehjelp har en gyldighet på fem år. For øvrig opplæring hvor gyldighetstid ev. ikke framgår av dokumentasjonen, er gyldighetstid fem år.

32.7. Arbeidstid

Byggherren skal til enhver tid holdes orientert om arbeidstidsordninger og vaktplaner som benyttes. Alle arbeidstakere som skal utføre arbeid som inngår i disse planene, skal underlegges samme krav til arbeidstid. Dette gjelder også arbeid som utføres av enmannsbedrifter, arbeidstakere i ledende stillinger og arbeidstakere i særlig uavhengig stilling som utfører kontraksarbeid.

Arbeidstidsordninger godkjent av Arbeidstilsynet eller fagforening med innstillingsrett, skal umiddelbart sendes byggherren sammen med forsvarlighetsvurdering.

Det er ikke tillatt å ta i bruk en arbeidstidsordning før ordningen er formelt godkjent.

32.8. Arbeidsvarsling

Arbeidsvarsling skal utføres i overensstemmelse med Statens vegvesens håndbøker N301 Arbeid på og ved veg og R511 Sikkerhetsforvaltning av vegtunneler.

Entreprenøren skal sørge for at arbeidsvarslingsplan utarbeides og sendes til Statens vegvesens skiltmyndighet for godkjenning.

Entreprenøren skal utpeke ansvarlig for varslingen. Iverksatt og utført arbeidsvarsling skal i hvert tilfelle dokumenteres av entreprenøren.

Arbeidet skal foregå på en slik måte at trafikken forbi arbeidsområdet blir opprettholdt samtidig som arbeidernes og alle trafikantgruppers sikkerhet blir ivaretatt. Eventuell stengning skal ikke skje uten samtykke fra byggherren.

32.9. Personlig vernetøy og verneutstyr

Entreprenør skal utarbeide instruks for personlig vernetøy og verneutstyr, og gi opplæring i bruk.

Minstekrav til vernetøy

- Lang vernebukse og verne-vest eller -jakke. Alternativt kan kjeledress benyttes.

- Synbarhetstøy i klasse 3 etter NS-EN ISO 20471:2013 Svært synlig vernetøy – Prøvetakingsmetoder og krav.

Krav til vernetøy – synbarhetstøy kan ikke fravikes.

Minstekrav til verneutstyr

- Hjelm (NS-EN 397)
- Vernesko
- Vernehansker
- Vernebriller eller øyevern
- Hørselvern skal alltid benyttes ved støy over 80 dB

Alt verneutstyr skal være CE-merket.

Minstekrav til verneutstyr skal ikke fravikes utenom helt spesielle forhold.

Dersom bruk av en gitt type verneutstyr medfører økt risiko, kan kravet fravikes under forutsetning av at det er gjennomført en dokumentert risikovurdering.

Dersom det er åpenbart unødvendig med verneutstyr, kan kravet også fravikes i enkelte, spesifiserte situasjoner. Fravik skal dokumenteres i en risikovurdering og være samstemt med entreprenørens instruks.

Omvisning for eksterne

Besøkende skal følge kravene til verneutstyr og vernetøy for området de skal besøke.

Kravene til verneutstyr og synbarhetsbuks kan fravikes for besøkende når det er iverksatt tiltak som fjerner aktuell risiko. Vurdering og tiltak dokumenteres.

32.10. Kjemiske produkter

Det skal brukes kjemiske produkter som er så lite helse- og miljøskadelige som mulig. Entreprenøren skal utarbeide rutiner som sikrer substitusjonsplikten og korrekt håndtering av alle kjemiske produkter som skal benyttes, fra inntransport fra underleverandør, mottak, håndtering og intern transport, lagring, uttak fra lager og bruk.

Entreprenøren skal ha sikkerhetsdatablad for de kjemiske produkter som blir oppbevart eller brukt. Oversikten skal være ajourført.

Sikkerhetsdatablad for de kjemikalier som er i bruk skal være tilgjengelig på brukerstedet. Verneombudet skal ha tilgang til et ajourført stoffkartotek for sitt ansvarsområde.

32.11. Sikring av arbeidsstedet

Hovedbedriften skal innarbeide rutiner som sikrer at uønskede hendelser ikke skjer på grunn av arbeider som omfattes av denne kontrakten. Det skal tas spesielt hensyn til barn, naboer og myke trafikanter.

32.12. Orden og renhold

Rengjøring av utstyr skal kun skje på en måte og på et sted som ikke utsetter trafikanter, naboer, arbeidere eller andre for fare eller er til sjenanse eller skade for omgivelsene.

32.13. Vernerunder

Entreprenøren skal gjennomføre vernerunder minst en gang hver 14. dag i kontraksperioden. Byggherren skal ha innkalling til vernerunder og skal ha anledning til å delta på disse. Byggherren skal ha kopi av alle protokoller fra slike vernerunder.

Entreprenøren skal innen 5 hverdager etter at vernerunden er gjennomført, oversende referatet til byggherren.

32.14. Merking og kontrollrutiner

Alt teknisk utstyr som kreves å være CE-merket, skal være merket. Alt sertifikatpliktig utstyr skal være sertifisert og kontrollert iht. gjeldende bestemmelser og være utstyrt med oblat og dokumentasjon for årlig kontroll. Alle samsvarserklæringer, sertifikater, kontroll- og instruksjonsbøker skal foreligge før utstyret tas i bruk, og fremlegges på forespørsel eller kontroll.

32.15. Kompetansekrav for ledebilssjåfører og trafikkdirigenter

Ledebilssjåfører og trafikkdirigenter skal ha:

- Arbeidsvarslingskurs type 1
- Arbeidsvarslingskurs type 3
- Dokumentert praktisk førstehjelpskurs, minimum 3 timer
- Dokumentert grunnopplæring brannvern, minimum 4 timer

Førstehjelpskurs og grunnkurs brannvern sammen skal inneholde:

- Grunnleggende brannteori
- Brannårsaker og forebyggende tiltak
- Varsling
- Redde liv og verdier
- Slokkemidler og slokkeutstyr
- Brannskader
- Slokkeøvelse med skumapparat og brannteppe
- Kjeden som redder liv
- Varsling, medisinsk nødtelefon
- Opptreden på skadested
- Pasientundersøkelse
- HLR – praktisk hjerte-/lunge-redning
- Fremmedlegemer

- Transport av syke og skadde inkludert båresurring
- Akutte sykdommer, astma, hjerteinfarkt, hjerneslag, diabetes, epilepsi
- Skader og ulykker, brudd, blødning, fallskader, el-skader og indre skader

32.16. Spesielle krav knyttet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Maskiner som arbeider i område der det er fare for gjenstående udetonert sprengstoff, skal være utstyrt med sikkerhetsglass i henhold til EN-standarder EN-1063 og EN-13123. Fareområde vil spesielt være der det foregår bergrensk, pigging, utlasting i skjæring, i grøft og ved stuff.

Angivelse gitt over er ikke uttømmende. Kravet gjelder også maskiner som benyttes der operatør i maskinen utsettes for fare i form av glass-eksponeringsflater mot fareområde for udetonert sprengstoff.

33. Ytre miljø

33.1. Oppfølging av ytre miljø i kvalitetsplanen

Entreprenøren skal i sin kvalitetsplan redegjøre for prosedyrer som dekker:

- Oppfølging av gjeldende regelverk for sin virksomhet
- Hindre utilsiktede utslipp

33.2. Hensyn til omgivelsene

Entreprenøren skal under arbeidets gang ta hensyn til omgivelsene, slik at ikke naboer og berørte parter sjeneres unødige av støv, støy, rystelser, utslipp og avfall etc. I samarbeid med byggherren skal entreprenøren bidra til løpende informasjon til berørte parter.

Entreprenøren skal sikre at omgivelser og tilstøtende vegnett ikke påføres ulemper i form av støv og tilsøling av vegger som følge av kontraksarbeidene.

Entreprenøren skal følge retningslinjer fra Klima- og Miljødepartementet T-1442/2021 punkt 6.1 som setter støygrenser for større og mindre arbeider og punkt 6.3 som gir føringer for plan for håndtering av støy. Entreprenør skal om nødvendig kontakte ansvarlig myndighet (kommunelege e.l.), og eventuelt søke om tillatelser og dispensasjoner.

Der det finnes andre, lokale retningslinjer enn de som framgår, og som er strengere enn T-1442/2021 og/eller T-1520, skal disse følges.

Det kan være samspillseffekter mellom støy og luftforurensning som øker plager og helserisiko. Dersom området er utsatt for støynivåer over grenser, som er satt i tabeller i støy-retningslinje T-1442/2021, bør det tas særskilt hensyn til dette i planleggingen.

Det skal tas forholdsregler for å unngå spredning av uønskede fremmede organismer og smittestoffer, både gjennom flytting av vann eller jord samt bruk av utstyr eller masser som kan ha vært i kontakt med uønskede arter og smittestoffer.

33.3. Avfallshåndtering

1. Alt avfall* skal leveres til avfallsmottak godkjent av forurensningsmyndighetene eller disponeres på annen lovlig måte. Frest eller oppgravd asfalt som ikke gjenbrukes i kontraksarbeidet skal leveres til mottak registrert under Kontrollordningen for asfaltgjenvinning – KFA.
2. Avfallsplan* og sluttrapport* skal utarbeides av entreprenøren og leveres byggherren.
3. Sorteringsgrad for entreprenørens eget produksjonsavfall skal være minimum 80 %. Sorteringsgrad er andel kildesortert avfall (i vekt) av alt avfall. Avfallet skal sorteres på arbeidsstedet. Normalt skal det sorteres i følgende fraksjoner; farlig avfall, metall, betong, treverk, plast, papp og papir og EE – avfall med mindre annet er angitt i kontrakten. Asfalt, forurenset masse og overflødige rene naturlige masser skal holdes utenfor ved beregning av sorteringsgraden.
4. Ved innlevering av farlig avfall* der avfallet er en del av produksjonsarbeidene, skal entreprenøren elektronisk deklarerer avfallet med sitt organisasjonsnummer i Miljødirektoratets portal for avfallsdeklarerer. Byggherrens organisasjonsnummer skal inn i merknadsfeltet. Byggherre skal ha kopi av deklarasjonsskjemaet.
5. For avfall produsert gjennom kontraktarbeidet skal det gjennomføres en basiskarakterisering* før deponering finner sted.
6. Levert avfall dokumenteres i månedsrapport og føres i R15-skjemaet i ELRAPP. Byggherren rapporterer videre til Statistisk sentralbyrå.

* For definisjoner, se avfallsforskriften og byggeteknisk forskrift (TEK17) til Plan- og bygningsloven.

33.4 Kontraksarbeidenes klimagassutslipp

33.4.1 Generelt

Klimagassbudsjett og klimagassregnskap er verktøy som entreprenøren skal bruke for å henholdsvis beregne fremtidige klimagassutslipp, dokumentere og rapportere reelle klimagassutslipp ved gjennomføringen av kontrakten.

«Forenklet klimagassbudsjett utførelsesentreprise» er heretter kalt «Forenklet klimagassbudsjett».

Følgende skal leveres:

1. **Klimagassbudsjett iht. mal «Forenklet klimagassbudsjett».**
  - Entreprenøren leverer dette som en del av sitt tilbud, se punkt 33.4.3. Dette danner grunnlag for merverdivurdering i tildelingskriterie K4, samt bonus og trekk, se punkt 33.4.3.3.

2. Klimagassregnskap iht. mal «Forenklet klimagassbudsjett»

- Entreprenøren skal levere dette ved ferdigstilling av kontraksarbeidene. Dette danner grunnlag for bonus og trekk, se punkt 33.4.3.3.

3. Klimagassbudsjett i senfasemodulen til VegLCA

- Entreprenører leverer dette etter kontraktssignering, se punkt 33.4.4.

4. Klimagassregnskap iht. regnskapsmodulen til VegLCA

- Entreprenøren skal levere dette ved ferdigstilling av kontraksarbeidene, se punkt 33.4.4.

Det er ikke knyttet bonus og trekk til klimagassbudsjett og –regnskap i VegLCA.

Klimagassberegninger skal brukes som en del av beslutningsunderlaget for valg av løsninger og materialer. Entreprenøren skal kontinuerlig søke å redusere klimagassutslipp i utførelsen av arbeidet.

33.4.2 Miljødeklarasjon – Environmental Product Declaration (EPD)

Entreprenøren skal levere prosjektspesifikke EPD-er (Environmental Product Declaration) for følgende materialer:

- Asfalt (for hver masstype for modul A1–A4)
- Konstruksjonsbetong (for hver betongresept for modul A1–A4)
- Armeringsstål (for modul A1–A4)
- Kummer og rør
- Lysmaster og rekkverk
- Bitumen (til dypstabilisering)
- Steinmasser (f.eks. fk. 0/90 og fk. 4/32)

I tillegg skal entreprenøren levere EPD-er for alle øvrige produkter hvor det finnes EPD. Disse EPD-ene skal så langt som mulig være prosjektspesifikke og gjøres tilgjengelig for byggherren i dokumenthåndteringssystemet før produktet tas i bruk.

EPD skal være i henhold til EN 15804 og godkjent av ett eller flere medlemmer av Eco-plattform, f.eks. EPD-Norge, Environdec og IBU.

33.4.3 Forenklet klimagassbudsjett- og regnskap, med bonus og trekk**Generelt**

Systemgrenser for forenklet klimagassbudsjett- og regnskap er A1–A4 for betong og armeringsstål, og A1–A4 for asfalt. Systemgrensene skal være i henhold til EN 15084. Det godtas bruk av biogent materiale i asfalt iht. PCR (NPCR 025, Part B for Asphalt, 2022).

33.4.3.1. Forenklet klimagassbudsjett

Entreprenør skal utarbeide et klimagassbudsjett iht. vedlagte mal- og veileder «Forenklet klimagassbudsjett» som en del av tildelingskriteriet K4.

Entreprenør skal kun oppgi utslippsfaktorer for innsatsfaktorene i klimagassbudsjettet. Mengdene for innsatsfaktorene i klimagassbudsjettet er bestemt og skal være oppgitt av byggherre i utlysningen. Disse mengdene skal ikke endres i løpet av kontraksarbeidet. Mengdene som er oppgitt for innsatsfaktorene i klimagassbudsjettet kan avvike fra mengdene i de prispåbærende prosessene og skal ikke benyttes for prising av tilbudet.

33.4.3.1.1. Endringer i forenklet klimagassbudsjett

Partene har krav på at tilbudt «Forenklet klimagassbudsjett» justeres som følge av endringer. Dette gjelder kun endringer som påvirker utslippsfaktorene. Hvis en endringsmelding påvirker utslippsfaktorene i tilbudt «Forenklet klimagassbudsjett», så skal dette oppgis i endringsmeldingen.

Entreprenør er ansvarlig for å oppdatere klimagassbudsjett ført etter malen «Forenklet klimagassbudsjett».

33.4.3.2. Klimagassregnskap, forenklet

Entreprenør skal levere et klimagassregnskap iht. vedlagte mal «Forenklet klimagassbudsjett» ved ferdigstilling av kontraksarbeidene. Klimagassregnskapet skal dokumentere de faktiske utslippsfaktorene til innsatsfaktorene som er brukt i kontraksarbeidet. Klimagassregnskapet skal for utslippsfaktorene være transparent, kontrollerbart og etterprøvbart.

Byggherres mengder i klimagassregnskapet ikke skal justeres for faktiske forbrukte mengder i gjennomføringen av kontraksarbeidet.

Byggherre forbeholder seg retten til å utføre en revisjon av «Forenklet klimagassbudsjett». Revisor skal kunne teste underliggende rapporter, logger, innkjøpssystemer og lignende for å verifisere oppgitt utslippsfaktorer i klimagassregnskapet. Dersom det skulle foreligge noe usikkerhet knyttet til fullstendighet og nøyaktighet av visse utslippskilder, skal entreprenør fremskaffe ytterligere dokumentasjon for å tydeliggjøre dette. All ytterligere dokumentasjon skal fremlegges innen 4 uker etter forespørsel.

Klimagassregnskapet skal være godkjent av byggherren før det kan benyttes som grunnlag for bonus eller trekk.

Entreprenøren skal levere oppdatert klimagassregnskap en gang pr år.

33.4.3.2.1. Dokumentasjonskrav for konstruksjonsbetong i klimagassregnskapet

Det skal leveres egen dokumentasjon i klimagassregnskapet for betong i henhold til arket «Regnskap betong» i malen «Forenklet klimagassbudsjett». Her skal mengden (m³) betong for hver enkelt betongresept i en fasthetsklasse dokumenteres, i tillegg til den prosjektspesifikke utslippsfaktoren for hver enkelt betongsammensetning.

Det forbrukte volumet og utslippsfaktor skal dokumenteres med produksjonsstatistikk fra blandeverket.

Utslippsfaktoren for en fasthetskklasse i klimagassregnskapet skal være ett vektet gjennomsnitt (mengde) av utslippsfaktorene til alle betongsammensetningene.

33.4.3.2.2. Dokumentasjonskrav for asfalt i klimagassregnskapet

Det skal leveres egen dokumentasjon i klimagassregnskapet for asfalt i henhold til arket «Regnskap asfalt» i malen «Forenklet klimagassbudsjett». Her skal mengden asfalt for hver enkelt masstype i en asfaltblanding dokumenteres, i tillegg til den prosjektspesifikke utslippsfaktoren for masstypene.

Den forbrukte mengden av masstypene skal dokumenteres med levert masse fra verk som viser tonnasje. Dokumentasjon skal følge krav til dokumentasjon for asfaltarbeider gitt i punkt 18.5.

Utslippsfaktoren til hver masstype skal dokumenteres med en prosjektspesifikk EPD, iht. punkt 33.4.2 Miljødeklarasjon – Environmental Product Declaration (EPD).

Utslippsfaktoren for en asfaltblanding i klimagassregnskapet skal være ett vektet gjennomsnitt (mengde) av utslippsfaktorene til alle masstypene.

I A3-produksjon er grunnlaget for beregning av klimagassutslipp det totale energiforbruket i asfaltfabrikken fra 1. mai tom 30. september. Dette gjelder selv om asfalten produseres og legges utenom dette tidsrommet.

33.4.3.3. Klimabonus og –trekk

Det er differansen mellom entreprenørens klimagassbudsjett og entreprenørens klimagassregnskap i hht. malen «Forenklet klimagassbudsjett» som danner grunnlaget for bonus eller trekk.

Det utbetales 1500 kr for hvert tonn CO₂-ekvivalenter i differanse mellom klimagassbudsjett og klimagassregnskap, hvis denne differansen er positiv. Utbetalingen av klimabonusen begrenser seg til maksimalt 250 000 NOK eks MVA.

Det gis 5000 kr i trekk for hvert tonn CO₂-ekvivalenter i differanse mellom klimagassbudsjett og klimagassregnskap, hvis denne differansen er negativ. Klimatrekk begrenser seg til maksimalt 500 000 NOK eks MVA.

33.4.4. Klimagassbudsjett- og regnskap iht. VegLCA

Entreprenør skal senest innen 3 måneder etter kontraktsignering levere et klimagassbudsjett i senfasemodulen av VegLCA. Entreprenør skal også føre klimagassregnskap under fanen «totale mengder» i VegLCA.

Entreprenør skal levere oppdatert klimagassbudsjett med justerte mengder som følge av endringsmeldinger for innsatsfaktorene halvårlig etter kontraktsinngåelse frem til ferdigstillelse av kontraksarbeidene.

Entreprenøren skal levere oppdatert klimagassregnskap med faktisk forbrukte mengder og prosjektspesifikke utslippsfaktorer for innsatsfaktorene halvårlig etter kontraktsinngåelse frem til ferdigstillelse av kontraksarbeidene.

Klimagassregnskapet og –budsjettet i VegLCA skal være basert på prosjektspesifikke utslipps- og beregningsfaktorer. Det stilles krav om dokumentasjon med prosjektspesifikke EPD-er for materialer ihht punkt 33.4.2. Dersom det ikke finnes slike faktorer, skal standardfaktorene i VegLCA benyttes. Ved overleveringer til byggherre skal formatet være i MS Excel. Analyseperioden skal være 60 år.

For VegLCA skal entreprenør benytte nyeste tilgjengelige versjon ved kontraktsinngåelse, og deretter benytte denne versjonen i hele kontraksperioden, om ikke annet er avtalt med byggherre.

33.4.5. Utslippsrapport i ELRAPP

Entreprenør skal rapportere drivstoff og energiforbruk til byggherre hver måned, samt eventuelle avvik av betydning fra entreprenørens klimagassbudsjett ihht. mal «*Forenklet klimagassbudsjett*», samt redegjørelse for forslag til tiltak. Dette leveres i utslippsrapporten som et vedlegg til R19 – HMS-månedrapport (ELRAPP).

Utslippsrapporten skal inneholde oversikt over energiforbruket i måneden, diesel skal rapporteres i avgiftsfri og diesel med veibruksavgift, mengden rapporteres som liter forbrukt. Prosjekter som bruker rent biodrivstoff, skal rapportere på dette.

Utslippsrapporten skal føres på skjema utarbeidet av byggherren.

33.5 Krav til materialer

Betong

For konstruksjonsbetong er maksimalt tillatt klimagassutslipp (A1–A3):

Fasthetsklasse B35: 280 kg CO₂e pr. m³

Fasthetsklasse B45: 290 kg CO₂e pr. m³

Dette samsvarer med kravene til lavkarbonbetongklasse B i publikasjon nr. 37, Lavkarbonbetong Norsk betongforening, mai 2020 og N400. Kravet gjelder ikke for selvkomprimerende betong og betong med behov for tidlig fasthetsoppnåelse. I områder der det materialteknisk er utfordringer med å nå lavkarbonbetong klasse B skal klimagassutslipp for klasse Bransjereferanse legges til grunn.

Armering, kamstål B500NC

For armering, kamstål B500NC, er maksimalt tillatt klimagassutslipp 600 kg CO₂e pr. tonn (A1–A4).

Tømmer og treprodukter

Entreprenøren skal sørge for at tømmer og treprodukter som benyttes i kontraksarbeidene ikke er tilknyttet ulovlig hogst eller treprodukter.

33.6 Krav til kjøretøy og maskiner

Alle maskiner og utstyr som skal brukes i kontrakten skal være utstyrt med registreringsmerke med QR-kode og være registrert i maskinregisteret <http://www.reginn.no>. Statens vegvesen skal gis elektronisk innsyn i registeret for å kunne utøve sanntidskontroll og få oversikt over entreprenørens og underentreprenørens registrerte maskiner og utstyr.

Det skal i hele anleggsperioden kun benyttes utslippsfrie gravemaskiner. Kravet gjelder for alle arbeider utført av entreprenør og/eller underentreprenør. Dersom kravet om bruk av utslippsfrie gravemaskiner ikke oppfylles, vil det bli utført et trekk på kr 1000,- per maskintime.

Det skal i hele anleggsperioden kun benyttes utslippsfrie kjøretøy –og maskiner for massetransport. Kravet gjelder for alle arbeider utført av entreprenør og/eller underentreprenør. Med massetransport forstås:

- Flytting og/eller bortkjøring av jord, stein, grus, asfalt- og rivningsmasser.
- Leveranser av jord, stein, grus og asfaltmasser.

Dersom kravet om bruk av utslippsfrie kjøretøy og maskiner for massetransport ikke oppfylles, vil det bli utført et trekk på kr 100,- per kjørte km for kjøretøy og kr 1000,- per maskintime.

Det stilles krav til at minst 50% av kjøretøy og maskiner ikke nevnt over, som benyttes i anleggsperioden skal være utslippsfrie. Kravet gjelder kjørte kilometer for kjøretøy og maskintimer for maskiner. Kravet gjelder for alle arbeider utført av entreprenør og/eller underentreprenør. Følgende inngår ikke i kravet om bruk av utslippsfrie kjøretøy/maskiner:

- Håndverktøy og maskiner/verktøy som er bærbare.
- Leveranser og/eller henting av materialer, maskiner, verktøy og utstyr ikke nevnt over, for bruk i anleggsperioden.

Dersom kravet på 50% ikke oppfylles, vil det bli utført trekk som beskrevet over.

Med utslippsfritt forstås:

- Kjøretøy/maskiner med elektrisk energiforsyning fra kabel, batteri eller brenselceller (hydrogen).

Elektrisk drevne kjøretøy og maskiner skal ikke lades fra aggregat som går på biodrivstoff eller fossile drivstoff. Byggherren har etablert nettstasjon med tilgjengelig effekt på 800 kW på riggområdet. I tillegg stiller byggherren batteritilhengere til disposisjon for bruk i anleggsperioden.

Alle dieseldrevende kjøretøy og maskiner som benyttes i kontrakten, skal ha henholdsvis EURO 6 og STEG 4 godkjenning.

Kjøretøy og maskiner på anleggsplass skal ha start-stopp-system for å minimere tomgangskjøring.

Ved bruk av biodrivstoff skal dette være avansert iht. produktforskriften kapittel 3 vedlegg V, eller ikke være laget av råstoffer som har høy risiko for indirekte arealbruksendringer (ILUC) i tråd med kravene i EU-forordningen ([EU 2019/807](#)).

Spesielle krav knyttet til ytre miljø

Alle maskiner skal være utstyrt med egnet absorpsjonsmiddel, slik at trafikkfarlig søl som oljelekkasjer og lignende kan samles opp umiddelbart. Det skal ikke være dieseltanker på anlegget. All fylling av diesel inne på anleggsområdet skal skje fra godkjent tankbil.

34. Fellesbestemmelser for SHA og YM

34.1. Beredskapsplan og øvelser

Målet med planen er at alle skal være best mulig forberedt til å håndtere en uønsket hendelse på arbeidsstedet. Planen skal være gjort kjent blant alle som utfører arbeid på kontrakten, og være tilgjengelig for disse.

Entreprenøren skal utarbeide en plan som minst skal inneholde:

- Beredskapsrutiner for ulykker, brann, forurensning og andre uønskede miljøhendelser inklusive hyppighet av øvelser
- Eventuelle andre eksisterende beredskapsplaner
- Ressurser og materiell til bruk ved ulykker, brann og utslipp
- Varslingsplan

Beredskapsrutiner skal bygge på kontraktens risikovurdering, og føringer i eksisterende beredskapsplan. Transportevakuering samt avsperring i forbindelse med en uønsket hendelse skal framgå spesielt.

Planen skal gi oversikt over nødvendige ressurser, det vil si førstehjelpsutstyr og beredskapsmateriell (brannslukningsapparat, oppsugingsmiddel osv.), samt oversikt over tilgjengelige telefoner. Alle som utfører arbeid på kontrakten, skal ha tilgang til egnet kommunikasjonsutstyr.

Varslingsplanen inngår i kontraktens SHA-plan, og skal også inkludere varsling for uønskede hendelser knyttet til ytre miljø. Varslingsplanen skal skjematisk vise hvem som skal varsle og hvem som skal varsles.

Plan for håndtering av uønskede hendelser skal inneholde en oversikt over hvem som skal delta i og lede gjennomgangen med berørt personell etter en alvorlig hendelse (debrifing).

Rutinene for beredskap, som omtalt i dette punktet, skal gjennomgås grundig i forbindelse med et byggemøte tidlig i kontraksperioden. For større eller risikofylte kontrakter skal det i tillegg holdes minst en beredskapsøvelse tidlig i kontraksperioden. Beredskapsøvelsen skal tilpasses en tenkelig uønsket hendelse for kontraksarbeidet.

Etter en alvorlig hendelse, skal det gjennomføres debrifing for berørt personell.

34.2. Rapportering og oppfølging av uønskede hendelser

Ved uønskede hendelser skal det minimum gis den informasjon som etterspørres i Statens vegvesen sitt skjema «Melding om uønsket hendelse eller farlig forhold innen HMS». Rapporten føres i ELRAPP (R18). Årsaksanalyse og hvilke tiltak som gjøres for å unngå gjentakelse av hendelsen, skal også sendes byggherren.

Byggherren krever i tillegg en sammenstilling i Månedrapport-HMS i ELRAPP (R19).

Entreprenørens rapportering av arbeidsulykker, yrkesskader og andre uønskede hendelser skal skje etter følgende retningslinjer:

Hva Rapporteres	Når rapporteres	Til hvem	Rapportform til byggherren
Alvorlige ulykker i forbindelse med arbeid (konsekvensklasse K5 og K4)	Når det skjer	Politi Arbeidstilsynet Byggeleder DSB ved sprengningsulykker og elektrisitetsulykker Brannvesenet ved brann og forurensningsulykker Verneombud Pårørende (politiet varsler ved dødsulykke)	Muntlig i første omgang, deretter skriftlig ³⁾
Øvrige ulykker (konsekvensklasse K3, K2 og K1)	Senest innen 48 timer	Byggeleder DSB i tillegg til Arbeidstilsynet ved sprengningsulykker og elektrisitetsulykker Verneombud	Skriftlig ³⁾
Nestenulykker	Senest innen 14 dager	Byggeleder	Skriftlig ³⁾

Alvorlige nestenulykker (konsekvensklasse K5 og K4)	Når det skjer	Byggeleder	Muntlig i første omgang, deretter skriftlig ³⁾
Yrkessykdom eller yrkesskade	Når det blir konstatert ¹⁾	Arbeidstilsynet Byggeleder ²⁾	Skriftlig

¹⁾ Benyttes til forebyggende arbeid

²⁾ Bare når arbeidstaker samtykker og sykdommen er relevant for arbeid i denne kontrakten.

³⁾ Rapportering gis ved bruk av ELRAPP skjema R18.

Begrepsforklaring

DSB:	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Nestenulykke:	Uønsket hendelse som under litt andre omstendigheter kunne ha resultert i skade på personer, miljø eller materielle verdier
Ulykke:	Uønsket hendelse som resulterer i utilsiktet skade på personer, miljø eller materielle verdier, eller fører til produksjonstap
Konsekvensklasse:	Statens vegvesens klassifisering av skader fremgår av ELRAPP.

34.3. Undersøkelse av dødsulykker og hendelser med stort risikopotensiale

Denne bestemmelsen gjelder ved dødsulykker eller uønskede hendelser som etter byggherrens vurdering har stort risikopotensiale (alvorlig mén og død). Etter slike hendelser, hvor det er involvert personer som deltar i kontraksarbeidet eller er tredjepart, kan byggherren iverksette undersøkelser i samsvar med Statens vegvesens prosedyrer. I slike tilfeller skal entreprenøren stille personell og øvrige ressurser til disposisjon for byggherrens undersøkelser, samt sørge for at det samme gjøres av alle som faller inn under samordningsansvaret for kontraktarbeidet.

34.4. Byggherrens sanksjonsrett

Ved manglende bruk av påbudt personlig verneutstyr, eller andre brudd den enkelte arbeidstaker svarer for, vil det først bli gitt skriftlig advarsel, deretter skriftlig bortvisning fra arbeidsstedet.

Dersom entreprenøren eller hans kontraksmedhjelpere unnlater å utarbeide sikkerhetsrutiner eller å etterkomme anvisninger for å ivareta SHA eller YM, kan byggherren iverksette følgende tiltak:

1. Stanse arbeidet som er berørt av kontraksbruddet inntil forholdet er brakt i orden. Dersom forholdet gjelder YM fastsettes en kort frist for iverksetting av tiltak. Dette gir ikke entreprenøren rett til godtgjørelse for de merkostnader dette måtte påføre ham.

2. Ved gjentatte brudd på ivaretagelse av SHA i tillegg til å stanse arbeide kan byggherren ilegge en økonomisk sanksjon på kr 15 000 pr. forhold.
3. Dersom forholdet gjelder YM og ikke er rettet innen fastsatt frist, kan Byggherren selv sørge for å få tiltak gjennomført eller iverksatt for entreprenørens regning.

Byggherrens økonomiske krav knyttet til entreprenørens kontraksbrudd begrenses ikke til kontraktens gjenstand, men omfatter også brudd på kontraksbestemmelser knyttet til SHA og YM.

Ved gjentatte brudd på kontraksbestemmelsene om HMS kan entreprenøren bli utelukket fra fremtidige kontrakter med Statens vegvesen. Der entreprenøren er et arbeidsfellesskap (leverandørgruppe) gjelder utelukkelsen begge deltagerne eller alle der det er flere enn to.

35. Forbedringer og utviklingsarbeider

Der partene har forslag til alternative løsninger som gir besparelser, uten verdiforringelse for prosjektet, tas dette opp skriftlig, på samarbeidsmøte eller på byggemøte.

Som incitament til endringer, utviklingsprosjekter mv. som fører til besparelse i forhold til kontrakt, fordeles differensen mellom kontraktens utførelse og avtalt utførelse likt mellom byggherre og entreprenør, etter at hver av partene har fått dekket sine utgifter til omprosjektering. Byggherren avgjør hvilke forslag som kommer til utførelse.

Der partene blir enige om at utviklingsarbeider skal gjennomføres, opprettes egne tilleggsavtaler om dette. Dette kan også være aktuelt for utviklingsarbeid dersom det ikke fører til besparelse for denne kontrakten.

Hvis anleggets tekniske verdi endres, skal denne endringen avregnes før besparelsen fordeles. Normal omprosjektering fra byggherrens side som følge av endrede krav, ønsker, avvikende grunnforhold mm. omfattes ikke av denne avtalen.

36 Sprengningsarbeider

36.1. Transport av sprengstoff

Alle kjøretøy for transport av sprengstoff, uansett mengde, skal være ADR-godkjent.

36.2. Sprengningsplaner

Ytterhjørner for salvene skal koordinatfestes og angis på sprengningsplan.

Generelt gjelder at sprengningsplan skal oversendes byggherren minimum 14 dager før planlagt oppstart av sprengningsarbeider. Der sprengningsarbeider ikke har vært

forutsett, avtales oversendelse av sprengningsplan i samhandlingsmøte for oppstart av sprengningsarbeider.

36.3. Salveplaner

Ytterhjørner for salven skal koordinatfestes og angis på salveplan.

Salveplan, med angivelse av boremønster, klokkeslett for avfyring og omtrentlig salvestørrelse skal oversendes byggherren minimum 24 timer før planlagt avfyring av salve.

Minimum to timer før avfyring av salve skal entreprenøren oversende byggherren revidert salveplan med faktisk boret mønster, revidert ladeplan og dekningsplan.

36.4. Bergsprengningsleder

Bergsprengningsleder skal kunne innfinne seg på brukerstedet på de dager hvor det gjøres sprengningsarbeider.

36.5. Bergsprenger

Bergsprenger skal ha påkledningsdetaljer som tydelig viser posisjon som bergsprenger.

36.6. Arbeid hvor det er mulighet for å påtreffe sprengstoff fra tidligere entrepris

Bestemmelsen gjelder ved arbeider som rensk, graving, pigging, boring, mv. hvor det er mulighet for å påtreffe sprengstoff fra tidligere utførelse. Arbeider i slike områder skal planlegges og gjennomføres i samråd med byggherren for å bestemme omfang og type tiltak. Ansvarlig bergsprenger skal være tilstede under hele arbeidsprosessen, og arbeidene skal utføres av personell med kompetanse fra tilsvarende arbeid.

36.7. Oppstartsmøter ved sprengningsarbeid

I forbindelse med oppstart av sprengningsarbeider skal det holdes egne oppstartsmøter hvor hovedentreprenør og alle underentreprenører som er involvert i disse arbeidene skal være representert. Møtet skal avholdes før sprengningsplan oversendes byggherren. Der behov for sprengning ikke har vært forutsett, skal møte avholdes tidligst mulig etter at sprengningsbehov er blitt kjent. Det betales ikke for tidsbruk for disse møtene. Byggherren leder møtet.

Formålet med møtet er å gjennomgå rutiner og prosedyrer for gjennomføring av sprengningsoppdraget, herunder også risikovurderinger, entreprenørens fremdriftsplan og tiltenkte ressurser for sprengningsoppdraget, dokumentasjon og avviksbehandling.

37. Transport knyttet til kontrakten

Statens vegvesen er i tillegg til å være byggherre også sektormyndighet for trafikksikkerhet.

Vårt samfunnsoppdrag innebærer derfor at vi som indirekte kjøper av transporttjenester også bør sikre oss mulighet til å sanksjonere etter kontrakten når vi konstaterer lovbrudd knyttet til transport som gjelder kontrakten. Kontraktens bestemmelser om transport gjelder uavhengig av hvordan transporten er organisert og hvem som bestiller den.

Entreprenøren har plikt til å orientere alle underentreprenører om kontraktens bestemmelser om transport. Herunder dokumentasjons- og medvirkningsplikt. Oppfølging av disse bestemmelsene kan innebære at personopplysninger skal utleveres oppover i kjeden til byggherre. Entreprenøren skal kreve at underentreprenører orienterer eventuelle underentreprenører om kontraktens bestemmelser om transport, og skal pålegge bestillere av transport knyttet til kontrakten å orientere transportfirmaer og sjåførere som benyttes om disse bestemmelsene. Opplysninger om brudd på denne bestemmelsen vil bli vurdert delt med andre offentlige byggherrer. Juridiske personer nyter ikke personvern, og opplysninger om kontraktsbrudd og lovbrudd begått av juridisk person, kan derfor deles uten hensyn til personvernregler.

Byggherren minner om at alle slike lovbrudd også blir håndtert i tråd med de forskrifter som er aktuelle slik at sanksjon kan være aktuelt også etter slikt regelverk. De sanksjoner som beskrives her kommer altså i tillegg til ordinær oppfølging.

Byggherrens økonomiske krav knyttet til entreprenørens kontraktsbrudd, gjelder også brudd på kontraksbestemmelser knyttet til transport.

Dersom byggherren konstaterer lovbrudd som gjelder transport av materiell, gjenstander, masse eller personell i Norge, og som er knyttet til kontraktsutførelsen, ansees det også som et kontraktsbrudd.

Eksempler på slike lovbrudd kan blant annet være overlast, brudd på kjøre- og hviletid, brudd på løyveregler, brudd på regler om kabotasje, tekniske feil på kjøretøyet som har betydning for trafikksikkerheten og mangler/feil ved dekk- /kjetting -utrustning. Manglende førerkompetanse slik som førerrett, YSK godkjenning og ADR godkjenning regnes også som lovbrudd som gjelder transport etter denne bestemmelsen.

For hvert kontraktsbrudd kan byggherren gi en mulkt på inntil 20 000 kr. Hver art kontraktsbrudd regnes som eget kontraktsbrudd. Hvis flere kjøretøy eller sjåførere er involvert, eller om kontraktsbrudd skjer på flere transportetapper, regnes det som egne kontraktsbrudd.

Dersom et kontraktsbrudd gjentas etter at sanksjon første gang er statuert, forhøyes mulktsatsen til inntil 40 000 kr pr. kontraktsbrudd.

Den mulkt som beskrives retter seg mot vår kontraktspart. Eventuelle pålegg om at byggherren ikke aksepterer bruk av en eller flere transportører vil også rette seg mot vår kontraktspart.

Entreprenøren er forpliktet til å sørge for at byggherren på forespørsel umiddelbart får den dokumentasjon, herunder lastelister som vi trenger for å kontrollere at transport knyttet til kontraksutførelsen er lovlig. Entreprenøren er også forpliktet til at byggherren på forespørsel til sjåfør eller annet personell på stedet, umiddelbart gis adgang til fysisk inspeksjon av kjøretøy. Sjåfør/personell på stedet skal medvirke i kontrollen og tilrettelegge for en så enkel, effektiv og rask kontroll som mulig. Dokumentasjons- og medvirkningsplikt gjelder også overfor SVV sitt kontrollpersonell knyttet til Trafikant og kjøretøy og annet offentlig kontrollpersonell som eksempelvis personell fra Politiet og Arbeidstilsynet, når kontroll er initiert av byggherren.

Dersom plikt til dokumentasjon og/eller medvirkning misligholdes, vil byggherren foreta et skjønnsmessig anslag over hvilke og hvor mange kontraksbrudd byggherren tror kan være begått og ilegge mulkt ut fra det. Byggherrens anslag vil være basert på at det ikke skal lønne seg å misligholde pliktene. Dersom berørt personell ikke medvirker til utlevering av aktuell dokumentasjon eller ikke medvirker til fysisk kontroll som beskrevet, kan byggherren kreve at aktuell transportør ikke benyttes verken i arbeid knyttet til aktuelt prosjekt eller i andre av våre prosjekt like lenge, men med minstetid ett år. Hvorvidt utestengelse besluttes og dens omfang, beror på hvor alvorlig byggherren anser at misligholdet er.

Dersom andre kontraksbrudd etter punkt 37 er av et visst omfang og alvorlighetsgrad, kan vi kreve at aktuell transportør ikke benyttes verken i arbeid knyttet til aktuell kontrakt eller i andre av våre prosjekt like lenge, men med minstetid ett år. Hvorvidt utestengelse besluttes og dens omfang, beror på hvor alvorlig byggherren anser at misligholdet er.

Byggherrens beslutning om å nekte bruk av en transportør kan også gjelde nært tilknyttede virksomheter. Nektelse i slike tilfeller skal særlig bero på en vurdering av graden av tilknytning mellom virksomhetene, inkludert personfellesskap og styrefellesskap, og omgåelsesbetraktninger.

Dersom kontraksbrudd gjentas, dokumentasjonsplikt eller medvirkningsplikt misligholdes eller pålegg om å la være å bruke en eller flere transportører trosses, kan vi heve kontrakten i den grad forholdet kan ansees som vesentlig mislighold iht. NS 8406 punkt 29.

38. Andre bestemmelser

38.1. Riggplass

Byggherren stiller til rådighet et riggområde på grusplassen sør for Granvang. Entreprenøren skal utarbeide en riggplan for anleggsområdet, som skal oversendes

---

Statens vegvesen Utbygging

Rv.4 Lunner grense – Jaren

Fv.2300 Miljøgate Gran

26-04-2023

---

byggherren senest 4 uker etter kontraktsinngåelse.

Planen skal inneholde kart og en beskrivelse for relevante forhold på anleggsområdet.

- Inngjerding og porter
- Kontor, spise- og skiftebrakker og ev. innkvartering
- Beredskapsutstyr
- Områder for lagring av materiell og masser
- Områder for lagring av farlig stoffer
- Kjøreadkomster og ferdselsveger

Listen er ikke uttømmende.

Byggherren skal ha oversendt fra entreprenør en plan over all innkvartering, før oppstart av arbeidene. Tildelt riggplass på Granvang skal ikke benyttes til innkvartering for overnatting.

Innkvarteringen skal være forsvarlig utformet, innredet og vedlikeholdt. Viktige momenter er blant annet størrelse, innredning og brannsikkerhet. Boligens standard skal også være i tråd med den teknologiske og sosiale samfunnsutviklingen. Innkvarteringen skal ha tilfredsstillende ventilasjon og skal ikke ha sopp, råte, fuktskader eller lignende.

Innkvartering i arbeidslokaler eller på arbeidsplassen aksepteres ikke. Innkvarteringen skal også være godkjent ifølge bygningslovgivningen.

Som hovedregel skal arbeidstaker ha:

- eget soverom med vindu som kan åpnes
- oppholdsrom med stoler, sofa og TV. Hvis soverommet er stort, vil kravet om areal til rekreasjon kunne være ivaretatt på soverommene. Dersom soverommet er lite, vil det være krav om separat oppholdsrom.
- tilgang på bad og toalett. Ett låsbart toalett og en låsbar dusj per 4–5 beboere.
- vaskerom for vaskemaskin og tørkemuligheter for klær.
- sted for oppbevaring og tilberedelse av mat
- garderobe eller skap til oppbevaring av tøy
- stor nok plass til matlaging og oppbevaring av matvarer, spiseplass, spisebord og stoler
- ren og ryddig innkvartering

Når entreprenøren skal ta stilling til om innkvarteringen holder mål, må han legge vekt på behovet for privatliv og verdighet i forhold til antall beboere, og muligheten for å holde boligen ren og ryddig.

Entreprenøren skal sørge for avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer. Alle overflødige materialer og materiell skal fjernes så snart dette er mulig. Lagring av eksplosiver, brennbare stoffer (dynamitt, tennere, olje, gass, drivstoff, syrer osv.) skal vises tydelig i riggplanen. En oversikt som viser maks tillatte mengder av disse stoffene skal være en del av riggplanen.

Hensetting av kjøretøy, maskiner og utstyr skal ikke være til hinder for annen trafikk og anleggsdrift. Veger skal holdes åpne, ryddet og fri for materiell og avfall. Anleggstrafikk gjennom boligområder skal ikke forekomme så sant alternative kjøreruter eksisterer. Hvilke kjøreruter som skal benyttes skal avklares med byggherren på forhånd.

Entreprenøren skal sørge for at arbeidsstedet til enhver tid er sikret mot uvedkommende, i og utenfor ordinær arbeidstid. Ved fraværperioder (helger og ferier) plikter entreprenøren å ha en person i nærheten (innen 1 time med bil) som daglig kontrollerer at sikkerhetstiltakene er i orden. Byggherren skal til enhver tid ha ajourført navn og telefonnummer på den som ivaretar sikkerhetstiltakene i slike perioder.

Det skal tas spesielt hensyn til barn, naboer og myke trafikanter.

Rengjøring av utstyr skal kun skje på en måte og på et sted som ikke utsetter trafikanter, naboer, arbeidere eller andre for fare eller er til sjenanse eller skade for omgivelsene.

38.2. Tilknytninger til offentlig nett, elkraft, mm

Entreprenøren må selv sørge for tilknytninger til offentlig nett, elkraft, mm.

38.3. Kontor og laboratorium for byggherren

Ikke aktuelt

38.4. Sanksjoner knyttet til mangelfull rapportering

Dersom entreprenørens dokumentasjon til byggherren er mangelfull, og entreprenøren ikke framskaffer den avtalte dokumentasjonen innen 14 dager etter å ha blitt gjort oppmerksom på forholdet, ilegges entreprenøren et trekk på 5 000 kroner per hverdag for hvert forhold inntil dokumentasjonen foreligger.

Entreprenøren ilegges et trekk på 10 000 kroner dersom byggherrens stikkprøvekontroll avdekker vesentlige avvik i utførelsen som forringer kvaliteten og som ikke er meldt inn til byggherren innen 2 dager etter at avviket inntraff, på tross av at entreprenøren visste om eller burde ha visst om avviket.

Sanksjon i form av trekk er ikke begrensende for byggherrens håndtering av mangler i henhold til NS 8406.

38.5 Sanksjoner knyttet til representant og nøkkelpersonell

Skifter entreprenør ut tilbudt personell til tross for at byggherre har saklig grunn til å nekte samtykke, skal entreprenøren betale en dagmulkt på kr 10 000 per dag. Dette gjelder ikke dersom forholdet rettes innen en rimelig frist fastsatt av byggherren.

Samlet dagmulktsansvar etter denne bestemmelse er begrenset til 10 % av kontraktssummen eksklusiv merverdiavgift. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

38.6 Sanksjoner ved kvalitetsavvik på asfalt

Ved avvik på de enkelte parametere korngradering, hulrom og bindemiddelinhold innenfor det som er angitt som øvre grense i trekktabellene jf. kap. C2 punkt 18.5, beregnes trekk på grunnlag av formelen nedenfor.

Ved avvik på flere parametere vil trekkbeløpene bli summert. For å unngå at det trekkes på parametere som varierer i sammenheng med hverandre, kan det for samme beregning bare trekkes på maksimum to av de tre parametere som kan gi trekk.

Trekk baseres i hovedregelen på byggherrens stikkprøvekontroll beskrevet i Statens vegvesens rapporter nr. 800, hvor kontrollenheten angitt i tabell 10 rettes til 600 m². Bestemmelsen gjelder alle bituminøse lag. Trekk gis for hvert lag. For lag som bygget opp med flere utlegginger gis trekk enkeltvis for utleggingene og forholdsmessig etter hvor stor gjennomsnitts andel av den totale lagtykkelsen utleggingen utgjør.

Trekk regnes ut etter følgende formel:

$$TRB = (TP/100) \cdot TFBL$$

hvor

TRB = trekkbeløp (kr)

TP = trekkprosent, se tabeller under for hver parameter

TFBL = Beregningsmessig kostnad (kr) for arealet som det gis trekk for, som kostnad for antall tonn beregnet ved bruk av følgende inngangsparametere: kr 1000 pr. tonn, romvekt 2,4 og den prosjektert tykkelsen av laget som det gis trekk for.

Avvik i korngradering

Tabell C2.18-01 Sikt hvor kravoppfyllelsen skal vurderes

Øvre siktstørrelse (mm)	Sikt hvor avviket skal registreres (mm)			
	Øvrige masser	Ska	Ma	Ag
8,0	4,0 og 2,0	4,0 og 2,0	4,0 og 2,0	4,0 og 2,0
11,2	8,0 og 4,0	8,0 og 2,0	8,0 og 4,0	8,0 og 2,0
16,0	11,2 og 8,0	11,2 og 2,0	11,2 og 4,0	11,2 og 2,0
22,4	16,0 og 11,2			16,0 og 2,0

Tabell C2.18-02 Trekksetter ved avvik fra krav til korngradering

Avvik utover toleransegrensen for enkeltverdi *) (%-poeng)	Trekk (%)
0,1 - 3,0	5%
3,1 - 6,0	10%
6,1 - 10,0	30%

*) *Toleransegrenser i henhold til Statens vegvesens rapporter nr. 800, kapittel 2.7.10*

Avvik i hulrom

Ved avvik fra krav til hulrom foretas trekk i oppgjøret.

Grunnlaget for å vurdere oppfyllelsen av krav er analyse av borkjerner. Hvis enkeltmålinger for hulrom overskrider eller underskrider tillatt variasjonsområde, foretas trekk over vedkommende strekning etter satser som vist i tabell C2.18-03 og C2.18-04. Bestemmelsen gjelder alle dekke-typer med unntak av Da.

Tabell C2.18-03 Trekksetser ved overskridelse av hulromskrav

Overskridelse utover toleransegrensene for enkeltverdi *) (%-poeng)	Trekk (%)
0,1 - 1,0	5%
1,1 - 2,0	10%
2,1 - 4,0	30%
4,1 – 5,5	50%

*) *Toleransegrenser i henhold til tabell 4.12 i håndbok N200*

Tabell C2.18-04 Trekksetser ved underskridelse av hulromskrav

Underskridelse utover toleransegrensene for enkeltverdi *) (%-poeng)	Trekk (%)
0,5 – 1,0	10%
> 1	30%

*) *Toleransegrenser i henhold til tabell 4.12 i håndbok N200*

Avvik i bindemiddelinnhold

Ved avvik fra krav til bindemiddelinnhold foretas trekk i oppgjøret. Grunnlaget for å vurdere oppfyllelsen av krav er middelvei for bindemiddelinnhold i uttatte prøver. Størrelsen på trekket er gitt i tabell C2.18-05.

Tabell C2.18-05 Trekksetser ved avvik fra krav til bindemiddelinnhold

Underskridelse utover toleransegrensen for enkeltverdi *) (%-poeng)	Trekk (%)
0,10 – 0,34	5%
0,35 – 0,54	10%
0,55 – 0,74	20%
0,75 – 0,90	30%

*) *Toleransegrenser i henhold til Statens vegvesens rapporter nr. 800, kapittel 2.7.10*

38.7. Arbeidstegninger

Entreprenøren har ansvar for å utarbeide nødvendige arbeidstegninger for gjennomføring av arbeider i henhold til konkurransegrunnlaget, og for å dokumentere overfor byggherren hvordan arbeidene er gjennomført.

38.8. Massedisponeringsplan

Entreprenøren skal levere en plan som viser hvordan massene i kontrakten skal disponeres før arbeidene igangsettes. Planen skal oppdateres når det oppstår behov for endringer i massedisponeringen.

Planen skal som minimum vise disponering av følgende massetyper:

- Vegetasjonsmasse
- Jordmasser
- Myr og andre ubrukbare masser
- Sprengt stein i dagen
- Sprengt stein i tunnel
- Forurensede masser
- Resirkulerte masser
- Masser tilført utenfra
- Rivningsmasser

39 CoVid-19 og krigen i Ukraina

39.1. Rapportering

I de perioder hvor gjennomføringen påvirkes av Covid-19 og/eller konsekvenser av krigen i Ukraina, skal partene daglig oppdatere hverandre kort om status, tiltak og konsekvenser. Partene har ansvar for å skriftlig gjøre en kort oppsummering av den daglige rapporteringen.

39.2. Partenes krav på fristforlengelse på grunn av Covid-19 og/eller konsekvenser av krigen i Ukraina (se NS 8406 pkt. 20)

Partene har krav på fristforlengelse dersom fremdriften hindres av Covid-19 og/eller konsekvenser av krigen i Ukraina, utover det som kunne legges til grunn på tilbudstidspunktet, med mindre partene med rimelighet kunne ventes å unngå eller overvinne følgene.

Blir fremdriften hindret av en kontraktsmedhjelper, har parten krav på fristforlengelse dersom kontraktsmedhjelperen hindres av slike forhold som nevnt i første ledd.

En part har krav på fristforlengelse dersom fremdriften hindres som følge av at den andre parten har krav på fristforlengelse etter denne bestemmelsen.

39.3. Vederlagsjustering som skyldes CoVid-19 og/eller konsekvenser av krigen i Ukraina (se NS 8406 pkt. 22.1)

Entreprenøren har krav på å få dekket 50 % av prisen i prosess 12.12 Drift av rigg og midlertidige bygninger, ved fristforlengelse gitt på grunn av CoVid-19 og/eller konsekvenser av krigen i Ukraina.

40. Sanksjonsloven med tilhørende forskrifter

40.1. Entreprenørsplikt til å etterleve sanksjonslovgivningen med tilhørende forskrifter

Partene har plikt til å opptre i overensstemmelse med sanksjonsloven av 16. april 2021 nr.18 med tilhørende forskrifter.

Entreprenøren har ansvar og skal sørge for at selskaper i entreprenørens konsern eller selskaper som entreprenøren har kontrollende eierskap eller myndighet i, kontraktmedhjelpere og enhver annen i leverandørkjeden, samt daglig leder, styreleder og andre ledende ansatte hos entreprenøren og i de nevnte selskaper opptre i overensstemmelse med ovennevnte regelverk.

40.2. Vesentlig mislighold

Brudd på kontraktens bestemmelser i punkt 40.1 ovenfor skal alltid anses som et vesentlig kontraktbrudd.

40.3. Erstatning

Partene kan kreve erstatning for ethvert økonomisk tap eller skade som man måtte lide som følge av den andre partens brudd på kontraktens bestemmelser i punkt 40.1 ovenfor.

40.4. Heving

Med mindre entreprenøren retter kontraktbruddet innen kontraktens frister, kan byggherren heve hele eller deler av kontrakten i henhold til bestemmelsene i C1 pkt. 29.

40.5. Utskifting av kontraktmedhjelpere

Byggherren kan bestemme at entreprenøren skal skifte ut kontraktmedhjelpere dersom det avdekkes brudd på kontraktens bestemmelser i punkt 40.1.

40.6. Informasjonsplikt

Partene skal til enhver tid holde hverandre informert og oppdatert om forhold av betydning for kontraktens bestemmelser om sanksjonslovgivningen.

40.7. Dokumentasjon

Entreprenøren skal på forespørsel fra byggherren, og innen 14 dager etter at forespørselen er sendt, fremlegge dokumentasjon på etterlevelse av kontraktens bestemmelser i punkt 40.1. Dette gjelder blant annet dokumentasjon om

- (i) juridiske personer;
- (ii) fysiske personer;
- (iii) opprinnelse på varer, materialer og andre innsatsfaktorer som benyttes i gjennomføringen av kontraktarbeidene,
- (iv) transport av varer, materialer og andre innsatsfaktorer som benyttes i gjennomføringen av kontraktarbeidene;

40.8. Sanksjon for manglende dokumentasjon

Dersom entreprenørens dokumentasjon til byggherren er mangelfull, og entreprenøren ikke framskaffer den avtalte dokumentasjonen innen 14 dager etter å ha blitt gjort oppmerksom på forholdet, ilegges entreprenøren et trekk på kr XXXXX per hverdag for hvert forhold inntil dokumentasjonen foreligger.

41. Avtale med Gran kommune og Innlandet fylkeskommune

Bestemmelsene nedenfor er hentet fra avtale Statens vegvesen har inngått med Gran kommune (GK) og Innlandet fylkeskommune (IFK). Hele avtalen er vedlagt kapittel F – prosjektinformasjon til leverandøren, og er ikke en del av konkurransegrunnlaget.

Ansvarsfordeling

IFK og GK har solidarisk det fulle økonomiske og rettslige ansvaret for eventuelle feil og mangler som oppstår på grunn av valget av alternativ 2. Alle tekniske avklaringer som berører grunnforhold på etappe 1 må godkjennes av fylkeskommunen og konsulent.

SVV har ikke juridisk eller økonomisk ansvar for skader i vegen eller på IFK, GK eller tredjepart sin eiendom som oppstår på grunn av GK og IFK sitt valg av alternativ 2.

Dersom det underveis i byggeperioden fremstår nødvendig å fravike rammene av den godkjente prosjektering skal SVV kontakte IFK og GK og informere om dette. Endringer som innebærer fravikelse fra prosjekteringsmaterialet, må godkjennes av IFK og GK hver for seg.

Entreprenørens garantiansvar med mer

IFK og GK aksepterer at entreprenørens garantiansvar reduseres i samsvar med denne avtale.

SVV skal kreve garanti fra entreprenøren i henhold til NS 8406. Garantien skal utgjøre 10 % av kontraktsummen i utførelsestiden. Garantien reduseres til 3 % av beløpet for de første 3 år av reklamasjonsperioden. Garantien gjelder ikke feil og mangler som oppstår på grunn av metoden dypstabilisering, med mindre disse også ville oppstått ved valg av alternativ 1.

Kommunalteknisk, vann og avløp

Forhold knyttet til de kommunaltekniske arbeidene (vann og avløp) og eventuelle tiltak i/på kommunale veger godkjennes og avgjøres av GK. GK betaler for alle VA-arbeider inkludert prosjektering og byggeledelse. GK fraskriver seg retten til å kreve retting av feil og mangler som har oppstått som følge av metoden dypstabilisering på etappe 1, som for eksempel brudd på rør eller at rørene har feil helling.

Møter, korrespondanse, gjenpart mm.

SVV bestemmer hyppigheten av byggemøtene som ledes av SVV byggeleder. Faste deltakere på møtene er SVV og entreprenøren. GK og IFK står fritt til å møte. GK og IFK skal motta skriftlig innkalling til møtene samtidig som entreprenør.

Kopi av byggemøtereferater og all relevant korrespondanse sendes avtalepartene til enhver tid utpekte representanter.

GK sin representant i prosjektet er: Arne Olav Olsen
IFK sin representant i prosjektet er: Vidar Øftsaas

Korrespondansen mellom partene skal være skriftlig, herunder godkjenninger fra IFK og GK. Dersom det av hensyn til fremdriften i prosjektet er nødvendig med helst eller delvis muntlig informasjon og godkjenning, skal informasjonen og godkjenningen bekreftes skriftlig av partene så snart som mulig.

Entreprenøren skal ikke ha direkte kontakt med GK eller IFK uten at SVV er involvert.

C Kontraktbestemmelser – NS 8406:2009**C3 Avtaledokument**

Mellom Statens vegvesen som byggherre foretaksnr. 971 032 081
og XXXXX som entreprenør foretaksnr. XXXXX

er inngått følgende avtale:

- 1 Entreprenøren påtar seg å levere XXXXX.
- 2 Kontraksarbeidet skal leveres for:

Kontraktssum (eks. mva og eks. E2 pkt. 2.1, 2.2 og 2.3)
(tilbud av dd-mm-åååå korrigert etter kontrollregning) kr XXXXX
- 3 Opplysninger om og betingelser for arbeidet er gitt i konkurransegrunnlaget og de tegninger og dokumenter dette henviser til.
- 4 Det er fastsatt følgende bindende tidsfrist(er): XXXXX.
- 5 For overskridelse av frist(er) betaler entreprenøren til byggherren XXXXX.
- 6 Entreprenøren skal levere byggherren garantierklæring for riktig oppfyllelse av entreprenørens forpliktelser i kontraksperioden og reklamasjonsperioden før kontraksarbeidens start og ikke senere enn 28 dager etter at kontrakt er inngått jf. NS 8406, pkt. 8 med suppleringer i kap. C2, pkt. 16.
- 7 Entreprenøren skal levere byggherren kopi av forsikringsbevis før kontraksarbeidens start og ikke senere enn 28 dager etter at kontrakt er inngått, jf. NS 8406, pkt. 9 med suppleringer i kap. C2, pkt 17.
- 8 Manglende oppfyllelse av pkt. 6 og 7 kan medføre heving av kontrakten på grunn av vesentlig mislighold av kontraktsforpliktelse.
- 9 Avtaledokumentet signeres elektronisk av partene. Signert avtaledokument gjøres tilgjengelig for begge parter i oppdragsgivers kontraktsadministrasjonsverktøy (KAV).

(Avtaledokumentet utfylles ikke ved innsendelse av tilbud)

D2 Tegninger og supplerende dokumenter

D 2.1 Prosjektinformasjon – detaljert oversikt over dokumentasjonen

Prosjektinformasjonen inneholder oversikt over dokumenter som inngår i kap. D2 i konkurransegrunnlaget.

D 2.2 Grunnlagsdata iht. håndbok V770 Modellgrunnlag kap 4–11

D 2.2.1 Fastmerker

Fastmerker (grunnlagsnett/byggeplassnett)		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Koordinatfil	kap. 5	X
Oversiktskart	kap. 5	X

Fastmerker rapport datert 29.03.2021 er vedlagt.

Horisontalt grunnlag: EUREF89 NTM 10. Vertikalt grunnlag: NN2000.

D 2.2.2 Høydegrunnlag for terrengoverflatemodell

Ikke relevant.

D 2.2.3 Installasjoner i grunnen

Installasjoner i grunnen		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Ledningskart VA	kap. 7	X
Ledningskart EL-Tele	kap. 7	X
Kummer	kap. 7	X

Se tegninger.

D 2.2.4 Tematiske geodata

Tematiske geodata		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Samferdselsdata		
FKB-Veg	kap. 8	X
FKB-Bane	kap. 8	X
Terrengform:		
FKB-Høydekurve	kap. 8	X
Bygg og anlegg		
FKB-Bygning	kap. 8	X
Kyst, innsjø og vassdrag		
FKB-Vann	kap. 8	X

D Beskrivende del

D2 Tegninger og supplerende dokumenter

D2 – 2

Tematiske geodata		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Markslag		
FKB-AR5	kap. 8	X
Eiendomskart		
FKB-Eiendomskart	kap. 8	X
Ortofoto (flybilder)		
Ortofoto	kap. 8	X

D 2.2.5 Lag i grunnen

Lag i grunnen		
Type	Referanse	Inngår i konkurransegrunnlaget
Geotekniske rapporter	V220	X

Rapport 2011062470-4 Rv. 4 Gran Avlastet veg

B11879-GEOT-01 Rv. 4 Miljøgate Gran sentrum, geoteknisk rapport

D 2.2.6 Grunnlagsdata for tunneler

Ikke relevant.

D 2.2.7 Dokumentasjon fra tidligere prosjektfaser i regi av Statens vegvesen

Ikke relevant.

D 2.2.8 Planer fra andre tiltakshavere

Ikke relevant.

D 2.3 Objektkodeliste iht. håndbok V 770 Modellgrunnlag kap. 3

Objektkodeliste		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Objektkodeliste tilpasset prosjektet	kap. 3	X

Objektkodeliste tilpasset prosjektet settes opp i felles møte med entreprenør.

D 2.4 Modellgrunnlag iht. håndbok V770 Modellgrunnlag

D 2.4.1 Grunnlagsmodeller

Grunnlagsmodeller beskriver eksisterende situasjon		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Terrengoverflatemodell	kap. 14.3	X

Grunnlagsmodell benyttet i prosjektering.

D 2.4.2 Fagmodeller

Fagmodeller beskriver planlagt situasjon		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Veg	kap. 15.3	X
Vann og avløp (VA)	kap. 15.8	X
Drenering og vannbehandling	kap. 15.9	X
Skilt	kap. 15.10	X
Vegoppmerking	kap. 15.11	X
Belysningsanlegg	kap. 15.12	X
Kabelføringsanlegg	kap. 15.14	X
Landskapstiltak	kap. 15.15	X

Fagmodeller utarbeidet under prosjektering til bruk ved anskaffelse og anleggsgjennomføring.

D 2.4.3 Tverrfaglige modeller

Ikke relevant.

D 2.4.4 Presentasjonsmodeller

Ikke relevant.

D 2.5 Resultatdata

D 2.5.1 Dokumentasjon til Nasjonal vegdatabank (NVDB) og Felles kartdatabase (FKB)

Vi skiller på prosjekterte data (L1) og «som-utført» data (L2).

L1 utarbeides som del av prosjekteringen og viser planlagt plassering/utførelse av objektene.

L1 legges ved konkurransegrunnlaget for entrepris og danner grunnlag for levering av L2. L2 leveres ved avslutning av prosjektfasen «Bygging» og dokumenterer hvordan objektene faktisk ble plassert/utført.

L2 = L1 oppdatert med eventuelle endringer fra byggefasen.

Delleveranser som skal leveres i denne kontrakten er markert med kryss i kolonne «Leveres av utførende» i tabellen nedenfor.

Delleveranse	Referanse	Leveres av oppdragsgiver	Leveres av utførende
L1 - FKB vegnettobjekter	FKB/NVDB Objektliste	X	☐
L1 - FKB kartobjekter	FKB/NVDB Objektliste	X	☐
L1 - NVDB vegobjekter	FKB/NVDB Objektliste	X	☐
L2 - FKB vegnettobjekter	FKB/NVDB Objektliste	☐	X
L2 - FKB kartobjekter	FKB/NVDB Objektliste	☐	X
L2 - NVDB vegobjekter	FKB/NVDB Objektliste	☐	X

FKB/NVDB Objektliste viser hvilke objekttyper, med tilhørende egenskapstyper og geometri, som det potensielt skal leveres data for i prosjektet. Prosjektets Objektkode (se kapittel D) viser hvilke objekter som skal leveres til NVDB/FKB i det aktuelle prosjektet.

FKB/NVDB Objektliste med tilhørende veiledning kan lastes ned her:

<http://www.vegvesen.no/fag/teknologi/Nasjonal+vegdatatabank/Objektliste>.

Tidspunkt for levering av data:

Som-utført (L2):

- L2 skal leveres med som-utført dokumentasjon
- Dersom anlegget ferdigstilles etappevis skal data leveres etter hvert som de ulike delene av anlegget åpner for trafikk.
- Det skal leveres FKB-vegnettsobjekter for midlertidige vegger/omkjøringer som skal trafikkeres i mer enn 6 måneder

Generelle krav til leveransene:

- Data leveres på SOSI-format (se V770 18.2.4) eller direkte via NVDB sitt Datafangst-API.
- Objekter og egenskaper legges inn iht. FKB Produktspesifikasjoner og NVDB Datakatalogen.
- Geometri
  - o For prosjekterte objekter er krav til stedfestingsnøyaktighet ved leveranse til NVDB/FKB de samme som gjelder ved prosjektering av objektet.
  - o For objekter med geometri som er registrert med landmåling, skanning eller andre registreringsmetoder i felt er kravet til stedfestingsnøyaktighet som beskrevet i håndbok V770 kapittel 19.6.11, 19.6.12 og 20.1.
  - o Informasjon om faktisk stedfestingsnøyaktighet og målemetode skal angis i henhold til SOSI-standard.
- Gjeldende versjon av FKB/NVDB Objektliste ved leveransetidspunktet skal benyttes.

D 2.5.2 Tegninger

Tegninger		
Type	Referanse R700	Inngår i konkurransegrunnlaget
A Forside og tegningsliste	kap. 2.1	X
B Oversikt - plan og profil	kap. 2.2	X
C Primærveg - plan og profil	kap. 2.3	X
D Sekundærveg - plan og profil	kap. 2.4	X
E Vegkryss og avkjørslser	kap. 2.5	X
F Normalprofiler og overbygning	kap. 2.6	X
G Drenering og vannbehandling	kap. 2.7	X
H VA-ledninger	kap. 2.8	X
I Kabler og linjer	kap. 2.9	X
J Byggetekniske detaljer	kap. 2.10	X
L Skilt- og oppmerking	kap. 2.12	X
N Belysning	kap. 2.14	X
O Formgivning og vegetasjon	kap. 2.15	X
Q Konflikttema	kap. 2.17	X
X Ytre miljø og naturressurser	kap. 2.24	X
Y Faseplaner	kap. 2.25	X

Tegninger utarbeidet under prosjektering til bruk ved anskaffelse og senere anleggsgjennomføring.

D 2.5.3 Prosjekttert tegningsgrunnlag

Ikke relevant.

D 2.5.4 Manipulerte bilder

Ikke relevant.

D 2.5.5 Interaktive prosjektpresentasjoner

Ikke relevant.

D 2.5.6 Film og animasjoner basert på 3D-modeller

Film og animasjoner basert på 3D-modeller		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Film og animasjoner basert på 3D-modeller	kap. 18.8	X

Film av Infracoremodell.

D 2.5.7 Foto og video

Ikke relevant.

D 2.6 SHA-plan

Type	Referanse	Inngår i konkurransegrunnlaget
SHA-plan fv.2300 Miljøgate Gran		X
Risken, fv.2300 Miljøgate Gran		X

Prosjekttilpasset SHA-plan og SHA-risken for prosjektet.

D 2.7 Søknader om fravik fra gjeldende håndbøker

Type	Referanse	Inngår i konkurransegrunnlaget
Vegoppbygging – etappe 1		X
Grøfteløsning – etappe 1 og etappe 2		X
Skilt – etappe 2 (N300)		X
Sporing i rundkjøring		X

Innsendte søknader om fravik.

E Svardokumenter

[E1 Svardokumenter for leverandørens forespørsel om deltakelse](#)

[E2 Svardokumenter for leverandørens tilbud](#)

E Svardokumenter

E1 Svardokumenter for leverandørens forespørsel om deltakelse

Innhold

1. Om kapittel E1	2
2. Det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD)	2
3. Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling	3
3.1. Lovlig etablert foretak – kapittel B2 punkt 2.2	3
3.2. Generell informasjon om leverandøren	3
3.3. Leverandørens struktur	3
3.4. Leverandører som deltar i fellesskap – kapittel B2 punkt 4.2	4
3.5. Støtte fra andre virksomheter for oppfyllelse av kvalifikasjonskrav – kapittel B2 punkt 4.1	4
3.6. Egenerklæring om forholdet til gjeldende sanksjonslovgivning – kapittel B2 punkt 2.2	4
4. Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet	5
5. Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner	6
5.1. Relevant erfaring – kapittel B2 punkt 2.4.1	6
5.2. Byggherrers erfaringer – kapittel B2 punkt 2.4.2	7
6. Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og kvalitet	7
6.1. HMS– system – kapittel B2 punkt 2.5.1	7
6.2. Ulykkesfrekvens (H2-verdi) – kapittel B2 punkt 2.5.2	7
6.3. Ytre Miljø – kapittel B2 punkt 2.5.3	7
6.4. Kvalitetsstyring – kapittel B2 punkt 2.5.4	7
7. Skatteattest – kapittel B2 punkt 3.2	7
8. Vedlegg	8

1. Om kapittel E1

Disse skjemaer skal, sammen med ESPD skjemaet, fylles ut av den enkelte leverandør. Opplysninger om tilbyder skal gis med redigering og struktur som er angitt i dette kapitlet.

2. Det europeiske egenerklæringskjemaet (ESPD)

Leverandørene skal fylle ut det elektroniske egenerklæringskjemaet for offentlige anskaffelser (ESPD) som er gjort gjeldende i konkurransen, jf. kapittel B2 punkt 6.1.

Dersom flere leverandører deltar i konkurransen i fellesskap eller leverandøren støtter seg på et annet foretak for å oppfylle kvalifikasjonskravene skal det, i tillegg til leverandørens eget utfylte skjema, leveres et komplett utfylt ESPD-skjema for hver enkelt av leverandøren i fellesskapet eller for hver leverandør som bidrar til oppfyllelse av ett eller flere kvalifikasjonskrav.

ESPD-filen er gjort tilgjengelig via EU-supply.

3. Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling

3.1. Lovlig etablert foretak – kapittel B2 punkt 2.2

Her vedlegges firmaattest fra Foretaksregistret. Utenlandske leverandører skal isteden levere tilsvarende attest bestemt ved lovgivningen i den stat leverandøren er etablert.

3.2. Generell informasjon om leverandøren

Leverandøren:

Navn	
Adresse	
Telefon	
Telefaks	
E-post	

3.3. Leverandørens struktur

Vennligst kryss av nedenfor for leverandørens struktur.

Enkeltstående firma: Konsortium: Joint Venture: Annet:

Dersom "Annet" – vennligst spesifiser:

3.4. Leverandører som deltar i fellesskap – kapittel B2 punkt 4.2

Leverandører som deltar i fellesskap må fylle ut følgende informasjon:

Firmanavn	Nasjonalitet	Adresse, organisasjonsnummer	Rolle (arbeidsoppgaver og fagområde) hos i arbeidsfellesskapet

3.5. Støtte fra andre virksomheter for oppfyllelse av kvalifikasjonskrav – kapittel B2 punkt 4.1

Mal for forpliktelseserklæring er vedlagt dette dokumentet som vedlegg 1.

3.6. Egenerklæring om forholdet til gjeldende sanksjonslovgivning – kapittel B2 punkt 2.2

Egenerklæring om forholdet til gjeldende sanksjonslovgivning er vedlagt dette dokumentet som vedlegg 3.

4. Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet

Leverandøren skal fylle ut skjemaet inntatt nedenfor. For øvrig vises det til dokumentasjonskravene angitt i kapittel B2 punkt 2.3.

Det skal gis opplysninger om tilbyders totale omsetning og omsetning i forbindelse med relevante arbeider for hvert av de tre siste regnskapsårene. Med relevante arbeider menes her arbeider av samme type som konkurransegrunnlaget omfatter.

År	Tilbyders totale omsetning

Egenkapitalandel	År:	

5. Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner

5.1. Relevant erfaring – kapittel B2 punkt 2.4.1

En oversikt over inntil 8 og ikke mindre enn 3 kontrakter som leverandøren har gjennomført eller gjennomfører i løpet av de siste fem årene regnet fra tilbudsfristen. Opplysninger kan også gis på eget skjema.

	Oppdrag	Oppdrag	Oppdrag	Oppdrag	Oppdrag
Oppdragets navn					
Sted					
Oppdragsgiver					
Referanseperson (navn, stilling/tittel i referanseprosjektet, telefon og e-post)					
Tid for utførelse (fra-til) ååmm					
Verdi i mill. kr. inkl. mva					
Totalt antall årsverk					
Herav egne arbeidstakere					
Herav i underentreprise					
H2-verdi inkl. underentreprenører					
Kort beskrivelse av oppdraget inkl. hvilke arbeider som ble utført av leverandøren selv og hvilke arbeider som ble utført av underleverandører					

5.2. Byggherrers erfaringer – kapittel B2 punkt 2.4.2

Dokumenteres gjennom listen beskrevet ovenfor under E1 punkt 5.1.

6. Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og kvalitet

6.1. HMS– system – kapittel B2 punkt 2.5.1

Dokumenteres i tråd med bestemmelsene i kapittel B2 punkt 2.5.1

6.2. Ulykkesfrekvens (H2-verdi) – kapittel B2 punkt 2.5.2

I følgende tabell skal det oppgis H2-verdier for de tre siste årene for selskapet og sentrale kontraktsmedhjelpere.

År			
H2-verdi			

6.3. Ytre Miljø – kapittel B2 punkt 2.5.3

Dokumenteres i tråd med bestemmelsene i kapittel B2 punkt 2.5.3.

6.4. Kvalitetsstyring – kapittel B2 punkt 2.5.4

Dokumenteres i tråd med bestemmelsene i kapittel B2 punkt 2.5.4.

7. Skatteattest – kapittel B2 punkt 3.2

Leverandør skal levere skatteattest i tråd med bestemmelsen i kapittel B2 punkt 3.2.

8. Vedlegg

I dette skjemaet fremgår følgende vedlegg:

Vedlegg 1: Mal forpliktelserklæring

Vedlegg 2: Fullmakt utvidet skatteattest

Vedlegg 3: Egenerklæring om forholdet til gjeldende sanksjonslovgivning

---

Vedlegg 1

Der leverandøren eller et felleskap støtter seg på kapasiteten til en annen virksomhet for å bli kvalifisert jf. B2, benyttes følgende forpliktelseserklæring.

***

MAL FORPLIKTELSESERKLÆRING

Firma ..... stiller sin kompetanse og kapasitet til rådighet til

firma ..... i [Fv.2300 Miljøgate Gran] for å bli kvalifisert, for følgende kvalifikasjonskrav/sentrale arbeider i henhold til B2 2.4.1:

-
-
-

Dato:

For .....

.....
Signatur

Vedlegg 2

Skatteetaten

Fullmakt

Fullmaktsgiver

Navn på leverandør/underleverandør	org. nr.
e-post	

gir herved

Fullmaktshaver

Navn på oppdragsgiver	org. nr.

Fullmakt til å innhente taushetsbelagte opplysninger om:

1. skatte- og avgiftsmessige forhold, begrenset til opplysninger som til enhver tid fremgår av Opplysninger om skatt og avgift (bestillingsskjema RF-1507 i Altinn)
2. innrapporteringer i Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret på RF-1199 vedrørende oppdraget og RF-1198 vedrørende arbeidstakere på oppdraget
3. hvilke arbeidstakere som er innmeldt gjennom a-meldingen

Fullmakten opphever fullmaktsgivers taushetsrett etter skatteforvaltningsloven § 3-1, skattebetalingsloven § 3-2, forvaltningsloven § 13, a-opplysningsloven § 7 og folkeregisterloven § 9-1. Endringer i disse bestemmelsene medfører ikke at fullmakten opphører.

Fullmakten gjelder i 4 år fra signeringstidspunktet og gir rett til å innhente opplysninger et ubegrenset antall ganger. Fullmakten kan tilbakekalles. Dette skal skje skriftlig. Kontraktbestemmelser kan gjøre unntak for dette.

Fullmakten gjelder ikke forhold som røper taushetsbelagte opplysninger om andre enn fullmaktsgiveren.

Den private oppdragsgiver som blir gjort kjent med nevnte taushetsbelagte opplysninger, har selv plikt til å bevare taushet om disse opplysningene. Opplysninger som **Fullmaktshaver** har innhentet om underentreprenører kan likevel meddeles virksomhetene over i kontraktskjeden. Opplysninger som **Fullmaktshaver** har hentet inn kan også meddeles innenfor **egen virksomhet eller i eget konsern**.

Innsyn i opplysninger hos offentlig oppdragsgiver reguleres av offentleglova.

Skatteetaten får fullmakt til å sende taushetsbelagte opplysninger i kryptert e-post til fullmaktshaver. Dette gjelder også der kun vedlegget til e-posten er kryptert.

Den som signerer fullmakten må legge ved fargekopi av gyldig legitimasjon, enten av pass, bankkort, førerkort (kun nordiske land) eller nasjonalt ID-kort (sistnevnte for statsborgere innen EU/EØS/EFTA) Kopien må tydelig vise bilde, navn, fødselsdato (6 siffer) og signatur.

Fødselsnummerets siste 5 siffer og evt. bankkontonummer kan sladdes før det sendes over.

Innsenders signatur

Den som signerer må ha rett til å signere på vegne av virksomheten.

Navn i BLOKKBOKSTAVER	
Sted / Dato	Underskrift

DETTE VEDLEGGET VISER HVA SLAGS INFORMASJON SOM GIS FRA SKATTEETATEN. SKAL IKKE FYLLES UT AV VIRKSOMHETEN

INFORMASJON OM SKATTE- OG AVGIFTSFORHOLD (Utvidet skatteattest)

Mottaker av skjema:

Navn:	Org. nr:
Adresse:	
Postnr:	Poststed:

Opplysninger om den forespurte virksomheten:

Foretakets navn:	
Adresse:	
Postnr:	Poststed:
Org. nr:	Selskapsform:
Innehaver:	
Styreleder:	
Daglig leder:	
Hovednæring:	
Antall ansatte innmeldt:	

Registrert i følgende registre:

Register	Ja/Nei	Reg.dato
Enhetsregisteret		
Foretaksregisteret		
MVA-registeret		

Leverte skattemeldinger merverdiavgift. Tre siste terminer - beløp:

Oppgavehyppighet	
Gjeldende første termin for MVA oppgaveplikt:	
Slettet MVA termin:	

Tre siste terminer:

Termin			
Samlet omsetning innlevert oppgave			
Samlet omsetning skjønnsberegnet oppgave			
Utgående merverdiavgift, høy sats innlevert oppgave			
Utgående merverdiavgift skjønnsberegnet oppgave			

Kapittel E Svardokumenter**Kapittel E1 Svardokumenter for leverandørens forespørsel om deltakelse**

E1 - 12

Inngående avgift innlevert oppgave			
Inngående avgift skjønnsberegnet oppgave			

Levert A-melding. Tre siste terminer – grunnlag arbeidsgiveravgift:

Termin			
Sum grunnlag arbeidsgiveravgift			

Forfalt, ikke betalt:

Forskuddsskatt, forskuddspliktig:	
Forskuddsskatt, etterskuddspliktig:	
Restskatt:	
Forskuddstrekk pr dags dato:	
Arbeidsgiveravgift pr dags dato	
Annet:	
Merverdiavgift pr dags dato	

Sentralskattekontoret for utenlandssaker:

Antall registrerte arbeidsforhold siste 6 mnd	
Antall registrerte aktive arbeidstakere pr dato	
Antall registrerte oppdrag som oppdragsgiver siste 6 mnd	

Ovenstående opplysninger attesteres:

Myndighet	Dato	Underskrift

Vedlegg 3

Statens vegvesen

Egenerklæring om forholdet til gjeldende sanksjonslovgivning

Undertegnede bekrefter på vegne av det firma som angis nederst i denne erklæring (heretter «leverandøren») å ha satt meg inn i sanksjonsloven av 16. april 2021 nr. 18 med tilhørende forskrifter («sanksjonslovgivningen»).

Med henvisning til Forskrift om restriktive tiltak vedrørende handlinger som undergraver eller truer Ukrainas territoriale integritet, suverenitet, uavhengighet og stabilitet («sanksjonsforskrift Ukraina»), bekrefter jeg på vegne av leverandøren at hverken det firma jeg representerer, eller noen av deltakerne i det arbeidsfellesskap jeg representerer:

- a) er en russisk statsborger eller fysiske eller juridiske personer etablert i Russland,
- b) direkte eller indirekte er mer enn 50% eid av russiske statsborgere, fysiske eller juridiske personer etablert i Russland,
- c) opptrer på vegne av en enhet som nevnt i bokstav a) eller b) ovenfor,

Videre bekreftes det at vår forespørsel om deltakelse ikke forutsetter at mer enn 10% av kontraktsverdien skal utføres av underleverandører, leverandører, eller enheter som omfattes av bokstav a), b) eller c) ovenfor.

Jeg er også kjent med at byggherre forbeholder seg retten til å etterspørre ytterligere dokumentasjon om hvem som er reelle rettighetshavere i leverandøren, selskaper i leverandørens konsern eller selskaper som leverandøren har kontrollerende eierskap eller myndighet i, kontraktmedhjelpere og enhver annen i leverandørkjeden, samt informasjon om daglig leder, styreleder og andre ledende ansatte hos leverandøren. Det bekreftes med dette at leverandøren har slik dokumentasjon, og at dokumentasjonen kan fremlegges på forespørsel.

Jeg er videre kjent med at overtredelse og omgåelse av sanksjonslovgivningen er straffesanksjonert, jfr. sanksjonsforskrift Ukraina § 22 og sanksjonsloven § 4, og bekrefter at jeg ikke er kjent med at vår forespørsel om deltakelse skulle medføre overtredelse eller omgåelse av sanksjonsforskrift Ukraina.

Navn på firma	
Organisasjonsnummer	
Signatur fra vedkommende med fullmakt til å signere for firma	
Dato	

E Svardokumenter

E2 Svardokument for dokumentasjon av leverandørens tilbud

Innhold

1. Beskrivelse med utfylte priser	2
2. Prisskjema: Timepriser for mannskap og maskiner	3
2.1 Timepriser mannskap	3
2.2. Overtidstillegg	3
2.3. Timepriser maskiner	4
2.4 Timepriser samhandlingsfase	5
2.5. Sum mannskap og maskiner	5
3. Tildelingskriterium K1 – Tilbudsskjema	6
4. Tildelingskriterium K2 – Organisering og tilbudt nøkkelpersonell	7
5. Tildelingskriterium K3 – Gjennomføring av oppdraget	8
6. Tildelingskriterium K4 – Ivaretagelse av ytre miljø og reduksjon av klimagassutslipp i prosjektet.....	9

1. Beskrivelse med utfylte priser

Her prises kapittel D1 i konkurransegrunnlaget. Der oppdragsgiver har levert ut konkurransegrunnlaget som en *.xml-fil iht. NS 3459 utg. 3, bør leverandøren levere tilsvarende priset mengdefortegnelse som NS 3459 utg. 3 fil.

2. Prisskjema: Timepriser for mannskap og maskiner

Timepriser for mannskap og maskiner skal være i henhold til krav i kap. C2 pkt. 28 Regningsarbeider.

I kap. C2 er angitt om og eventuelt hvordan regulering vil finne sted.

Tabellene fylles ut ved innsending av tilbud.

2.1 Timepriser mannskap

Spesifikasjon	Timepris Kr/time	Timer	Sum pris
Mannskap (unntak er spesifisert nedenfor)		500	
Stikningslag med komplett utstyr		200	
Manuell trafikkdirigent		400	
Sum mannskap, eksklusiv overtidstillegg: (overføres til Sum mannskap og maskiner)			

2.2. Overtidstillegg

Overtidstillegg i forhold til ordinær timesats for mannskap og i forhold til ordinær timesats for maskiner inklusiv fører	Tillegg Kr/time	Timer	Sum pris
a) for vanlig overtidsarbeid		200	
b) hverdager kl 21.00 – 06.00		200	
c) søn- og helligdager (hele døgnet)		100	
Sum overtidstillegg: (overføres til Sum mannskap og maskiner)			

2.3. Timepriser maskiner

Maskintype (byggherrens behov)	Vekt Løfte-kapasitet mv	Timepris Kr/time	Timer	Sum pris
Maskiner med utslippskrav, inklusiv fører:				
Gravemaskin, utslippsfri	<12 t		200	
Gravemaskin, utslippsfri	13-19 t		300	
Gravemaskin, utslippsfri	>20 t		300	
Hjulgraver, utslippsfri, m/ tilhenger m/ tipp			300	
Hjullaster, utslippsfri, 0-12 t	<12 t		200	
Hjullaster, utslippsfri, 13-20 t	13-20 t		200	
Lastebil, utslippsfri, med tipp	8-12 m ³		300	
Lastebil, utslippsfri, med tipp	12-15 m ³		300	
Lastebil, utslippsfri, med tipp og tilhenger	20 m ³		300	
Kompaktlaster, utslippsfri			400	
Maskiner uten krav om utslippsfri, inklusiv fører:				
Selvgående vibrovals	9-13 t		200	
Selvgående vibrovals	13-16 t		200	
Feiemaskin med vannspyling og oppsamler			300	
Sugebil med spyling			300	
Veghøvel			200	
Traktor med boggehenger m/ tipp	140 hk		200	
Maskiner eksklusiv fører:				
Lensepumpe	2 m ³ /min		1000	
Tillegg for frontmontert kost med spyling			200	
Tillegg for pigghammer			100	
Vibroplate, utslippsfri	150-600 kg		300	
Sum maskiner: (overføres til Sum mannskap og maskiner)				

2.4 Timepriser samhandlingsfase

Timepriser knyttet til samhandlings- og utviklingsfasen	Timepris Kr/time	Timer	Sum pris
Prosjektleder (entreprenør)		50	
Anleggsleder		50	
Øvrige deltakere		300	
Sum samhandlingsfase: (overføres til Sum mannskap og maskiner)			

2.5. Sum mannskap og maskiner

Sum mannskap, eksklusiv overtidstillegg	
Sum overtidstillegg	
Sum maskiner	
Sum samhandlingsfase	
Sum mannskap og maskiner Overføres til E2 pkt. 3 Tilbudsskjema	

3. Tildelingskriterium K1 – Tilbudsskjema

Hovedprosess 1	Forberedende tiltak og generelle kostnader	kr
Hovedprosess 2	Sprengning og masseflytting	kr
Hovedprosess 4	Grøfter, kummer og rør	kr
Hovedprosess 5	Vegfundament	kr
Hovedprosess 6	Vegdekke	kr
Hovedprosess 7	Vegutstyr og miljøtiltak	kr
Sum i henhold til E2 pkt. 1		kr
Sum mannskap og maskiner i henhold til E2 pkt. 2		kr
Total tilbudssum uten merverdiavgift		kr

Tilbyder bekrefter at kostnader forbundet med alle nødvendige sikkerhetstiltak er tatt med i dette tilbudet.

Tilbyder bekrefter at det er iverksatt systematiske tiltak for å oppfylle kravene i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, og aksepterer at oppdragsgiver etter anmodning vil bli gitt rett til å gjennomgå og verifisere virksomhetens system for ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet.

_____
, den

_____
stempel, underskrift

Organisasjonsnummer: _____

Fullstendig firmanavn: _____

Fullstendig adresse: _____

Postnummer og -sted: _____

Telefonnummer og kontaktperson: _____

4. Tildelingskriterium K2 – Organisering og tilbudt nøkkelpersonell

Dette skjemaet benyttes av leverandøren for å dokumentere besvarelsen av dokumentasjonskravene for tildelingskriterium K2.

5. Tildelingskriterium K3 – Gjennomføring av oppdraget

Dette skjemaet benyttes av leverandøren for å dokumentere besvarelsen av dokumentasjonskravene for tildelingskriterium K3.

6. Tildelingskriterium K4 – Ivaretagelse av ytre miljø og reduksjon av klimagassutslipp i prosjektet.

Dette skjemaet benyttes av leverandøren for å dokumentere besvarelsen av dokumentasjonskravene for tildelingskriterium K4.

F Prosjektinformasjon til orientering

Dokumentene i dette kapitlet er prosjektinformasjon til orientering og er ikke en del av kontrakten.

- F1.1 Avtale mellom SVV, Gran kommune og Innlandet fylkeskommune
- F1.2 Vedlegg til avtale: Notat 03-12-21 – Forslag til alternative utbyggingsetapper

- F2.1 YM-plan fv.2300 Miljøgate Gran
- F2.2 YM-risken fv.2300 Miljøgate Gran